

VILÁGUTAZÓ HALLGATÓK, NEMZETKÖZIVÉ VÁLÓ EGYETEMEK

A CAMPUS MUNDI
PROJEKT ÖSSZEFOGLALÓ
KIADVÁNYA

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

VILÁGUTAZÓ HALLGATÓK, NEMZETKÖZIVÉ VÁLÓ EGYETEMEK

Impresszum

FELELŐS KIADÓ: dr. Varga-Bajusz Veronika főigazgató

GRAFIKAI TERVEZÉS, TÖRDELÉS: Lichtenstein Csilla

SZERKESZTŐ: Rácz Viktória, Szabó Csilla

SZERZŐK: 1. rész: Mórítz Rita, Szeli Katalin, Székely Ágnes, Tóth Bianka

2. rész: Arany Anett, Jánosik Orsolya, Kasza Georgina, dr. Kovács Laura, Lakatos Lilla,
Mester-Takács Tímea, Neumayer Petra, Twenehboah Georgina, Vörös Andrea

KIADJA a Tempus Közalapítvány, 2022.

ISBN 978-615-5319-97-6

Minden jog fenntartva.

Tempus Közalapítvány

1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.

Postacím: 1438 Budapest 70., Pf. 508.

Infó: (06 1) 237 1320

telefon: (06 1) 237 1300

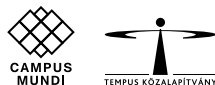
fax: (06 1) 239 1329

e-mail: info@tpf.hu

internet: tka.hu, campusmundi.hu

A Tempus Közalapítvány minden pályázataival kapcsolatos információt, pályázati űrlapot, egyéb dokumentumot térítésmentesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére, azok kereskedelmi forgalomba nem hozhatók.

A „*Campus Mundi – felsőoktatási mobilitási és nemzetköziesítési program*” című EFOP-3.4.2-VEKOP-15-2015-00001 azonosító számú projekt a Széchenyi 2020 program keretében, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg, a Tempus Közalapítvány kezelésében.

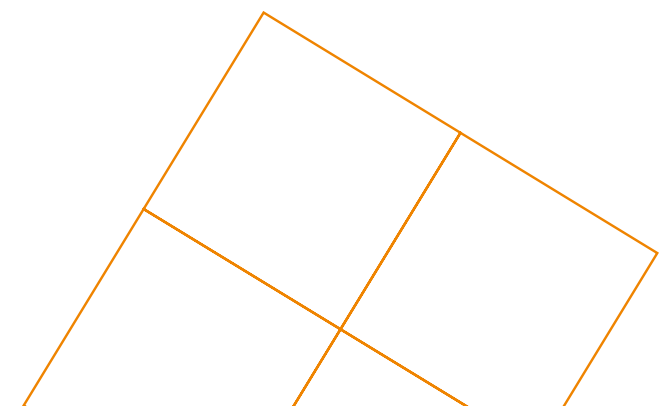

campusmundi.hu

TARTALOMJEGYZÉK

5	Bevezetés/Főigazgatói köszöntő	23	A Campus Mundi kommunikációs stratégiája	39	A Campus Mundi projekt a számok tükrében	80	A felsőoktatási intézmények nemzetközi tevékenységeit feltáró és támogató kutatások
7	1. RÉSZ: A CAMPUS MUNDI HALLGATÓI ÖSZTÖNDÍJ	24	Célrendszer és tevékenységtípusok	40	A mobilitások átlagos időtartama	82	Intézmények szakmai fejlesztését támogató tevékenységek
9	A Campus Mundi projekt születése és célkitűzései	25	Kommunikációs csatornák	40	Ösztöndíj összegek	83	Nemzetköziesítési tanácsadó-értékelő eljárás – IQA (Internationalization Quality Assessment)
11	Intézményi kapcsolati háló kiépítése	25	Pályázási kampányok	41	Küldő intézmények	85	Szakmai képzések és konferenciák
11	Pályázati lehetőségek a Campus Mundival	26	Együttműködés az egyetemekkel	41	Az ösztöndíjasok aránya mobilitás típusonként	86	Kiadványok, segédanyagok, gyűjtemények
12	A részképzés ösztöndíjtípus	27	Hallgatók bevonása a promócióba	45	1. SZÁMÚ MELLÉKLET	88	Nemzetközi megjelenések, mint a felsőoktatás nemzetköziesítésének hatékony eszköze
14	A szakmai gyakorlat ösztöndíjtípus	29	Hallgatói rendezvények	47	Ami a hallgatói visszajelzésekből kiderül	90	Intézményi kiállítások és konferenciák
15	Kiegészítő ösztöndíjak az esélyegyenlőség jegyében	30	Promóciós videók	47	A részképzéssel utazó hallgatók visszajelzései	95	Hallgatótoborzó vásárok
17	A rövid tanulmányút ösztöndíjtípus	32	Egyéb promóciós anyagok	56	A rövid tanulmányútra utazó hallgatók visszajelzései	96	Regionális fórumok, workshopok
18	A pályáztatás menete	33	Sikerek és tapasztalatok a résztvevői visszajelzések fényében	73	2. RÉSZ: A CAMPUS MUNDI ÉS A NEMZETKÖZIESÍTÉS	97	A nemzetközi megjelenések hatás-elemzése
19	Bírálati szempontrendszer	33	Munkatársak tapasztalatai	76	A Tempus Közalapítvány által koordinált programok hatása a felsőoktatás nemzetköziesítésére	97	Külképviseletekkel való együttműködés
22	Vis maior kérelmek	36	Pályázók élményei	77	A nemzetközi alumni hálózat fejlesztése	99	2. SZÁMÚ MELLÉKLET
		38	Nehézségek a program életében	78	A hálózat működésének általános bemutatása		
				78	Alumni önkéntesek bevonása		
				79	A partnerek és multiplikátorok szakmai támogatása		
				79	A hálózat kialakításának története, fontosabb mérföldkövek		

BEVEZETÉS/FŐIGAZGATÓI KÖSZÖNTŐ

Kedves Olvasó!

„Kinyílik a világ” – a Campus Mundi program mottója egyben a Tempus Közalapítvány nemzetközi mobilitási tevékenységét is összefoglalja. Bár a Campus Mundi projekt története hivatalosan hat évet ölel fel – a 2016 tavaszán először utazó hallgatóktól a mobilitásukat 2022 őszén záró fiatalokig –, a magyar hallgatók és a hazai egyetemek versenyképességének fejlődését egyaránt támogató projekt iránti igény jóval hamarabb született, a hatása pedig továbbra is tetten érhető mind az egykori ösztöndíjasok karrierútjában, mind a globális vérkeringésbe bekerülő magyar felsőoktatási intézmények működésében.

A Campus Mundi projekt két utat is nyitott a világra a hazai felsőoktatásban: a magyar hallgatók a világ bármely országába mehettek tanulni, szakmai gyakorlatot vagy kutatómunkát végezni; a hazai egyetemek pedig a projekt keretén belül, a Tempus Közalapítvány támogatásával vehettek részt nemzetközi kiállításokon, konferenciákon és hallgatói börzéken világszerte, népszerűsítve a hazai felsőoktatást és kapcsolatokat kiépítve a partnerintézményekkel. Bár a két tevékenység egymásra hatva erősíti a magyar felsőoktatás színvonalát és az onnan kikerülő hallgatók munkaerőpiaci értékét, az átláthatóság érdekében kiadványunkat két részre osztottuk.

Az első részben a Campus Mundi ösztöndíjat ismerhetik meg az olvasók: hat év alatt több mint hatezer hallgató élt a lehetőséggel, hogy külföldön szerezzen életre szóló tapasztalatokat. Az ösztöndíj célkitűzéseit, a pályázatadás menetét, a kommunikációs stratégiát és a hallgatók visszajelzéseit is megismertetjük ebben a részben. A kiadvány második fele a Campus Mundi keretében megvalósuló nemzetköziesítési törekvésekről szól. Bemutatjuk a Tempus Közalapítvány nemzetköziesítési tevékenységeit, a Campus Mundi projekt keretében megvalósuló kutatásokat, intézmények szakmai fejlesztését támogató tevékenységeket, nemzetközi megjelenéseket és az alumni hálózatunkat.

A Campus Mundi története nemcsak a sikerekről szól: adminisztrációs- és kommunikációs nehézségek, leginkább a koronavírus-járvány okozta vis maior helyzetek állítottak komoly kihívások elé minket az elmúlt hat évben. Ugyanakkor azt is jól tudjuk, hogy minden előre-mutató kezdeményezésért meg kell küzdeni, de a belefektetett munka teljes mértékben megéri, hiszen hosszú távon a külföldre jutó ösztöndíjasok élményei és a magyar felsőoktatás fejlődése minden nehézséget felülír

DR. VARGA-BAJUSZVERONIKA
Tempus Közalapítvány, főigazgató

1. RÉSZ: A CAMPUS MUNDI HALLGATÓI ÖSZTÖNDÍJ

A CAMPUS MUNDI PROJEKT SZÜLETÉSE ÉS CÉLKITŰZÉSEI

A Campus Mundi (CM) nemzetközi hallgatói mobilitási ösztöndíj Európán belüli és kívüli részképzéshez, szakmai gyakorlathoz és rövid tanulmányúthoz nyújtott anyagi támogatást felsőoktatási hallgatók számára. A program története hat évet ölelt fel: az első pályázatokat 2016 tavaszán nyújthatták be a hallgatók, az utolsó mobilitásokat pedig 2022. szeptember végéig valósíthatták meg a támogatottak.

A projekt tervezése során kiemelt figyelmet fordítottunk az Erasmus+ program, valamint a Campus Hungary projekt tapasztalataira. **Az új program nem a már több évtizede működő mobilitási projektek konkurenciájaként, hanem azokat kiegészítő lehetőségeként indult.** A széles körű nemzetközi intézményi kapcsolatrendszer minél aktívabb kihasználására és működtetésére, illetve a működő mobilitási programokban nem támogatható tevékenységekre helyeztük a hangsúlyt. A projekt célja a felsőoktatás minőségének javítása, a végzett hallgatók foglalkoztathatóságának erősítése, illetve a magyarországi felsőoktatási intézmények nemzetközi elismertségének növelése, az Európai Felsőoktatási és Kutatási Térséghez való kapcsolódásuk és felzárkózásuk segítése. A projekt közvetlenül hozzájárult a felsőoktatás nyitottságának erősítéséhez, a nemzetközi folyamatokba való

intenzívebb bekapcsolódásához, elősegítve a hallgatói tapasztalatszerzést a mobilitás támogatásán keresztül. Fontos tényező, hogy a felsőoktatási intézmények rangsorolásánál az egyik dimenzió a nemzetköziesítés, melynek mérésénél a hallgatói mobilitásban részt vettek száma segíti az intézményt abban, hogy a rangsorban előrébb kerüljön.

Magyarország versenyképessége szempontjából kiemelten fontos, hogy a magyar felsőoktatási intézményekből kikerülő diplomás munkaerő felkészültsége megfeleljen a globális verseny kihívásainak. Ennek hatékony eszköze a hazai felsőoktatás minél intenzívebb bekapcsolódása a nemzetközi hallgatói mobilitási folyamatokba. Számos tényező segítette és segíti elő a határokon átnyúló hallgatói mobilitás ütemének növekedését: a globalizáció, a politikai rendszerek harmonizációja, az információs társadalom kibontakozása, az életszínvonal növekedése. A mobilitás előtt álló akadályok lebontásában fontos eredmények születtek az elmúlt évtizedben európai szinten is: a képzési szerkezet reformja, az Európai Felsőoktatási Térség kialakítása, a képesítési keretrendszer, az európai kreditrendszer (ECTS) általánossá válása, az egységes elveken nyugvó minőségbiztosítási rendszer bevezetése, az ösztöndíjak és a hitelek hordozhatóságának megteremtése.

A magyar felsőoktatási intézményekből kikerülő hallgatók munkaerőpiaci értéke a hazai felsőoktatásnak a nemzetközi hallgatói mobilitási folyamatokba való minél intenzívebb bekapcsolódásával fejleszthető. A nemzetközi tapasztalatszerzésben részt vevő hallgatók aránya pedig kiemelkedő ösztöndíjak adományszásával érhető el a leghatékonyabban.

A mobilitási programok fokozása révén a nemzetközi munkaerő-piaci elvárásokhoz jobban alkalmazkodó diplomások képzése válik lehetővé. Ismert, és nem csupán hazai szintű probléma a friss diplomások munkanélkülisége, a munkaerőpiac elvárásainak nem teljesen megfelelő kompetenciákból és végzettségekből akadó nehézségek. Számos tanulmány kimutatta ugyanakkor (pl. Erasmus hatástanulmány, 2014), hogy a nemzetközi mobilitás során megszerzett készségek határozottan javítják az elhelyezkedési esélyeket. Ilyen például a gyakorlatorientált idegen nyelv-tudás és jó kommunikációs képesség; egyszerre jó együttműködési készség és önállóság; felelősségvállalás és döntéshozatali képesség; vállalkozói szellem és interkulturális készségek. Szakmai gyakorlatok esetében a lista kiegészül a külföldi munkatapasztalat-szerzés előnyeivel (korszerű eszközök és technológiák ismerete, egy másik ország munkakultúrájának megismerése).

A doktori hallgatók támogatását különösen fontosnak tartottuk, hiszen a színvonalas PhD képzés az egyetemi kutatások egyik alapja. Egyértelmű korreláció van a nemzetközi elismertség és az adott egyetem által kiadott PhD fokozatok száma között. A nemzetközi versenypozíciók javításához tehát alapvető eszköz a PhD hallgatók számának nagymértékű emelése és szaktudásuk fejlesztése. Ennek eléréséhez színvonalas angol nyelvű képzés mellett nemzetközi kutatócsoportok munkájába is be kell kapcsolni őket. Mivel a doktori oktatásban részt vevő pályázók automatikusan a legmagasabb pontszámot kapták a tanul-

mányi eredményekre, amely a pályázatok tartalmi bírálatánál a legnagyobb súllyal esett latba, elmondhatjuk, hogy minden, formailag megfelelő pályázatot benyújtó pályázó elnyerte az ösztöndíjat ezen a képzési szinten.

A projekt egyik kulcseleme volt a meglévő felsőoktatási mobilitási programok közötti szinergiák kiaknázása, ugyanis a Tempus Közalapítvány (TKA) fogja össze az EU-s, bilaterális és hazai finanszírozású oktatási mobilitási programokat. A pályázat lényegi eleme volt a Campus Mundi projekt összekapcsolása az Erasmus+ programmal. Az Erasmus+ programban lehetőség van támogatás nélkül ún. *önfinanszírozó státuszban* (zero-grant) részt venni úgy, hogy a támogatást más forrásból teremtette elő a kiutazó. Az elegendő finanszírozás nélkül kihasználatlan Erasmus+ kapcsolatrendszer aktivizálására, működtetésére a Campus Mundi projekt keretében jelentős részben forrást lehetett biztosítani a magyar hallgatók számára.

A projekt megvalósítása a következőképp elégitette ki a társadalmi igényeket:

- ♦ hozzájárult a felsőoktatási hallgatók számos kompetenciájának fejlesztéséhez;
- ♦ elősegítette a fiatal diplomások foglalkoztathatóságát;
- ♦ hozzájárult a konvergencia régió felzárkózásához és a felsőoktatási hozzáférés növeléséhez.

A hátrányos helyzetű tanulók célzott támogatása lehetővé tette az akadályokkal küzdő hallgatók számára is a nemzetközi tapasztalatszerzést. Az itt lefektetett elveket alapozta meg a Lisszaboni Egyezmény (ittthon a 2001. évi XCIX. törvény ratifikálta), amely rögzítette a felsőoktatási képesítések kölcsönös elismerését Európán belül. A Bolognai Nyilatkozatot

több megerősítő és kibővítő nyilatkozat követte, ezek közül különös jelentősége van a 2009-es Leuveni nyilatkozatnak, amely azt a célt tűzte maga elé, hogy 2020-ra a végzettek 20%-a vegyen részt nemzetközi mobilitásban. A nemzetközi mobilitás jelen esetben azt jelenti, hogy a felsőoktatási képzési ciklus bármelyikében a hallgató legalább 3 hónapot tölt külföldi felsőoktatási intézményben és ezalatt legalább 15 ECTS kreditet megszerez vagy legalább 15 kredit értékű szakmai gyakorlatot teljesít. **A Campus Mundi projekt több mint 6 000 támogatott hallgatóval jelentősen hozzájárult a leuveni célok teljesítéséhez.**

INTÉZMÉNYI KAPCSOLATI HÁLÓ KIÉPÍTÉSE

A Campus Mundi projekt ösztöndíjazás alprogramja nagy mértékben támaszkodott a felsőoktatási intézmények nemzetközi koordinátori hálózatára a pályázat és a mobilitások megvalósításának meghatározó fázisaiban. 2016-ban, a program indulásakor minden magyarországi felsőoktatási intézménnyel 6 éves keretmegállapodás megkötését kezdeményeztük, amiben rögzítettük, hogy a Campus Mundi ösztöndíjazási feladatainak végrehajtása során miben számítunk az intézmény közreműködésére és mit várhatnak el az intézmények a projekttől, valamint a Tempus Közalapítványtól. A felsőoktatási intézmények kijelölték a program végrehajtásáért felelős személyt a nemzetközi programok koordinációjával foglalkozó egységben belül. Az intézmény a szerződésben foglaltak szerint vállalta a pályázat működését elősegítő infrastruktúra és humán erőforrás biztosítását.

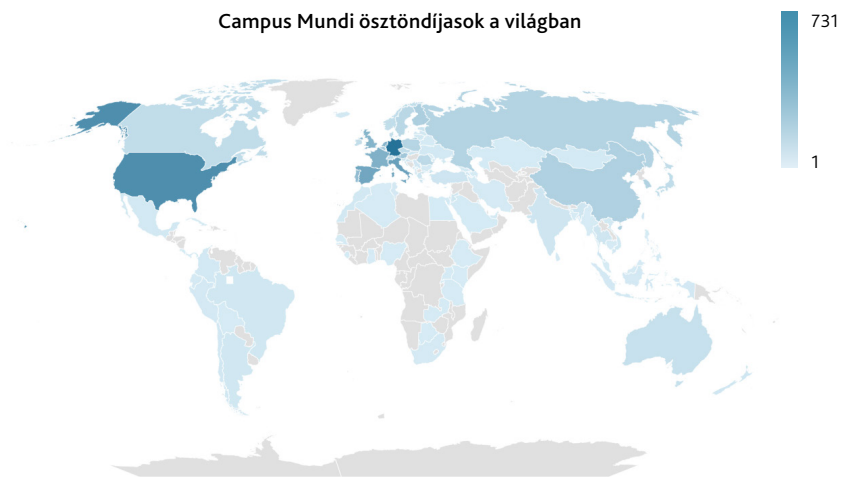
A felsőoktatási intézmények szerepe jelentős és aktív volt, érdemi módon járultak hozzá a projekt sikerességéhez a hallgatók tájékoztatásán és motiválásán, az intézményi kapcsolatrendszer bevonásán, a pályázatok formai ellenőrzésén és szakmai értékelésén, pontozásán, a kiutazó hallgatók felkészítésén és támogatásán, illetve a mobilitási időszak elismerésén keresztül. A Campus Mundi projekt döntő részben az Erasmus+ programmal kívánt meg szinergikus végrehajtást, ezért az intézményi Erasmus koordinációnak alapvető szerepe volt a vonatkozó feladatok ellátásában, hiszen össze kellett hangolni, hogy ki kap Erasmus+ vagy Campus Mundi ösztöndíjat. A kettős finanszírozás egyik programban sem lehetséges párhuzamosan, mindkét forrásból egyetlen hallgató sem részesülhetett.

A felsőoktatási intézmények nemzetközi irodáinak munkatársai elmondták, hogy prioritásként kezelik a hallgatók tájékoztatását, melynek hagyományos módszerei (szórólapozás, plakátok kihelyezése, ETR/Neptun körüzenet küldése) mellett a leghasznosabbnak a tanórákon vagy külön szervezett alkalmakon való személyes toborzás bizonyult.

PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK A CAMPUS MUNDIRAL

Ezzel az ösztöndíjjal a világ bármely országába lehetővé tettük a mobilitást, kivételt csak a Konzuli Szolgálat által kiutazásra nem javasolt térségek (pl. háborús övezetek) képeztek. Az alábbiakban röviden összefoglaljuk azokat az ösztöndíj típusokat, melyekre pályázhattak a hallgatók.

Campus Mundi ösztöndíjasok a világban

Szolgáltató: Bing

© Australian Bureau of Statistics, GeoNames, Microsoft, Navinfo, OpenStreetMap, TomTom, Wikipedia

A RÉSZKÉPZÉS ÖSZTÖNDÍJTÍPUS

A külföldi részképzés célja, hogy a hallgatók a külföldi partneregyetemen a szakos tanulmányaikhoz kötődő kurzusokat teljesítsenek és interkulturális tapasztalatokat szerezzenek. A hallgatók elsősorban a küldő egyetem érvényes Erasmus+ és kétoldalú szerződésai alapján az Erasmus+ programországokban, vagy egyéb országban teljesíthették külföldi tanulmányaikat, így a fogadó egyetemen a nyertes hallgatók tandíjmentesen tanulhattak. De lehetőség volt ún. freemover státuszban is részképzést teljesíteni.

Fogadó egyetemet választani a következő módon tudtak a hallgatók:

- ♦ egyetemközi szerződések, főleg Erasmus+ vagy bilaterális egyezmények alapján;
- ♦ freemoverként, amikor a hallgató maga kereste fel a külföldi felsőoktatási intézményt, így a világ bármely egyetemére el lehetett jutni;
- ♦ vagy Államközi szerződések alapján.

Az egyetemközi szerződések keretében kiutazó hallgatók a küldő intézmény együttműködési szerződésai alapján szakjuknak, képzési szintjüknek, nyelvtudásuknak megfelelően választhattak fogadó intézményt a pályázati rendszerben. Freemover mobilitás esetén saját kezdeményezésre szerezhettek maguknak fogadó egyetemet, a fogadókészséget nyilatkozattal kellett alátámasztaniuk. Az Államközi szerződések keretében évente egy pályázati fordulóban szakjuknak, nyelvtudásuknak megfelelően választhattak fogadó országot a pályázók, a fogadó ország pedig ezek alapján ajánlott számukra fogadó egyetemet és általában ingyenes kollégiumi helyet is. Speciális célország kategória volt a Stipendium Hungaricum programban részt vevő országok köre: a program fejlődő országok hallgatói számára biztosít magyarországi felsőoktatási lehetőséget – ennek ellentételezésére hirdettük meg az ezekben az országokban való kiutazási lehetőséget. A hallgatók szempontjából ennek annyi jelentősége volt, hogy az előre meghatározott létszám erejéig az ösztöndíjon és a kiegészítő támogatásokon kívül a két ország közötti távolság mértéke alapján útiköltség támogatást is adhattunk számukra.

Mester- és doktori képzés esetén kutatási tevékenységet is támogattunk, amennyiben az a tanulmányi követelményekhez szorosan kapcsolódott. A külföldi részképzés minimális időtartama 3 hónap (egy trimeszter) volt, de a támogatást jellemzően 5 hónapra (egy félévre) nyerték el a pályázók. Speciális esetben, például amikor kettős vagy közös diploma megszerzésére irányuló részképzés valósult meg, egy teljes tanévre nyújtott ösztöndíjat a program.

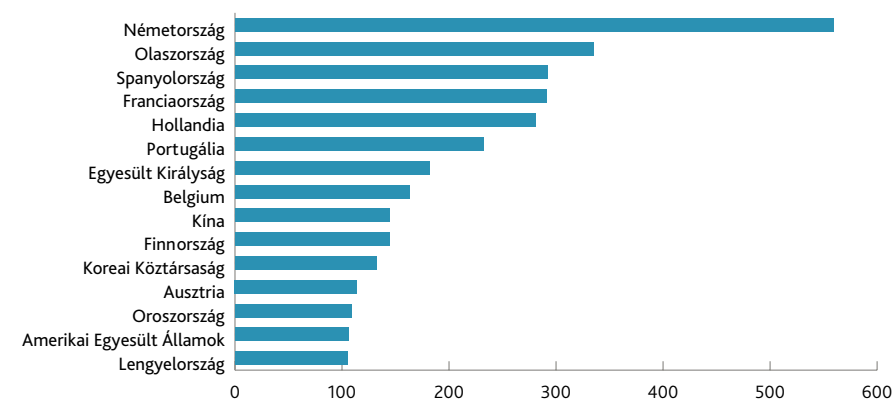
Pályázatot adhatott be bármely Erasmus+ programban részt vevő (Erasmus+ charterrel rendelkező) magyarországi felsőoktatási intézmény magyarországi képzési helyén tanuló hallgatója, aki alap-, mester-, osztatlan vagy doktori képzésben tanult és volt már bizonyos számú lezárt félévre (alap-, osztatlan és mesterképzésben részt vevő hallgatók esetében a pályázásakor legalább egy lezárt félév volt szükséges, míg a doktori képzés esetében ez nem volt feltétel). A mobilitást aktív hallgatói jogviszony megléte alatt kellett teljesíteni és a pályázat benyújtásához szükséges volt az oktatás nyelvből a legalább B2 szintű komplex nyelvtudás.

A pályázott ország megélhetési rátáitól függően a támogatott pályázó kezdetben havi 186 000 – 277 200 Ft ösztöndíjban részesült, ezt a pályáztatás 2. évében megemeltük 200 000 – 350 000 Ft közötti összegre. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű hallgatók az ösztöndíjon felül szociális kiegészítő támogatást igényelhettek, amelynek mértéke havi 35 000 Ft volt, és a tartós betegséggel vagy fogyatékossgal élők további kiegészítő támogatást is igényelhettek a külföldi tartózkodás során speciális helyzetükből adódóan felmerülő pluszköltségek finanszírozásához.

A Campus Mundi program teljes futamideje alatt (2016-2021) egy hallgató képzési ciklusonként legfeljebb 12 hónap időtartamban nyerhetett el támogatást (részképzés és szakmai gyakorlat összes időtartama). Ebbe a rövid tanulmányút ideje nem tartozott bele.

Külföldi részképzést ösztöndíjas hallgatóink a világ 72 országában teljesítettek, a 100 főnél nagyobb létszámban kiutazó célszágokat az alábbi ábra mutatja:

Részképzés, fogadó országok 100+

A legnépszerűbb célszágokon kívül ösztöndíjasaink olyan egzotikus országokba is eljutottak, mint Argentína, Azerbajdzsán, Brazília, Chile, Ecuador, Egyiptom, Grúzia, Hongkong, India, Indonézia, Irán, Izland, Izrael, Kazahsztán, Kenya, Kolumbia, Kuvait, Marokkó, Mexikó, Mongólia, Örményország, Peru, Szingapúr, Tajvan, Thaiföld, Új-Zéland és Vietnám.

A SZAKMAI GYAKORLAT ÖSZTÖNDÍJTÍPUS

A támogatás célja, hogy a hallgatók külföldi cégeknél, szervezeteknél teljesítsenek szakmai gyakorlatot, amely során tanulmányaikhoz kapcsolódó kompetenciákat és készségeket szerezhetnek, új technológiákkal, munkamódszerekkel ismerkedhetnek meg, szakmai kapcsolatrendszerét építhetik ki, majd a hazatérést követően a magyar munkaerőpiacon való elhelyezkedésben kamatoztathatják a megszerzett tapasztalatokat.

Pályázatot beadhattak alap-, mester-, osztatlan és doktori képzésben és szakirányú továbbképzési szakon tanuló hallgatók, fogadó helyként pedig olyan intézményt választhattak, ahol a tanulmányukhoz kötődő szakmai gyakorlatot vagy kutatási tevékenységet végezhetnek (cég, non-profit szervezet, kutatóintézet, múzeum, levéltár stb.). A fogadó helyet a pályázóknak kellett felkutatniuk – és mivel ez már egy álláskereséssel felérő feladat volt számukra, ezért a kereséshez igyekeztünk ötleteket, tippeket adni [nonlapunkon](#) is. A szakmai gyakorlat alap- és kiegészítő ösztöndíjainak összege megegyezett részképzés ösztöndíjtípus támogatási összegével (lásd: előző fejezet).

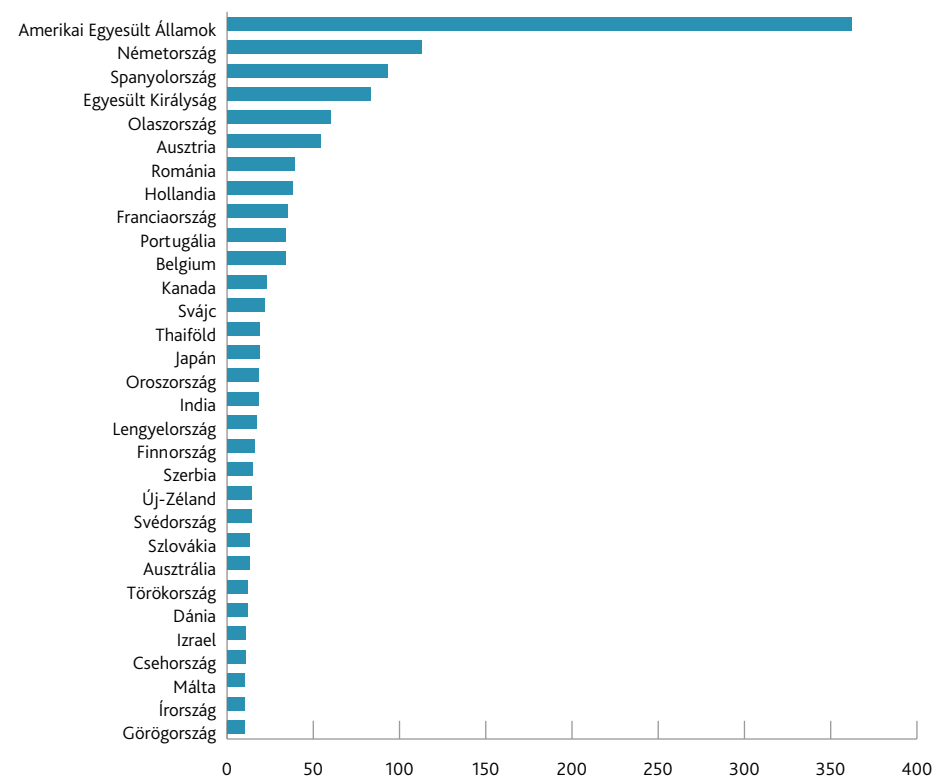
A szakmai gyakorlat az alapképzési szinten lévő hallgatók körében volt a legnépszerűbb. A több ezer ösztöndíjas közül volt, aki

- ♦ interjúkat készített Braziliában magyar bevándorlókkal és magyar leszármazottakkal, illetve egyesületi vezetőkkel;
- ♦ Törökországban népszerűsítette Magyarországot népszerűsítő és kinti magyar iskolában tanított, továbbá részt vett török-magyar rendezvények szervezésében;
- ♦ Ugandában ipari hulladékok felhasználásának lehetőségét vizsgálta;
- ♦ a németországi Audi cégnél designer munkát végzett;
- ♦ házakat tervezett Indiában;
- ♦ az állattenyésztést tanulmányozta Ghánában;
- ♦ az Amerikai Egyesült Államokban megfigyelte a daVinci nevű sebészeti robot műtéteken való alkalmazását;
- ♦ Skóciában bővítette kő- és fafaragó ismereteit.

Minden szakmai tevékenység felsorolására és a gyakorlatokon elért eredmény közlésére ennek a kötetnek a terjedelme nem alkalmas, így a hallgatói élményekről külön, egy rövid összefoglalóban számolunk be.

A külföldi szakmai gyakorlat legnépszerűbb célországai az alábbiak voltak:

Szakmai gyakorlat, fogadó országok 100+

A legnépszerűbb célországokon kívül ösztöndíjasaink olyan egzotikus országokban is teljesítettek szakmai gyakorlatot, mint Albánia, Algéria, Argentína, Bahama-szigetek, Barbados, Bolívia, Brazília, Chile, Costa Rica, Dél-afrikai Köztársaság, Ecuador, Egyesült Arab Emírségek, Fülöp-szigetek, Gambia, Ghána, Grúzia, Indonézia, Izland, Jordánia, Kambodzsa, Kína, Kolumbia, Koreai Köztársaság, Koszovó, Kuba, Malajzia, Maldív szigetek, Marokkó, Mexikó, Mianmar, Moldova, Mongólia, Nigéria, Örményország, Peru, Réunion, Ruanda, Sierra Leone, Srí Lanka, Szaúd-Arábia, Szingapúr, Tajvan, Tanzánia, Thaiföld, Tunézia, Uganda, Vietnám, Zambia.

KIEGÉSZÍTŐ ÖSZTÖNDÍJAK AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG JEGYÉBEN

A nemzetközi mobilitási programok fontos eleme az esélyegyenlőség biztosítása – vagyis annak a lehetőségnek a megteremtése, hogy a nemzetközi tapasztalatszerzés a valamilyen szempontból hátránnyal küzdő hallgatók számára is elérhető legyen. A Campus Mundi projektbe így beemeltünk egy szociális elemre vonatkozó szempontot is: amennyiben a pályázó hallgató

az állami vagy intézményi szociális ellátórendszer keretében egyszer már kedvezményezett volt, akkor igazolás alapján automatikusan egy top-up támogatást is kapott Campus Mundi forrásból a Campus Mundi ösztöndíjon felül. A következő szempontokat vettük figyelembe:

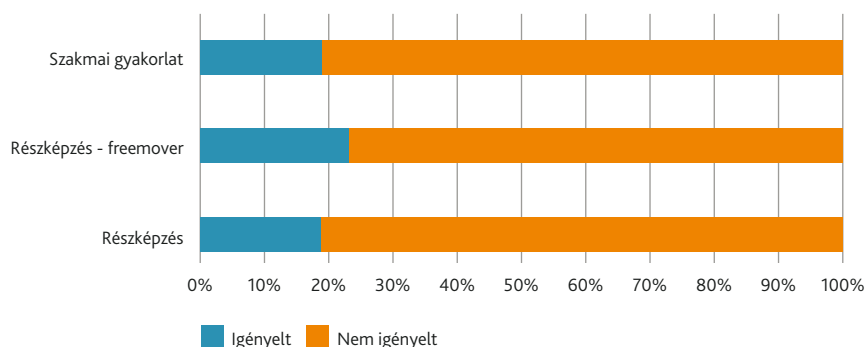
1. a felsőoktatási intézménybe való jelentkezés során hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű hallgatóként többletpontokat kapott;

2. Bursa Hungarica Tanulmányi Ösztöndíjban részesül(t);
3. rendszeres vagy rendkívüli szociális ösztöndíjban részesül(t);
4. HÖÖK Mentorprogram kedvezményezett hallgatója (volt);
5. „Út a felsőoktatásba” – „Út a diplomához” pályázat kedvezményezett hallgatója (volt);
6. roma szakkollégium tagja (volt);
7. a hallgató a 105/2015. (IV.23.) Kormányrendelet által meghatározott kedvezményezett települések egyikének állandó lakosa.

A hallgatók a pályázatukkal együtt nyújthatták be hivatalos igazolásaikat, és ha megfeleltek bármely fenti támogatási szempontnak, automatikusan jogosulttá váltak a magasabb összegű támogatásra

A szociális kiegészítő támogatási igényt benyújtó hallgatók arányát az alábbi diagram mutatja:

Szociális kiegészítő támogatás igénylése

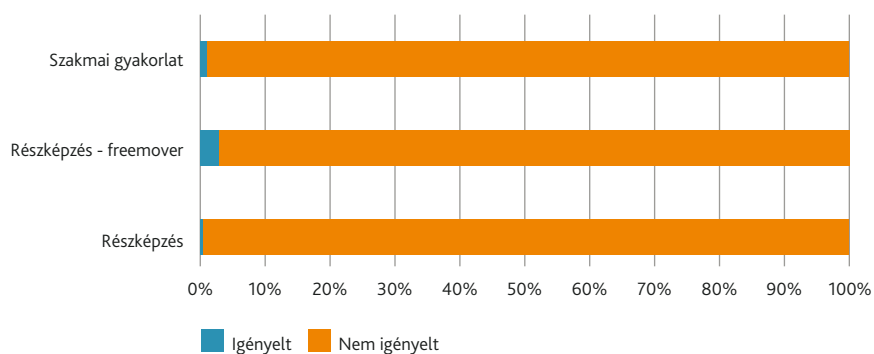

Emellett kiegészítő támogatást is biztosítottunk a tartós betegséggel vagy fogyatékossgal élő hallgatók számára. A speciális igényű hallgatók kiegészítő pályázatát két, egymástól független orvosszakértő értékelt, az ő egy-

behangzó javaslatuk alapján döntött a kura-torium a támogatásról és az egyéni kiegészítő ösztöndíjak összegéről.

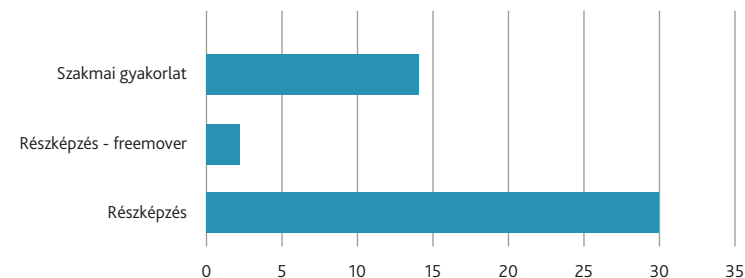
A speciális igényű pályázók aránya:

A speciális igényű hallgatók kiegészítő támogatásának igénylése

Arányok alapján látható, hogy nagyon csekély mértékben igényelték a hallgatók ezt a kiegészítő támogatási lehetőséget. Létszámokat tekintve az alábbi ábra irányadó:

A speciális igényű hallgatók kiegészítő támogatásának igénylése

A RÖVID TANULMÁNYÚT ÖSZTÖNDÍJTÍPUS

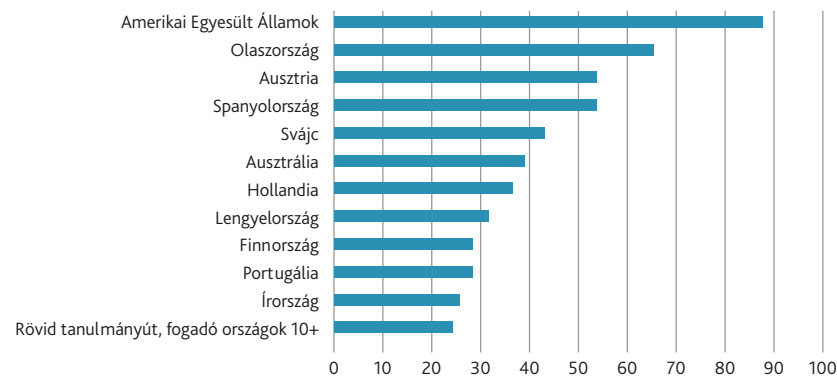
A projekt keretében meghirdetett rövid tanulmányútra kiemelkedő teljesítményű mester-szakos és doktori tanulmányaikat folytató hallgatók pályázhattak, és szerezhettek értékes tapasztalatokat nemzetközi konferenciákon, versenyeken vagy intenzív szakmai kurzusokon 2016 és 2021 között.

A Campus Mundi külföldi ösztöndíjakra, így a rövid tanulmányútra is igaz, hogy a támogatott pályázatot nyert hallgatók a világ bármely országában megvalósíthattak tudományos vagy művészeti tevékenységeket. Ezt a pályázók ki is használták: volt, aki Dubajban megrendezett politikai- és jogtudományi konferencián vett részt, de akadt olyan hallgató is, aki Szenegálban végzett kérdőíves kutatást. A Campus Mundi rövid tanulmányút ösztöndíj olyan izgalmas témák

felé nyitotta meg a kíváncsi kutatók figyelmét, mint a chilei kortárs irodalom, a fülöp-szigeteki trópusi betegségek, az indiai katasztrófavédelem vagy a kolumbiai sportdiplomácia. A kutatócsoportok munkáiba való becsatlakozás mellett a hallgatók saját kutatásukhoz végeztek kvalitatív vagy kvantitatív kutatásokat, ilyen volt például a 90-es évek grúz alternatív divatszintérének feltérképezése vagy a Panama-csatorna geopolitikai jelentőségének tanulmányozása. Számos összehasonlító jellegű kutatás is megvalósulhatott; volt hallgató, aki a marokkói és magyarországi talajvízminőséget vagy a Dél-amerikai Közös Piac és az Európai Unió agrárpolitikáját vetette össze.

A legtöbben európai országokat választottak a tanulmányút helyszínéül, a legnépszerűbb mégis az Amerikai Egyesült Államok volt. Sokan fedezték fel Ázsiát, valamint voltak afrikai és óceániai célpontok is.

Rövid tanulmányút, fogadó országok 10+

A kevésbé népszerű országok köre: Algéria, Argentína, Azerbajdzsán, Banglades, Botswana, Brazília, Bulgária, Chile, Ciprus, Costa Rica, Dél-afrikai Köztársaság, Egyesült Arab Emírségek, Egyiptom, Észtország, Etiópia, Fülöp-szigetek, Görögország, Grúzia, India, Indonézia, Izland, Izrael, Japán, Kolumbia, Korea, Koszovó, Kuba, Lettország, Litvánia, Málta, Marokkó, Mexikó, Mongólia, Panama, Peru, Szenegál, Szingapúr, Tajvan, Thaiföld, Új-Zéland, Vatikán.

Az ösztöndíjak összege a pályázott ország megélhetési rátáitól és a külföldön töltött napok számától függően, sávosan került meghatározásra (minél hosszabb a külföldi tartózkodás időtartama, annál alacsonyabb a napi ráta összege). A támogatott hallgatók napi 24 800 és 7 440 Ft közötti összeget kaptak. 1 000 km-nél nagyobb távolság esetén az ösztöndíjon felül útiköltség támogatást is igényelhetek, a távolság alapján ez az összeg 65 000 és 160 000 Ft között változott.

A rövid tanulmányút a doktori tanulmányokat folytatók körében volt a legnépszerűbb: megközelítőleg az ösztöndíjasok 80%-a doktorandusz volt. Ez a maximum 30 napos, többféle tevékenységre felhasználható lehetőség minden pályázó számára jó alkalmat jelentett szakmai kapcsolatok kialakítására, új ötletek és ismeretek megszerzésére, amelyek segítségével új irányokat, lendületet kaphattak

a tudományos kutatásaik, doktori disszertációik. A hallgatók kutatásai alapján két, ösztöndíjasok által írt publikációs kötet készült el, melyekről „A Campus Mundi kommunikációs stratégiája” című fejezetben számolunk be bővebben.

A Campus Mundi projekt (EFOP-3.4.2-VEKOP-15-2015-00001) célul tűzte ki a felsőoktatás minőségének javítását, különös tekintettel a foglalkoztathatóságra, valamint a magyarországi felsőoktatási intézmények nemzetközi szerepének, elismertségének növelését. A rövid tanulmányút ösztöndíjjal kiutazó több mint 700 magyarországi egyetemista és doktorandusz nemcsak saját kutatását tudta sikeresen bemutatni nemzetközi környezetben, de a megvalósult külföldi utak során a magyar felsőoktatási intézményeket képviselve a megfogalmazott célok eléréséhez is hozzájárultak.

A PÁLYÁZTATÁS MENETE

Pályázatot külföldi részképzésre és szakmai gyakorlatra évente két technikai határidővel, lényegében folyamatosan lehetett benyújtani. A rövid tanulmányút ösztöndíjtípus esetében

évente két pályázati időszakot vezettünk be, tavasszal és ősszel pályázhattak a hallgatók.

Törekedtünk a papírmentes iroda megvalósítására. A pályázatok benyújtása és a mobilizációs és záródokumentumok ellenőrzése online pályázati felületen történt. A külföldi részképzés és szakmai gyakorlat pályázatok bírálatát a projekt első részében az intézmények szakmai egységei végezték, majd 2018 végétől technikai okok miatt ezt a Tempus Közalapítvány munkatársai vették át. A rövid tanulmányutak esetén a bírálatot külső szakértők bevonásával végeztük. A szerződéseket a Tempus Közalapítvány kötötte meg a nyertes hallgatókkal, ami magában foglalta a szerződések módosítását és a küldő intézményekkel történő folyamatos egyeztetést. Biztosítottuk a hallgatókkal való egyéni ügyintéztést, nyomon követtük a vállalásokat, azonosítottuk, megoldottuk a problémákat, szükség esetén a küldő intézmény bevonásával. Feladatunk volt még a hallgatói beszámolók és időtartam-igazolások ellenőrzése alapján a fennmaradó ösztöndíj rendezése, az esetleges visszafizetések ügyintézése, a beszámolók értékelése és elemzése.

BÍRÁLATI SZEMPONTRENDSZER

A pályázati felhívásokban rögzítettük az egységes bírálati szempontrendszert, mely alapján történt a benyújtott pályázatok formai értékelése és szakmai bírálat, pontozása. A Campus Mundi ösztöndíj **kiválósági elven** működött, a megszerzett pontok sorrendjében a legmagasabb pontot elért hallgatók pályázatai kaphatták meg az Erasmus+ program ösztöndíjainál magasabb Campus Mundi támogatásokat.

Bírálati szempontok a külföldi részképzés és szakmai gyakorlat tekintetében:

1. Motivációs levél

A jelentkezés kötelező része volt, amelyre a tanulmányi eredmények után a legma-

gasabb maximális pontszámot lehetett szerezni, 100 pontos értékelési rendszerben legfeljebb 30 pontot ért. Ebben a hallgató személyes céljairól, a külföldön folytatott tanulmányok/szakmai gyakorlat jelentőségéről ír, arról, hogy ezek miként járulnak hozzá a tanulmányai – és esetleg a későbbi munkavállalás – sikereihez. A hallgató leírja továbbá, hogy miért az adott fogadó intézményt választotta, illetve ott milyen jellegű tanulmányokat vagy feladatokat tervez folytatni, és hogy a mobilitás a tanulmányaihoz milyen hozzáadott értékeket teremt.

A motivációs levél alapvetően szabad fogalmazás, segítségül 2-3 irányító kérdést írtunk elő, így megkönnyítve az összehasonlíthatóságot és támogatást adva a pályázónak, hogy a tervezett mobilitásra vonatkozó lényeges információkat fogalmazza meg.

2. Szakátlaghoz viszonyított hallgatói teljesítmény

A legnagyobb súllyal esett latba, 100 pontos értékelési rendszerben legfeljebb 50 pontot ért. A pontozás során a pályázó összesített korrigált kreditindexének értékét a szakátlaghoz viszonyítva sávosan számoltuk, így objektív és egységes volt a pontozás.

3. A szükséges nyelvtudás igazolása

Minden jelentkező hallgató esetében elvárás volt, hogy a fogadó intézmény munkanyelvét ismerje, azon tanulmányokat legyen képes folytatni, ill. szakmai gyakorlat esetén be tudjon kapcsolódni a fogadó intézmény tevékenységébe. A megfelelő nyelvtudás hiánya kizáró tényezőt jelentett. A minimálisan elvárt nyelvismeretet B2 szintű komplex nyelvtudásban határoztuk meg. Ezt nem volt szükséges nyelvvizsgával

vagy azzal egyenértékű dokumentummal (érettségi, nyelvszakos diploma) igazolni, elfogadtuk a küldő intézmény idegen nyelvi lektorátusa, nyelvi tanszéke, vagy egy akkreditált nyelviskola által kiállított igazolást. Amennyiben a pályázó felsőfokú nyelvvizsgával rendelkezett a tanulmányok vagy a munka nyelvéből, akkor 5 pontot kapott.

4. Lezárt félévek

Az alap-, osztatlan és mesterképzésben részt vevő hallgatók esetében a pályázásakor egy lezárt félév volt szükséges, míg a doktori képzés esetében ilyen megkötésre nem volt szükség.

5. Szaktanári ajánlás és intézményi hozzájárulás

A hallgatói jelentkezés feltétele volt a tanszék, a szakgazda, ill. az adott szakért felelős egység/személy ajánlása, amelyben az aláíró nyilatkozik arról, hogy a hallgató mobilitását támogatja, és részképzés esetén biztosított a megszerzett kreditek beszámítása a visszatérés után. 90 napot elérő szakmai gyakorlat esetén a kredit-beszámítás nem volt követelmény.

Az küldő felsőoktatási intézmény hozzájárulását az intézmény nemzetközi kapcsolatokért felelős szervezeti egységének képviselője állította ki, ezzel biztosítottuk, hogy az intézményi koordináció minden Campus Mundi pályázatról tudomást szerezzen, azokat nyilvántarthassa saját adatbázisában.

6. Fogadólevél

Nem egyetemek közötti kapcsolatokon (Erasmus+ vagy bilaterális) alapuló rész-képzések esetében és szakmai gyakorlatoknál a fogadó intézmény képviselője

által aláírt fogadólevéllel kértük igazolni, hogy az intézmény helyet és megfelelő feladatokat, szakmai támogatást biztosít a pályázónak.

7. A tanulmányokhoz kapcsolódó tudományos, művészeti, sporttevékenység

A bírálat során figyelembe vettük a tanulmányokhoz kötődő tudományos, művészeti vagy sporttevékenységet, például: OTDK, TDK, diákköri, szakkollégiumi tevékenység, művészeti/iparművészeti portfólió, kiállítás, koncert, filmbemutató, színdarabban szereplés-rendezés, sportversenyen elért sikerek, innovációs verseny, szabadsalom stb. A 100 pontos értékelési rendszerben a kiemelkedő tevékenység „nemzetközisége” alapján a pályázó 2 vagy 5 pontot kaphatott (2 pont: TDK vagy hazai verseny/tevékenység, 5 pont: OTDK vagy nemzetközi verseny/tevékenység).

8. Egyéb közéleti, diákéleti tevékenység

Szintén plusz pontokat adtunk a hallgató közéleti, diák-önkormányzati, nemzetközi diákszervezetben (pl. ESN) folytatott közösségi tevékenységéért. Ide sorolhatók a mentori (buddy) tevékenységek, a szociális segítő tevékenység stb. A 100 pontos értékelési rendszerben a közéleti vagy önkéntes tevékenységre a pályázó 3 pontot kaphatott.

9. „Promóciós” tevékenység

Azon hallgatók, akik vállalták, hogy a hallgatói mobilitást hazaérkezés után is népszerűsítik, és ennek módjáról nyilatkoztak a jelentkezéskor, erre a vállalásukra plusz pontokat kaphattak, a teljesülést pedig a pályázat lezárása során ellenőriztük. A 100 pontos értékelési rendszerben a promóciós tevékenység vállalására a pályázó 2 pontot kaphatott.

10. Előnyben részesültek azok a pályázók, akik még nem vettek részt mobilitási programban, ők további 5 pontot kaptak. Ezzel igyekeztünk bátorítani az első mobilitások megvalósítását.

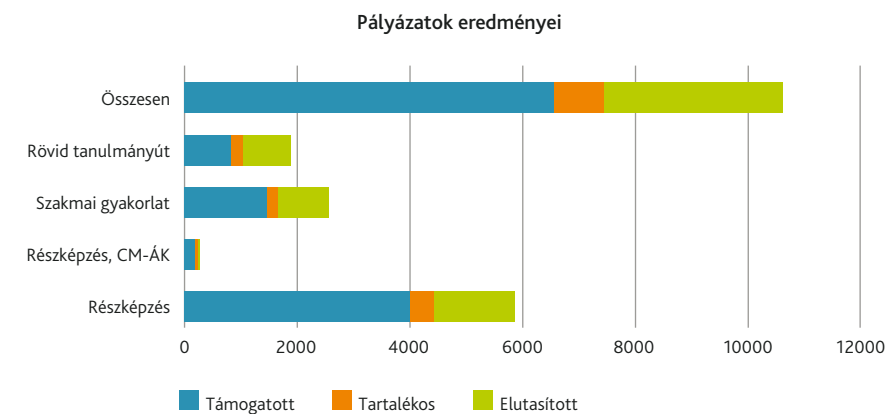
Bírálati szempontok a rövid tanulmányút tekintetében:

Az értékelési szempontrendszer megfelelt a részképzés és a szakmai gyakorlat pályázattípus értékelési szempontrendszerének azzal a módosítással, hogy a motivációs levél értékelése hangsúlyosabb szerepet kapott (100 pontból legfeljebb 50 pont), a tanulmányi eredmény pedig alacsonyabb pontszámot ért (100 pontból legfeljebb 30 pont), hiszen a pá-

lyázattípus kifejezetten doktori és mesterképzésben tanuló hallgatóknak szólt.

A pályázatok értékelését követően a pontszámok alapján kialakult sorrendnek megfelelően, az ösztöndíjas ponthatárt elérő hallgatók támogatásáról döntött a Tempus Közalapítvány kuratóriuma. Az ösztöndíjas ponthatár alatti 10 pontos sávban végzett pályázatok tartaléklistára kerültek, ösztöndíjas visszalépés esetén – szintén az elért pontszámok sorrendjében a legmagasabb pontot elért pályázattól indulva – a tartalékos hallgatók juthattak ösztöndíjas státuszhoz.

Az alábbi ábra mutatja a benyújtott pályázatok értékelésének eredményét:

Összesen több, mint 10 500 pályázat érkezett, melyek formai ellenőrzésében és szakmai értékelésében 2016 és 2018 között a küldő felsőoktatási intézmények kijelölt kollégái vettek részt, ők 4 488 pályázatot értékelték. 2018 novemberétől ez a feladat a Tempus Közalapítvány munkatársaira hárult, így saját keretek között több mint 6 000 pályázatot értékeltünk.

A pályázók döntő többsége nő volt, ahogy ez egyébként a felsőoktatási hallgatók arányára is jellemző:

A pályázatok értékelését követően országos rangsort állítottunk fel, és előkészítettük a Tempus Közalapítvány Kuratóriuma részére a döntéseket. A projekt 6 éve alatt összesen 155 előterjesztés készült, ez évenként átlagosan 26 előterjesztést jelent.

A Kuratórium döntésének eredményéről tájékoztattuk a pályázókat és a küldő intézmények képviselőit, a hallgatókkal pedig megkezdődött a támogatási szerződések megkötése. A támogatottak 90%-os előfinanszírozásban részesültek, a fennmaradó 10% összegét pedig az időtartam-igazolás, a megszerzett kreditek vagy szakmai gyakorlat esetén a teljesítésigazolás és a beszámoló benyújtását követően, egyenlegrendezés keretében kapták meg a támogatott hallgatók.

VIS MAIOR KÉRELMEK

Egy hatéves projektben elkerülhetetlen, hogy a támogatott hallgatók közül néhányuk mobilitását ellehetetlenítse egy előre nem látható, elháríthatatlan akadály, vagy ennek hatására a hallgatónak már megkezdett mobilitását meg kelljen szakítania. Néhány egyedi esettől (pl. betegség vagy a hongkongi tünetések) eltekintve tömeges vis maior helyzetet a koronavírus járvány idézett elő 2020 tavaszán. Az egyes országokban elrendelt korlátozó intézkedések miatt, még a határok lezárása előtt számos hallgató megszakította mobilitását és hazatért. A tömeges érintettség egyrészt egységes elveket és eljárásrendet igényelt, másrészt az érintettek nagy létszáma okán egy új elektronikus ügyviteli rendszer kidolgozását tette szükségessé, amit nemcsak a Campus Mundi projektben, hanem a Tempus

Közalapítvány összes felsőoktatási mobilitási programjában is alkalmaztunk. Az eljárás keretében lehetővé tettük az érintett hallgatók számára, hogy a ténylegesen külföldön töltött időszakra járó időarányos ösztöndíj összegén felül a vis maior helyzetből fakadóan felmerült többletköltségeik elszámolását kezdeményezzék, így igyekeztünk minden érintett hallgató számára biztosítani, hogy anyagi hátrány ne érje őket. Campus Mundi ösztöndíjat a 2020. tavaszi félévre 343 hallgató kapott, többségüket érintette a kialakult vis maior helyzet, 237 hallgatótól érkezett be kérelem. Aki tehette, kiutazását elhalasztotta.

Az eljárásrend kialakításánál figyelembe vettük az Európai Bizottság hivatalos közleményeit¹ és a Tempus Közalapítvány Kuratóriuma² által elfogadott elveket, iránymutatásokat.

Ezek alapján az eljárásrend alapelvei:

- ♦ **Méltányosság:** Az ösztöndíj programokban részt vevő kedvezményezetteket nem érheti anyagi hátrány a járványhelyzetből fakadóan, minden, a veszélyhelyzetből fakadó többletköltség megtérítése esetén az érintettek érdekei elsődlegesek.
- ♦ **Rugalmasság:** A kérelmek elbírálása során a járványhelyzet különleges voltából fakadóan a lehető legrugalmasabb hozzáállást biztosítjuk a vonatkozó hazai és európai jogszabályok figyelembevételével.
- ♦ **Adminisztráció:** Az adminisztrációs terheket és elvárásokat a lehető legminimálisabbra kell csökkenteni a teljes eljárás során.

- ♦ **Végrehajthatóság:** Mivel minden vis maior kérelem teljesen egyedi mérlegelést igényel, ezért csak olyan mélységben rögzítjük az eljárásrendet, ami még végrehajtható.
- ♦ **Finanszírozhatóság:** A javasolt döntéseket a költségvetési korlátok figyelembevételével kell előkészíteni.
- ♦ **Egyenlő bánásmód:** A Felsőoktatási egység által kezelt minden felsőoktatási program esetében azonos szabályok és elvek alapján járunk el; nem érheti hátrány a kedvezményezetteket azért, mert egyik vagy másik ösztöndíjprogramban vesz részt.
- ♦ **Nyomonkövethetőség:** az eljárásnak prudensnek és nyomon követhetőnek kell lennie, minden ügyviteli eseményt naplózni és rögzíteni kell. Az eljárásrend biztosítja a négy szem elvét és a folyamatba épített vezetői ellenőrzést.

Mivel a mobilitási programok esetében az ösztöndíjak összegével nem kell tételesen elszámolni, így lehetővé tettük hallgatóinknak, hogy ha az egyes költségekről nem rendelkeznek számlával, akkor büntetőjogi nyilatkozattal igényelhetik a felmerült költségeiket. Minden olyan tételt jóváhagyunk, ami a mobilitással és a vis maior helyzettel összefüggő, kifizetett és nem visszaigényelhető összeg volt (tipikusan ilyen tétel volt például a hazatérés időpontja utáni időszakra kifizetett szállásköltség, amennyiben azt a szállásadó nem térítette vissza; féléves tömegközlekedési bérlet hazatérés utáni időszakra arányos összege; hirtelen hazatérés miatt felmerülő útiköltség stb.)

A beérkezett kérelmeket egymástól függetlenül két munkatársunk értékelt és egy vezető hagyta jóvá. A kérelmek értékelésének eredménye:

teljes összeg jóváhagyása:	94
részösszeg jóváhagyása:	135
elutasított kérelem:	8
összesen:	237

Összességében:

igényelt VM költségtérítés összege:	101 869 215 Ft
jóváhagyott VM költségtérítés összege:	69 992 114 Ft

Az érintett hallgatók számára a vis maior költségtérítés összegét a mobilitás lezárásakor, az egyenlegrendezés keretében számoltuk el.

A CAMPUS MUNDI KOMMUNIKÁCIÓS STRATÉGIÁJA

A Campus Mundi ösztöndíj-kommunikáció a hiteles pályázati információk, valamint az ösztöndíjas hallgatók történeteinek megosztására épült. A kommunikációs feladatokat a program szakmai kommunikációs csoportja végezte, szoros együttműködésben a pályázató csoporttal. A kommunikációs csoport fontos feladata a hallgatók pályázásra buzdítása mellett az egykori ösztöndíjasok bevonása volt a promócióba.

A Campus Mundi ösztöndíj-kommunikáció célcsoportja az egyetemi hallgatók és doktoranduszok voltak. Ezen belül több célcsoportot is meghatározunk:

- ♦ egyetemisták, akik még nem hallottak a programról (ez a program indulásakor minden felsőoktatási hallgatóra igaz volt, később ez inkább az elsőéves hallgatókra vonatkozott);

1 E+/NA/DIR/2020/005; E+/NA/DIR/2020/012; E+/NA/DIR/2020/014; E+/NA/DIR/2020/018; E+/NA/DIR/2020/021; E+/NA/DIR/2020/023; E+/NA/DIR/2020/027; E+/NA/DIR/2020/028; E+/NA/DIR/2020/034; E+/NA/DIR/2020/035; E+/NA/DIR/2020/039

2 Kuratórium a KU-20-05-21/1 számú határozatában a vis maior elbíráláshoz kapcsolódó következő irányelvek követését kéri az Irodától: 1. A hallgatók érdekei; 2. Minden a veszélyhelyzethez kapcsolódó többletköltség fedezete; 3. rugalmasság, 4. Az EB elveinél ne legyen szigorúbb 5. méltányosság 6. a költségvetési korlátok figyelembevételével.

- ♦ hallgatók, akik már más ösztöndíjjal szereztek tapasztalatot (pl. Erasmus, CEEPUS, államközi ösztöndíjak);
- ♦ Campus Mundi volt ösztöndíjasok;
- ♦ középiskolás diákok, akik terveznek egyetemre menni (Educatio, Pont Ott Parti, fesztiválok, börszék);
- ♦ doktoranduszok, kutatási ambícióval rendelkező hallgatók (rövid tanulmányútra, szakmai gyakorlatra);
- ♦ hallgatók, akik Európán kívül szereznek tapasztalatot;
- ♦ konvergencia régióban tanuló vagy élő egyetemisták.

CÉLRENDSZER ÉS TEVÉKENYSÉGTÍPUSOK

Az ösztöndíj-kommunikáció fő feladata volt megismertetni a Campus Mundi programban rejlő lehetőségeket a hazai egyetemistákkal. A különböző hirdetési kampányok, rendezvények és egyéb promóciós tevékenységek fő üzenete az volt, hogy a magyarországi egyetemisták külföldi részképzés, szakmai gyakorlat és rövid tanulmány formájában, európai és Európán kívüli országokban is szerezhetnek életre szóló tapasztalatokat, amellyel megalapozhatják szakmai karrierjüket.

Két fő pontot határoztunk meg, amely minden kommunikációs tevékenységben szerepet kapott, más-más hangsúllyal.

1. A Tempus Közalapítvány, mint a program kezelője hiteles forrás az ösztöndíjakkal kapcsolatos határidők és pályázati információk tekintetében. Ezért a kommunikációs tevékenységek jelentős részét olyan cikkek, kiadványok és események tették ki, amelyek fő célja az információ átadása volt.

Készültek leporellók, infografikák, prezentációk a pályázási folyamatok ismertetése céljából. Ezen kívül pályázatkezelő és kommunikációs munkatársak is ismertették a programot kitelepüléseken vagy az egyetemekre szervezett információs napokon. Több alkalommal hirdettünk meg olyan élő bejelentkezéseket a Campus Mundi Facebook oldalán, ahol a Közalapítvány munkatársai ismertették a legfontosabb tudnivalókat, és kérdezni is lehetett tőlük a pályázással kapcsolatban.

2. A kommunikációnak fontos szerepe volt abban is, hogy minél több hallgató tudjon a programról, és kedvet kapjon a jelentkezéshez is. A célcsoport médiafogyasztási szokásainak fontos pillére, hogy hiteles forrásként és hivatkozási pontként tekintenek kortársaikra és az influenszerekre. Emiatt a promócióban részt vettek a Campus Mundi ösztöndíjasok és alumnik.

A tapasztalatok megosztása is több szinten zajlott:

- a. **vilagegyetemista.blog.hu** – Campus Mundi ösztöndíjas bloggerek heti bejelentkezése az ösztöndíjas időszak alatt;
- b. **beszámolók, interjúk, vlogok, blogok Campus Mundi élményekről** – a vállalt promóciós tevékenységek teljesítése;
- c. **börszéken, fesztiválokon való standolás** – élmények megosztása az érdeklődőkkel;
- d. **megjelenés a Campus Mundi hallgatói kötetben**, előadás az ehhez kapcsolódó rendezvényen,
- e. **szereplés promóciós videóknál.**

KOMMUNIKÁCIÓS CSATORNÁK

A célcsoport információszerzési szokásait figyelembe véve, a legfőbb kommunikációs csatornáink a közösségi média felületek (Facebook, Instagram) voltak.

- ♦ Facebook: www.facebook.com/campusmundi
- ♦ Instagram: www.instagram.com/campusmundi

A közösségi média felületeken a fizetett hirdetésekkel meg támogatott pályázási kampányok kapták a legnagyobb hangsúlyt, emellett nyeménnyjátékok, kisebb aktivitások, valamint hallgatói élmények megosztása jelent meg.

A Facebook oldal – célok és megvalósítás:

- ♦ brandépítés, közösségépítés (játékok, egységes vizuális megjelenés)
- ♦ pályázati folyamat támogatása: pályázási tippek (infografikák, határidők)
- ♦ pályázók ösztönzése (hirdetések, sikeres volt ösztöndíjasok élményei)
- ♦ volt ösztöndíjasok bevonása az ösztöndíjpromócióba, tapasztalataik megosztása (promóciós tevékenység, nyeménnyjátékok)

Az Instagram – célok és megvalósítás:

- ♦ Facebook kampányok kiegészítése, támogatása
- ♦ rendezvényeink népszerűsítése (kötetbemutatók, fesztiválmegjelenések)
- ♦ hallgatói beszámolók: Instagram felhasználók által megosztott Campus Mundi kapcsolatos bejegyzések újraosztása

- ♦ Világegyetemista blog promóciója: egységes „Világegyetemista” kerettel
- ♦ 2020-ban nagyobb hangsúly az Instagram fiók megjelenésére: egységes arculat kialakítása

További online felületek:

- ♦ A Tempus Közalapítvány YouTube csatornáján két lejátszási lista:
 - ♦ [Campus Mundi ösztöndíjasok kutatásai](#)
 - ♦ [Campus Mundi hallgatói élmények](#)
- ♦ A Világegyetemista blogon minden szerkesztésben 4-8 hallgató mutatta be külföldi mindennapjait Campus Mundi ösztöndíjaként.
- ♦ A Tempus Közalapítvány honlapján hallgatói tartalmak, pályázati információk, aktuális hírek. A honlaphoz tartozó külön landing page lett kialakítva: www.campusmundi.hu
- ♦ A Közalapítvány később lefejlesztett, hallgatói célcsoportot megcélzó [honlapján](#) is elérhetővé váltak a Campus Mundi foglalkozó tartalmak.

PÁLYÁZÁSI KAMPÁNYOK

A projekt ideje alatt több pályázási kampányt is indítottunk, melyek az évek során egyre jobb eredményeket tudtak elérni. Az ösztöndíjak széleskörű megismertetése mellett egyre fontosabbá váltak a célzott kampányok, melyekkel az adott pályázási időszak prioritásai mentén lettek meghatározva a célszámok.

A kampányok több csatornán zajlottak, többféle eszköz bevonásával. A kampányok célja minden esetben a potenciális pályázók honlapra terelése volt, ahol elérték a hallgatók

az aktuális kiírásokat, és eljuthattak a pályázási felületre. A hallgatók elérésének eszközei a Campus Mundi közösségi média felületein és az egyetemi oldalakon való megjelenések, valamint kitelepülések és egyetemi előadások voltak.

Minden hirdetés és organikus tartalom ugyanarra a linkre (landing page) vezetett, amelyről további linkekkel irányítottuk az oldalra látogatókat: a részképzés és szakmai gyakorlat pályázati felhívásra, és a pályázási felületre (mundi.scholarship.hu). Az online jelenlét mellett vidéki egyetemeken is megjelentünk: előadások, börszék és egyéb programokra való rácsatlakozással (pl. ErasmusDays)

Csatornák, amelyeken a Tempus Közalapítvány honlapján létrehozott tartalmakat tovább osztottuk:

1. A Campus Mundi hivatalos közösségi média felületei (Facebook, Instagram, Tempus Közalapítvány YouTube csatornája; hirdetések; Világegyetemista blog);
2. Célzott megkeresések (a Tempus Közalapítvány címlistái, hírlevél feliratkozók)
3. Vidéki egyetemi megjelenések

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EGYETEMEKSEL

A promóciós kampányok jelentékeny szereplői voltak az egyetemi megjelenések. Az egyetemi honlapok, közösségi média felületek és kitelepülések mellett az oktatók és intézményi koordinátorok együttműködésének köszönhetően még több felületen találkozhattak a hallgatók a Campus Mundi program lehetőségeivel. Ezek közül is kiemelendő a Neptun üzenetekben és hírlevelekben való megjelenés.

Az együttműködés alapját a különböző információs és promóciós anyagok biztosították. A koordinátoroknak, valamint az egyetemek

kommunikációs munkatársainak készültek sablon prezentációk, infografikák, valamint üzenetek, kreatívok és alapszövegek. Minden kampány szerves része volt ezeknek a konzerv tartalmaknak az elkészítése és továbbítása. Az együttműködésnek köszönhetően még több hallgatóhoz tudtunk így eljutni.

Egyetemi roadshow (2018)

A Campus Mundi ösztöndíjakról szóló alapvető, általános tájékoztatói forma; a lehető legszélesebb hallgatói kör elérése pályázási információkkal.

A megvalósítás menete:

Mobil standot állítottunk fel az egyetem/főiskola campusainak forgalmas terein az egyetem/főiskola méretétől és a campusok számától függően egy vagy több héten keresztül, több campus/helyszín esetén egymást követő heteken.

- ♦ Az egyes helyszíneken heti 4 napon keresztül, 4 órás időtartamban zajlott a promóciós tevékenység a helyi munkatársak időpontjavaslata alapján;
- ♦ A standokon a promóciós tevékenységet a Tempus Közalapítvány megbízásából diákmunkások látták el, feladatuk: szórólapok osztogatása és alapvető információk átadása, az érdeklődőknek a Campus Mundi koordinátorokhoz történő irányítása.
- ♦ Plakátokat és beltéri padlómatricákat terjesztettünk az egyetem vagy főiskola campusainak forgalmas pontjain. Az akcióban 17 önkéntes vett részt, 440 db új plakát lett kipostázva és 141 db padlómatrica ment ki 22 egyetemnek.

HALLGATÓK BEVONÁSA A PROMÓCIÓBA

A Campus Mundi ösztöndíjprogramra pályázó hallgatóknak lehetőségük volt promóciós tevékenységet vállalni, mely vállalás plusz pontot ért pályázáskor. Ezek adminisztrálását és felhasználását a Kommunikációs Igazgatóság munkatársai végezték.

A hallgatók az alábbi tevékenységek közül választhattak:

- ♦ előadás tartása a mobilitásáról pl. az egyetemén, információs napon;
- ♦ a Tempus Közalapítvány által szervezett kitelepülés vagy fesztiválmegjelenés alkalmával alumni önkéntes tevékenység;
- ♦ villáminterjú adása a Tempus Közalapítvány munkatársának;
- ♦ vlog, blog, vagy valamilyen közösségi média felületen rendszeres posztolás az ösztöndíjas időszakáról,
- ♦ írásos beszámoló;
- ♦ országajánló készítése sablon alapján;
- ♦ fotók és leírások a Campus Mundi Instagram oldalára.

Campus Mundi hazai Alumni-tagság

Alumni hálózatot alakítottunk ki a TKA létező alumni adatbázisának továbbfejlesztésével. A hálózat célja az volt, hogy segítse a nemzetközi ösztöndíjas időszak alatt megszerzett tapasztalatok hasznosulását, illetve bevonja a volt ösztöndíjasokat a Campus Mundi ösztöndíjprogram népszerűsítésébe. A Campus Mundi ösztöndíjasok elérhetőségi adatai – az érintettek hozzájárulásával – automatikusan bekerültek az alumni adatbázisba, a tagság az ösztöndíjas időszak lezárulta után még 5 évig

kötelező volt minden Campus Mundi ösztöndíjas hallgató számára.

Jelenlegi tagság: **6 693 fő**

Alumni Hírlevél (2017 –)

A Campus Mundi Alumni Hírlevelet a Campus Mundi Alumni tagok kapják meg 2-3 havi rendszerességgel. A GDPR szabályoknak megfelelően a Hírlevélről le lehet iratkozni. Ebben az esetben a leiratkozott Alumni tagot továbbra is megkereshetjük, hiszen a szerződése értelmében mobilitása után 5 évig tároljuk az adatait és felvehetjük vele a kapcsolatot.

- ♦ A Hírlevél célja: kapcsolattartás az Alumni tagsággal.
- ♦ A Hírlevél tartalma: pályázati hírek, élménybeszámolók, események, álláshirdetések (Randstadt).

Világegyetemista blog

A Világegyetemista blog célja az volt, hogy minél több emberhez minél kevesebb idő alatt eljusson az ösztöndíj híre. Ehhez Magyarország legnagyobb blogmotorján 2018 februárjában indult el a 8 szériát megélt blog.

A Campus Mundi ösztöndíjat elnyert hallgatók a világ különböző szegleteiben fedezhették fel a világot és saját magukat. Élményeiket és tapasztalataikat pedig megoszthatták a nyilvánossággal. A blog fő üzenete az volt, hogy egy ösztöndíjas időszak nem foglalható össze pár mondatban, minden hét újabb kihívásokat, sikereket és kalandokat rejt magában.

A blog indulása óta 361 321 lapletöltés volt, ezen belül a legnépszerűbb bejegyzés 50 038 lapletöltést produkált. 2018 és 2022 között összesen 37 állandó blogger és számos vendégblogger mutatta be mindennapjait a világ minden tájáról:

1. széria 2017/2018. tavaszi félév

- ♦ Bagosi Livia (Oroszország, részképzés)
- ♦ Jaksics Luca (Portugália, részképzés)
- ♦ Márkus Flóra (Kanada, részképzés)
- ♦ Parázs Bianka (Kína, részképzés)

2. széria 2018/2019 őszi félév

- ♦ Bíró Ákos (Jordánia, részképzés)
- ♦ Biró Gergő (Ukrajna, szakmai gyakorlat)
- ♦ Szamosi Éva (Indonézia, részképzés)
- ♦ Szenyéri Viktória (Németország, részképzés)
- ♦ Péter Tamás (Amerikai Egyesült Államok, rövid tanulmányút)

3. széria 2018/2019 tavaszi félév

- ♦ Bali Cintia (Olaszország, részképzés)
- ♦ Eidenpenz Orsolya (Amerikai Egyesült Államok, szakmai gyakorlat)
- ♦ Horváth János (Thaiföld, részképzés – freemover)
- ♦ Nagy Dóra (Grönland, részképzés)
- ♦ Tóth Anna (Ausztria, részképzés)

4. széria 2019/2020 őszi félév

- ♦ Sági Eszter (Észtország, részképzés – freemover)
- ♦ Maár Noémi (Németország, részképzés)
- ♦ Nagy Anna (Belgium, szakmai gyakorlat)

- ♦ Tóth Dorina (Olaszország, részképzés)
- ♦ Jelenics Mercédesz (Koreai Köztársaság, szakmai gyakorlat)

5. széria 2019/2020 tavaszi félév

- ♦ Belayane Najoua (Franciaország, részképzés)
- ♦ Szombati Eszter (Svédország, diploma utáni szakmai gyakorlat)
- ♦ Körömi Csongor (Lengyelország, részképzés)
- ♦ Teodor Petra (Norvégia, részképzés)
- ♦ Juhász Enikő (Spanyolország, részképzés)

6. széria 2020/2021 őszi félév

- ♦ Nagy Dorottya (Belgium, részképzés)
- ♦ Bíró Zita (Amerikai Egyesült Államok, részképzés - freemover)
- ♦ Kiss Zsófia (Japán, digitális kreditszerzés)
- ♦ Kovács Anna (Skócia, részképzés)
- ♦ Péterfi Csaba (Portugália, részképzés)

7. széria 2020/2021 tavaszi félév

- ♦ Béres Tünde (Olaszország, részképzés)
- ♦ Ács Márton (Belgium, részképzés)
- ♦ Almási Fanni (Franciaország, részképzés)
- ♦ Szalay Csenge (Portugália, részképzés)
- ♦ Somogyi Zsuzsanna (Szlovákia, részképzés)

8. széria 2021/2022 őszi félév

- ♦ Janurik Tímea (Törökország, diploma utáni szakmai gyakorlat)
- ♦ Faragó István (Svédország, részképzés)
- ♦ Thomázy Tímea (Brazília, szakmai gyakorlat és részképzés)

Tudományos eredmények a nagyvilágból – hallgatói kötetek

A Campus Mundi ösztöndíjak nagymértékben elősegítették a hallgatók szakmai előmenetelét, hozzájárultak a diplomamunkák elkészítéséhez, doktori kutatások megvalósításához. Ezt a hatást több, egymásra épülő kommunikációs tevékenységgel emeltük ki az évek során. A projekt időszaka alatt két publikációs felhívás került kiírásra, amelyek eredményeképpen két hallgatói publikációs kötet készült el, és ehhez kapcsolódóan két kötetbemutató rendezvény valósult meg.

Hallgatói kötetek:

- ♦ [Tudományos eredmények a nagyvilágból 1. \(Bővített kiadás – online\)](#)
- ♦ [Tudományos eredmények a nagyvilágból 2.](#)

A kötetek célja az volt, hogy bemutassák a Campus Mundi ösztöndíjprogram nyújtotta lehetőségeket. Az egyes tanulmányok a tudományterületek, képzési szintek és célországok szintjén is hűen reprezentálták a program sokszínűségét.

A tanulmánykötet nemcsak egy hatékony eredménykommunikációs eszköz, több szempontból is hozzájárult az ösztöndíjprogram népszerűsítéséhez:

- ♦ több egyetemi hallgató és doktorandusz számára is előnyt jelentett más ösztön-

díjprogramokhoz képest, hogy ennek a programnak a keretein belül publikációs lehetőségük is van;

- ♦ a publikációs felhívásra beküldött munkák két-két szakmai bíráló értékelése alapján kerültek be a kötetbe;
- ♦ a kötet ISBN számmal ellátott, az MTMT rendszerbe is felvihető, a doktori tanulmányokat végzők számára elszámolható publikáció;
- ♦ a kötetrel a külföldi ösztöndíjakban rejlő tudományos fejlődési lehetőség is előtérbe került.

HALLGATÓI RENDEZVÉNYEK

A hallgatói célcsoportot megcélzó rendezvények célja, hogy bemutassuk,

- ♦ mit profitáltak a volt ösztöndíjasok a külföldön töltött részképzés, szakmai gyakorlat, rövid tanulmányút során, valamint, hogy
- ♦ ez az ösztöndíjprogram nagyon jó lehetőség arra, hogy szakmai és tudományos tapasztalatot szerezzenek az egyetemisták, nemzetközi környezetben.

A projekt ideje alatt két nagy önálló rendezvény valósult meg. Mindkét rendezvény a hallgatói publikációs kötetek szerzőinek előadásaira épült.

A nyilvános rendezvények fő célcsoportja a 18-30 közötti magyarországi egyetemisták, tudatos karrierépítők (tudják, hogy nagy előnnyel jár egy külföldi ösztöndíj) voltak, akik nem csak szórakozni és utazni szeretnének az ösztöndíjból, és fontos számukra a szakmai és tudományos fejlődés is. Továbbá a Campus Mundi, és általában a felsőoktatási ösztöndíjprogramok ismeretében érdekelt csoportok:

intézményi nemzetközi koordinátorok, oktatók, tudományos diákkörök és diákszervezetek.

Fontos cél volt olyan felsőoktatási hallgatókhoz eljutni, akik még nem ismerik a programot, ezért a fókuszban az ismeretterjesztő és tudományos előadások témái álltak. A szórakoztató, tudományos-ismeretterjesztő előadások közvetett módon mutatták be, hogy milyen hasznos és egyben érdekes tapasztalatokat lehet szerezni a külföldi ösztöndíjas időszak alatt.

Campus Mundi Network (2019)

Konceptió: kötetlen kötetbemutató – előadások formájában, kiscsoportos beszélgetések volt ösztöndíjasokkal, információ első kézből – a Tempus Közalapítvány CM pályázatával foglalkozó munkatársaitól.

Eredmények:

- ♦ Regisztráltak száma: 64
- ♦ Résztvevők száma: 32+15 (TKA résztvevő)
- ♦ A program összeállításával és az elhangzott információkkal a kitöltők elégedettek voltak. Átlag pontszám: 4,1

Világegyetemista Meetup (2020)

Konceptió: szórakoztató online rendezvény, egyetemistákat érdeklő témák bemutatása a kortársak külföldi élményein keresztül.

Eredmények:

- ♦ Regisztráltak száma: 135
- ♦ Résztvevők száma: 69 + 6 (TKA résztvevő)
- ♦ A program összeállításával és az elhangzott információkkal a kitöltők elégedettek voltak. Átlag pontszám: 4,6

Fotóverseny és vándor fotókiállítás

2018-ban fotópályázat került meghirdetésre, amelyre 55 pályamű érkezett. A fotókhoz rövid szöveget is kellett csatolni a pályázóknak, amelyekkel együtt kerültek ki a Facebook oldalra. A közösségi média felületen meghirdetett közönségzavazással a fotósorozat és a Campus Mundi ösztöndíjakhoz kapcsolódó üzenetek több ezer felhasználóhoz jutottak el. A Facebook oldal átlagos elérése is növekedett.

A népszerű fotósorozat 2019-ben mobil fotókiállításaként vidéken és a fővárosban is tovább népszerűsítette a Campus Mundi mobilitási ösztöndíjakat. A fotópályázat 25 legjobb képéből 3 garnitúra (2 db X paraván, 1 db táblasorozat) készült el, melyeket összesen 20 egyetemi helyszínen, 13 városban (Budapest, Szeged, Debrecen, Kaposvár, Győr, Pécs, Veszprém, Nyíregyháza, Sopron, Szarvas, Gyula, Békéscsaba, Eger) tekintették meg az érdeklődők. A kiállítások általában más események (információs napok, nemzetközi estek) kísérő programjaként jelentek meg a karokon.

Az egyetemi koordinátorok együttműködésével (intézményi engedélykérés, egyetemi promóció, információs nap szervezése stb.) a Tempus Közalapítvány vállalta az installációk szállítását és összeállítását, valamint a promóciót (Facebook, sajtóközlemény).

PROMÓCIÓS VIDEÓK

A projekt indulásától minden évben készültek promóciós videók a program népszerűsítése céljából. Ezek közül a legtöbb videó volt ösztöndíjas hallgatókkal készített videóinterjú volt. Minden esetben az volt a cél, hogy felhívjuk a figyelmet a program nyújtotta lehetőségekre.

A promóciós videók fő üzenete, hogy a Campus Mundi ösztöndíjjal kinyílik a világ, és szinte bármely országba el lehet vele jutni,

ahol kiemelkedő szakmai tapasztalatokra lehet szert tenni. A külföldi mobilitás új barátságok kialakítására, új készségek elsajátítására és a nyelvismeret fejlesztésére is kiváló.

Campus Mundi – Kinyílik a világ! (2016)

- ♦ Egy hallgató pályázati időszakának végig kísérése.
- ♦ 1 db animációs videó, 1-1.5 perc

Campus Mundi ösztöndíjasok élményei (2017)

- ♦ Élőszereplős interjúvideók; beltéri és kültéri helyszíneken (Budapest, Szeged, Gödöllő).
- ♦ 6 db interjúvideó
 - ♦ Lola
 - ♦ János
 - ♦ Ildikó
 - ♦ Gergő
 - ♦ Erika
 - ♦ Patrik
- ♦ 1 db összefoglaló videó

Campus Mundi-val kinyílik a világ! (2018)

- ♦ Tematikus videók– step by step témákra reflektálva (pályázástól a hazaérkezésig)
- ♦ 4 db videósztup – vágott, tematikus élőszereplős interjúvideók, jó minőségű hallgatói és egyéb fotók beépítésével
 - ♦ „Készülődés”: előzetes tájékozódás/felkészülés (pályázás, partnerek, lakhatás, ügyintézés)

- ♦ „Beilleszkedés”: megérkezés/beilleszkedés (barátok, helyi élet, anyagiak)
- ♦ „Szakmai kihívások”: kihívások és sikerek a tanulmányokban (tanárok, tantárgyak)
- ♦ „Ösztöndíj után” (hazatérés, kreditelismertetés, hogyan tovább)
- ♦ 1 db összefoglaló videó

A két nagyobb hallgatói rendezvény promóciójának és/vagy utókommunikációjának részeként is készült többféle videó: mood videó, teaser videó, videóinterjú és előadásvideók. Ezeknél a videóknál is elsődleges cél az ösztöndíjprogram promóciója volt a közösségi élmény kihangsúlyozásával, valamint a program vonzóvá tétele, a program szakmai-tudományos oldalának bemutatása.

Campus Mundi Network videók (2019)

- ♦ 3 típusú, összesen 9 db videó:
 - ♦ 4 db videó a rendezvényen elhangzott előadásokról,
 - ♦ Öröklési jog – A halál hatása a gazdasági társaságokra / Dr. Dúl János
 - ♦ A pedagógiai környezet rejtett lehetőségei / Budán Dávid László
 - ♦ Friuliak a magyar szalámiiparban / Blaskó Barbara
 - ♦ Górcső alatt az állatkísérletek / Babiczky Ákos
 - ♦ 1 db hangulatvideó a rendezvényről
 - ♦ 4 db videóinterjú a négy előadóval
 - ♦ Dúl János

- ♦ [Budán Dávid](#)
- ♦ [Blaskó Barbara](#)
- ♦ [Babiczy Ákos](#)
- ♦ 5 db promóciós, pályázásra buzdító videó:
- ♦ [Campus Mundi, a hátsország](#)
- ♦ [Campus Mundi, a lehetőség](#)

Világegyetemista Meetup videók (2020)

- ♦ 7 db előadókkal készített rövid teaser videó;
- ♦ [Tóth Amadea](#)
- ♦ [Boncz Bettina](#)
- ♦ [Szaplóczay Máté](#)
- ♦ [Récsei Péter](#)
- ♦ [Német Réka](#)
- ♦ [László Veronika](#)
- ♦ [Illés Zsombor](#)
- ♦ 2 db videóinterjú eredménykommunikációs fókusszal és üzenetekkel:
- ♦ [Campus Mundi, tudásod kiegészítése](#)
- ♦ [Campus Mundi, nyitottság a világra](#)

EGYÉB PROMÓCIÓS ANYAGOK

A projekthez kapcsolódó kiadványok és dekorelemek

- ♦ 7 db videó a rendezvényen elhangzott előadásokról;
- ♦ [Legyél te is ÉTELmentő! – tények és tévhittek az élelmiszer-pazarlásról](#)
- ♦ [A munka jövője, a jövő munkája](#)
- ♦ [Pénzt vagy életet - A kriptovalutától a személyazonosság védelemig](#)
- ♦ [A krétai zsinat előzményei – az összortodox lelkület kialakulása](#)
- ♦ [A Szovjet-Örményország sorsdöntő pillanatai](#)
- ♦ [Vállalatok társadalmi felelősségvállalása eltérő kultúrákban](#)
- ♦ [Biztonságos hidtervezés a gyakorlatban](#)
- ♦ Hallgatói leporellók
- ♦ Infografikák az ösztöndíjprogramok aktuális pályázati feltételeivel
- ♦ Campus Mundi rollupok és sajtófal: a TKA által szervezett külső és belső rendezvényeken, börszéken, kiállításokon, egyetemi információs napokon használtuk őket

A projekthez kapcsolódó promóciós tárgyak

VIP ajándékok: döntéshozóknak; szakmai konferenciákon (pl. éves Campus Mundi konferencia) előadó egyetemi koordinátoroknak, oktatási szakembereknek.

- ♦ dísztoll
- ♦ powerbank

- ♦ egér

Nyereményjáték: több olyan online aktivitásunk van, ahol a résztvevők számát nyereményjátékokkal próbáljuk növelni. Ezért van olyan exkluzívabb reklámajándékunk, ami értékesebb, mint a többi.

- ♦ vezeték nélküli fejhallgató

„Szóró”-ajándékok: fesztiválok, egyetemi infónapokon, börszéken az érdeklődőknek osztogatjuk + nyereményjáték nyerteseinek.

- ♦ tornaszák
- ♦ vízálló telefontok
- ♦ szemüvegtörő
- ♦ világegyetemista vászontáska

- ♦ utazós pohár

- ♦ kiemelő filc

- ♦ bögre

- ♦ stresszlabda

- ♦ könyvjelző

- ♦ CM logós táska

- ♦ ceruza

- ♦ fedeles pohár

- ♦ börröndlakat

- ♦ telefontöltő polip

- ♦ világegyetemista bevásárlózsák

SIKEREK ÉS TAPASZTALATOK A RÉSZVEVŐI VISSZAJELZÉSEK FÉNYÉBEN

Egy projekt sikerét nemcsak számokban és egyéb adatokban lehet mérni, hanem emberi tapasztalatokban, élményekben. A Campus Mundi ösztöndíj a több mint hatezer kiutazó mellett a Tempus Közalapítvány munkatársai életére is maradandó hatást gyakorolt, hiszen egy ilyen nagy kaliberű és összetett projekt sok kihívást rejt magában. A sokszor végeláthatatlannak tűnő adminisztrációval járó nehézségeket is megéri felvállalni, ugyanis a hallgatók pozitív visszajelzése, és a hosszú távon külföldön töltött időszakuk hozadéka mindent felülír.

MUNKATÁRSOK TAPASZTALATAI

Az érdeklődők és a pályázók számára ügyfélszolgálati támogatást hoztunk létre. Az ügyfélszolgálatos kolléga telefonon, e-mailben és személyesen egyaránt elérhető volt. A legélénkebbnek az e-mailes úton történő érdeklődés bizonyult, több mint 17 000, ügyfélszolgálati címre beérkezett levelet olvastunk el és válaszoltunk meg. Sokan keresték azonban az irodát telefonon és átlagosan heti egy-két alkalommal volt igény a személyes tájékoztatásra is.

A pályázókat a döntés kiértékelésétől a szerződés kötéséig át a lezárásig a referensek kísérték végig. Minden hallgatóhoz egy-egy kijelölt kolléga tartozott a küldő intézménye alapján. Feladatuk a dokumentumok ellenőrzésétől az adott pályázati folyamatban szükséges teendőkről való tájékoztatáson át az egyedi problémák megoldásáig és a tanácsadásig terjedtek ki. Hasonlóan az ügyfélszolgálathoz, ők is elérhetőek voltak mindhárom, fent megnevezett kommunikációs csatornán. A csoport munkáját adminisztrátor kollégák segítették,

akik a dokumentumok iktatásával, a szerződéskötésekkel és az utalásokkal kapcsolatos adminisztratív háttér munkát végezték.

Az ösztöndíjazási feladatokat a csoportvezető fogta össze, akinek ezen felül – a teljesség igénye nélkül – feladata volt az online pályázati rendszerek felépítése és naprakész frissítése, a többi felsőoktatási mobilitási programmal a szinergia fenntartása, az intézmények képviselőivel való egyeztetések, hallgatói tájékoztatók megtartása, szakmai rendezvényeken előadások megtartása, az intézményi koordinátori hálózat tájékoztatása, a Tempus Közalapítvány érintett szervezeti egységeivel való együttműködés és a havi rendszerességű döntések előkészítése és menedzselése.

A feladatok mennyiségének függvényében változó létszámban dolgoztunk a csoportban, általában 8 és 12 fő között. Mindannyian elhivatottan, örömmel segítettünk pályázóinknak életük legnagyobb kalandjának előkészítésében, a külföldi mobilitások megvalósításában, aminek bizonyosságul idézzük néhány munkatárs beszámolóját a Campus Mundi projektben szerzett élményeiről:

Kaszt Márta, pályázati referens

„A legnagyobb hatással a pályázatok bírálata volt rám. Látni a pályázók tanulmányi sikereit, olvasni a motivációjukat, hogy milyen ambícióik vannak. A mai napig nagyon büszke vagyok minden hallgatóra, aki megpályázta az ösztöndíjat. Arra is, akinek esetleg nem sikerült, hisz nem kis bátorság kell ahhoz, hogy valaki eldöntse, próbára teszi magát egy másik országban, gyakran egyedül neki indulva.”

Komáromi-Garai Gréta, pályázati referens

„Mindig ösztönzőleg hatott a munkavégzésekre, amikor egy-egy technikai

vagy szakmai kérdésben segítségére tudtam lenni a hallgatóknak (időnként szüleiknek), ezzel hozzájárulva ahhoz is, hogy a sikeres pályázatbenyújtás után egy szakmailag kiemelkedő ösztöndíj lehetséges várományosai legyenek. A mobilitások lezárásakor a beszámolókat olvasgatva meglepéssel töltöttem el, hogy kivétel nélkül minden támogatottunk élete egyik legnagyobb kalandjának élte meg a külföldi ösztöndíjat, élményekkel telve, elégedetten tértek haza tanulmányaik/szakmai gyakorlatik befejezése után.”

Kulcsár Katalin, adminisztrátor:

„A Tempus Közalapítványnál egyfajta támogató háttér munkát végezhettem és úgy érzem hasznos célokért dolgoztam, hiszen a pályázat nem látható, de elengedhetetlen eleme a dokumentálás, adminisztráció, iratkezelés. Közvetlen kapcsolatomban nem volt a hallgatókkal, mégis örülök, hogy munkámmal hozzájárulhattam ahhoz, hogy fiatalok ezrei szerezhettek pozitív interkulturális élményeket és új kapcsolatokat, valamint kaphattak lehetőséget arra, hogy meghatározó témákban végezzenek kutatásokat, folytathassanak tanulmányokat – tehát mind szakmailag, mind pedig emberileg fejlődhessenek.”

Lénárt-Práger Angéla, pályázati referens

„A mai napig nagyon jó érzés elolvasni a pályázók pozitív visszajelzéseit, de különösen örültem az első standolásnak, mikor alig akarták elhinni, hogy valóban én vagyok az, akivel hónapokon keresztül leveleztek az ösztöndíjuk kapcsán. Továbbá a nőnap-i köszöntésnek, a karácsonyi meglepetéscsomagnak Kínából, és egy fél ötös telefonhívásnak, hogy az irodában vagyok-e, mert mindjárt meg-

látogatnak, hogy személyesen is megköszönjék a segítségnyújtásomat.”

Móritz Rita, ügyfélszolgálati munkatárs

„Nagyon szerettem a folyamatos, intenzív kapcsolattartást, a sok kedves visszajelzést, humoros leveleket és külön öröm volt számomra, amikor élőben is találkozhattam fesztiválokon, előadásokon a leendő pályázókkal és elmondhattam, milyen nagyszerű ösztöndíjakat kínál a Tempus Közalapítvány a felsőoktatásban tanulóknak.”

Szeli Katalin, pályázati koordinátor

„Számítlan, hihetetlenül sokszínű és tehetséges fiatal jelentkezett hozzánk izgalmas tervekkel és sokszor komoly szakmai, tanulmányi sikerekkel a hátuk mögött. A megvalósult mobilitásokról szóló promóciós tevékenység keretében készült beszámolók olvasását pedig igazi jutalomként tekintettem. Sugárzott a lelkesedés ezekből az írásokból, és a világ számtalan táját, kultúráját, egyetemét, intézményét mutatták meg a friss élményekkel átítatva. Jó volt visszajelzést látni arról, hogy mennyi életre szóló tapasztalattal, tudással, készséggel gazdagodtak a támogatottjaink, és ez megerősített abban a hitben, hogy értelmes és hasznos munkát végzünk.”

Szilágyi Anita Csilla, adminisztrátor

„Habár a munkám során ritkán kell kapcsolatot tartanom ösztöndíjasainkkal, egy-egy telefonhívásnál vagy e-mailes egyeztetésnél is érezhető, hogy hallgatóink örülnek és hálásak, hogy Campus Mundi ösztöndíjasok. Örömmel tölt el, hogy megannyi fiatalnak hozzájárulhattam a személyes fejlődéséhez, álmainak és terveinek megvalósításához.”

Székely Ágnes, csoportvezető

„Izgatottan kezdtem 2016 január elején pályafutásomat a Tempus Közalapítvány Felsőoktatási csoportjában 11 évnyi intézményi nemzetközi koordinátori tapasztalattal a hátam mögött. A Campus Mundi projekt indulásakor azt sem tudtam, mihez kapjak: az online pályázati rendszer felépítése, a pályázati felhívások elkészítése, az intézményi háttér kialakítása és a koordinátori hálózat felépítése és tájékoztatása, az ösztöndíj bevezetése, az ösztöndíjas csapat felállítása, a Campus Mundi ösztöndíjakat népszerűsítő honlap kialakítása mind-mind izgalmas és kihívásokkal teli napokat, heteket, hónapokat tartogatott. Mindenben partnerként tekinthettem vezetőimre és kollégáimra, akik mérhetetlen nyugalmmal és következtességükkel támogattak a legnehezebb időszakokban is. Egy hatéves projekt rengeteg pozitív élményt, de sok buktatót is tartogat. Azt mondják, bajban ismerszik meg az ember – hát ezt is megtapasztalhattuk: amikor túl kevés volt a pályázó vagy amikor hirtelen túl sok; amikor volt online pályázati rendszer és amikor ez egyik napról a másikra megszűnt; amikor 2020 márciusában elmentem egy hétre szabadságra és Covid miatt teljes zűrzavarra és a home office-ra tértem haza; amikor az első Covid hullám utáni vizsztatéréskor egyszerre három kollégám osztotta meg velem az örömhírt, hogy babát vár; amikor a határok lezárása miatt kétségbeesett, külföldön ragadt több száz hallgatónkat igyekeztünk nyugtatni; amikor kidolgoztuk a vis maior eljárást és egyszerre több száz kérelem értékelését kellett megszerveznünk; és amikor a szomszéd országban dúló háború miatt aggódtunk Ukrajnában lévő ösztöndíjasainkért... Akármilyen helyzet is adódott, nem csalatkoztam kollégáimban soha,

mindig a hallgatók és a projekt érdeke szerint sikerült megoldásokat találunk, ami mellett elköteleződve sikerült minden nehézséget legyűrünk – köszönöm ezt mindenkinek, akivel együtt dolgozhattam az elmúlt évek során. A nehézségek ellenére persze tele vagyunk sikerélményekkel is, hiszen a projekt keretében több mint 6 000 hallgató számára biztosíthattunk ösztöndíjunkkal életre szóló kalandot, szakmai és személyes fejlődési lehetőséget. A mi sikerünk az ő sikerük, ezért örülünk minden pozitív személyes visszajelzésnek, hiszen mi ebből töltődünk – ahogy ezt már kollégáim is kifejtették."

PÁLYÁZÓK ÉLMÉNYEI

A Campus Mundi program sikereit jól láthatjuk, ha a hallgatói visszajelzésekre támaszkodunk. A pályázatok zárásának kötelező eleme volt egy hallgatói beszámoló kérdőív kitöltése, amelyben feltettük az alábbi kérdést:

„Milyen tapasztalatokat szerzett a Campus Mundi ösztöndíjas időszak alatt? Milyen tudással lett gazdagabb? Milyen képességét fejlesztette? Miben fejlődött? Saját tapasztalatai alapján mit üzenne a leendő Campus Mundi ösztöndíjasoknak?"

A leggyakrabban ezeket a szempontokat említették pályázóink:

- ♦ idegennyelv-tudás fejlődése
- ♦ önbizalom erősödése
- ♦ kommunikációs készség fejlődése, nyitottabbá válás
- ♦ különböző kultúrák megismerése
- ♦ új, baráti és szakmai kapcsolatok kiépítése

- ♦ új tudásanyag megszerzése és szakmai fejlődés
- ♦ alkalmazkodókészség, tolerancia fejlődése
- ♦ szélesebb látókör kialakulása
- ♦ csapatban dolgozás megtanulása
- ♦ új oktatási módszerek megismerése, ami a hazaihoz képest jellemzően gyakorlatorientáltabb
- ♦ prezentációs készség javulása
- ♦ problémamegoldó készség fejlődése
- ♦ pénz beosztásának megtanulása
- ♦ jobb esélyekkel való indulás a munkaerőpiacon

Ahhoz, hogy átadhassuk, mennyit gazdagodtak pályázóink a program által, idézünk néhány véleményből, melyek a friss élmények hatása alatt születtek.

Részképzésben részt vevő ösztöndíjasok élményei:

„Az ösztöndíjas időszak alatt rengeteg olyan tudást szedtem fel, amit egyébként itthon nem tudtam volna, európai és nemzetközi jogot olyan szinten tanítanak, amelyet vélhetően Magyarországon, ebben a formában sehol sem. Kutatási témák felkeresése szempontjából is nagyon hasznos élmény volt, valamint az önéletrajzomban is igen meggyőző lesz, hogy egy ilyen félévet átvészeltem. Az alkalmazkodókészségem, a világról alkotott képem, és általában a látóköröm szélesebb lett ezen út által, és megtapasztalhattam, milyen Nyugaton élni. Kulturális ismereteket is bőséggel szereztem a rengeteg országból érkezővel

együtt, mivel a Genti Egyetem Európa második legnagyobb Erasmus-városa. A szakmai angol nyelvtudásomat itt tudtam tökéletesíteni, amelyet nemzetközi konferenciákon tudtam nagy sikerrel kamatoztatni. Emellett jelentős hozadék volt az is, hogy megtanultam alapszinten hollandul. Összességében azt érzem, hogy nemcsak szakmailag, emberileg is sokat gyarapodtam ezzel a lehetőséggel, és ezek után készen állok az életre.”
(2016. Belgium)

„A Lisszabonban töltött egy év alatt életem és személyiségem számos vonatkozásban gazdagodott; szakmai és magánéleti aspektusokban egyaránt. Egyrészt, az itthon megismert és magamévá tett tudományos megközelítésmód és elvek mellett kint megtapasztaltam az angol-szász politikai szellemiség alapvetéseit és megismerhettem ezen áramlat néhány megkerülhetetlen gondolkodóját. Másrészt, a bátor kommunikáció és a spontaneitás is részemé válhatott a Portugáliában töltött 10 hónap során. És talán a leglényegesebb tapasztalat, a fenti szempontoktól függetlenül: egy ilyen külföldön töltött időszaktól valójában nemcsak élményeket kapunk – ahogy a portugálok mondanák: com os altos e baixos, tehát jó és rossz pillanatokkal együtt –, hanem éhséget, kíváncsiságot, indíttatást és tematikát az újabb és újabb visszalátogatásokhoz. Ily módon a mobilitás nem feltétlenül ér véget az azt záró dokumentumok benyújtásával.”
(2017. Portugália)

„Az ösztöndíjas időszak alatt rengeteg tudással gazdagodtam. Rengeteget fejlődött az örmény nyelvtudásom, valamint elkezdtem oroszul is tanulni. Ezzel együtt az örmény történelemmel kapcsolatos ismereteim is bővültek. Az ösztöndíjas időszak alatt tovább bővítettem

a szakmai kapcsolataim hálóját, melynek köszönhetően most, a Matenadaranban végezhetem a szakmai gyakorlatomat és megismerkedhetek az örmény (grabar) nyelvvel. A leendő ösztöndíjas hallgatóknak üzenem, hogy bátran merjenek minimális angol nyelvtudással kiutazni egy másik országba. Jómagam nagyon keveset beszélek angolul, és amikor kiutaztam még az örmény nyelvtudásomban sem voltam biztos. Fél év alatt viszont rengeteget lehet fejlődni, főleg anyanyelvi környezetben. Az itteni tudományos munkám során szinte egyáltalán nem használom az angol nyelvet (csupán néhány szakirodalom tanulmányozásánál), a konzultációim örmény vagy német nyelven folynak. Szóval merj belevágni kevés angol nyelvtudással egy külföldi kalandba, és merj megtanulni egy új nyelvet!”
(2018. Örményország)

Szakmai gyakorlaton részt vevő ösztöndíjasok élményei:

„Sokat fejlődtem ezen a szakmai területen, hasznos volt a nyelvtudás szempontjából is, mind jogi mind gazdasági területen szereztem tudást. Fejlődtem a csapatmunkában, a kommunikációban, a szerződések követésében. A szakmai gyakorlat alatt a legnagyobb fejlődést az idegen nyelvi tudásomon tapasztaltam. Megismerkedtem az olasz nyelvvel, és elmélyítettem az angol szaknyelvi tudásom. Fejlődött a munkaszervezési képességem, mivel a gyakorlat második felében olyan feladatokat bíztak rám, amit másokkal közösen kellett megoldanom saját koordinációm alatt. Leendő ösztöndíjasoknak azt üzenném, hogy legyenek nyitottak a lehetőségekre, és rugalmasak, türelmesek a kezdeti beilleszkedési időszakban.”
(2019. Olaszország)

„A leendő ösztöndíjasoknak üzenem, hogy bátran vágjanak bele és utazzanak, ez egy külföldi szakmai megmérettetés, nemcsak egy remek tapasztalat, hanem egyedülálló lehetőség arra, hogy szakmailag fejlődjünk, illetve felmérjük azt is, hogy saját kutatásunk, kutatási eredményeink mennyire versenyképesek külföldön.”

(2016. Malajzia)

„Nagyon fontosnak tartom, hogy együtt tudtam dolgozni külföldi restaurátor kollégával, bepillantást nyerhettem a gyűjtemény belső életébe, rövid látogatásra is módomból volt a múzeum restaurátor gyűjteményében. A Covid világjárvány sok nehézséget állított az út (többes) megszervezésébe, de rámutatott, hogy a szakmai kapcsolatok szerzése, egy gyűjtemény megismerése csak személyes jelenléttel keresztül lehetséges. Hálás vagyok a fogadó intézménynek, hogy a tanulmányút megvalósítását lehetővé tették.”

(2021. Spanyolország)

Rövid külföldi tanulmányút:

„Személyiség-fejlesztő hatással volt rám az út, melyben a kulturális érzékenység fejlődése, illetve az extrém időjáráshoz való alkalmazkodás is szerepet kapott. Az angol nyelv használata segítette a beszéd-készségem fejlesztését. Fejlődtem szakmailag, módszertani tudásban, illetve idegen nyelvű prezentáció tartásában is. A leendő ösztöndíjasok számára azt tanácsolnám, hogy használják ki ezt a remek lehetőséget és alakítsanak ki minél szorosabb kapcsolatot a partner intézménnyel.”

(2021. Izland)

„Kutatói cserekapcsolatot alakítottunk ki a partner egyetemmel, interjúkat

készítettem, illetve előadást tartottam az egyetemen. Az előadói képességem, illetve a nyelvtudásom is fejlődött. Nagyon inspiráló volt hallgatni a helyi vállalkozók tapasztalatait, amely tudást beépítem majd tudományos szakcikkekbe. A leendő ösztöndíjasok számára azt üzenem, hogy ez az ösztöndíj remek lehetőség a különböző készségek fejlesztésére, illetve kilépni kicsit a komfortzónából.”

(2021. Zöld-foki Köztársaság)

„Tanulmányutam során jelentősen fejlődtem szakmailag. A budapesti és a rigai Zeneakadémia együttműködésének eredményeképpen egy új, fuvolára, cselőre és zongorára írt triót komponáltam. Nem csupán zeneszerzéses szempontról fejlődtem a lett hallgatókkal való együttműködés révén, hanem értékes kapcsolatokra, a jövőben is fontos ismeretségekre tettem szert.”

(2019. Lettország)

NEHÉZSÉGEK A PROGRAM ÉLETÉBEN

A projekt hat éve alatt két kritikus helyzettel kellett megküzdenünk: 2018 őszén a pályázati rendszerünk blokkolásával, 2020 tavaszán pedig a koronavírus-járvánnyal. Elmondhatjuk, hogy mindkét esetben sikerült a lehetőségekhez képest leggyorsabb és legadekvátabb megoldásokat megtalálnunk. A pályázati rendszer leállásakor azonnal áttértünk az e-mailes pályáztatásra, a bírálói feladatokat pedig átvettük az intézményektől. Ezzel párhuzamosan pedig a TKA informatikusai megkezdték egy új pályázati felület felépítését, amelyet a Campus Mundi munkatársaival való számos egyeztetés és tesztelést követően 2019-ben használatba

vettünk. A pályázati rendszer leállása miatt nem vesztettünk hallgatókat, tájékoztatást küldtünk a pályázás új módjáról, és megküzdöttünk a megnövekedett számú hallgatói megkereséssel. A bírálatokat az új informatikai rendszer felállása óta is belső körben végezzük a nagyobb biztonság érdekében. Sikerült egy gördülékeny, jól működő pályázati folyamatot újraépítenünk.

2020-ban egy még súlyosabb problémába ütközött a projekt: a világméretű koronavírus-járványba, ami általánosan visszavetette az utazási lehetőségeket és kedvet, így veszélyeztette a mobilitási programok létét is. Eleinte még csak a Kínában és Hong-Kongban tartózkodó pályázóinkért aggódtunk, aztán hamarosan kiderült, hogy nincs olyan pályázónk, akinek ne forogna veszélyben a mobilitása. Sokakat hazaküldtek az országból vagy a magas fertőzési létszámok, vagy az óvatosság okán. Minden külföldön tartózkodó hallgatónkat megkerestünk e-mailben, érdeklődtünk körülményeikről, hazautazási terveikről, esetleges hazatérésükről, de sokan saját kezdeményezésükből fordultak hozzánk segítségért, tanácsért. Aktuális helyzetüket egy nyilvántartásban vezettük. Mindez jelentősen megnövelte a munkaterhelést, ráadásul mi sem szokványos körülmények között, hanem egyik napról a másikra home office környezetbe kerülve dolgoztunk, új kommunikációs csatornákat megismerve, bevezetve és új munkafolyamatokat kialakítva.

A tömeges hazautazások, illetve a kiutazások meghiúsulása miatt létrehoztunk egy vis maior felületet és eljárási folyamatot, amely keretében egy egységes feltételrendszer alapján, a mobilitás helyszínén töltött napok számát és a felmerült költségeket figyelembe véve kártalanítottuk a pályázókat. A vis maior kérvényeket egy erre a folyamatra adaptált online rendszerben lehetett benyújtani. A kérvényeket többlépcsős ellenőrzés alkalmazásával, többszörös hiánypótlást is lehetővé téve bíráltuk el, ami szintén jelentősen megnövelte a feladatainkat.

A 2019-20-as tanévben számos pályázót elveszítettünk, hiszen a részképzéseket nem mindenkinek volt lehetősége online elvégezni vagy befejezni, szakmai gyakorlat pedig itthonról nem végezhető. A teljesített mobilitások száma tehát ekkor visszaesett, de sajnos a Covid-járvány, bár csökkenő intenzitással, innentől végig meghatározta a programot. A hallgatók elbizonytalanodtak, sokan nem mertek belevágni egy bizonytalan kimenetelű utazásba, de egyes országok (pl. Amerikai Egyesült Államok, Japán) nagykövetségei nem is tették lehetővé az utazást. Az éves kiutazói létszámokat így nem tudtuk visszaállítani arra a szintre, ami a projekt „fénykorában” volt jellemző.

Bár lehetővé tettük az úgynevezett virtuális mobilitást, ami a külföldi fogadó intézmény képzésébe való online bekapcsolódást jelenti, erre elenyésző érdeklődés mutatkozott. Ez a fenti beszámolók alapján érthető, hiszen a helyszínen teljesített mobilitás és ennek minden hozadéka, az új környezet fizikai meg tapasztalása egy nagyon vonzó plusz élményt jelentett a fiatalok számára.

A CAMPUS MUNDI PROJEKT A SZÁMOK TÜKRÉBEN

Egy hatéves pályázat során bőségesen keletkeznek adatok például költségekről, kiutazók számáról, a mobilitás időtartamáról és még sok érdekes információról, amelyeket összesítettünk és ebben a fejezetben mutatjuk be színes diagramokon, magyarázatokon keresztül.

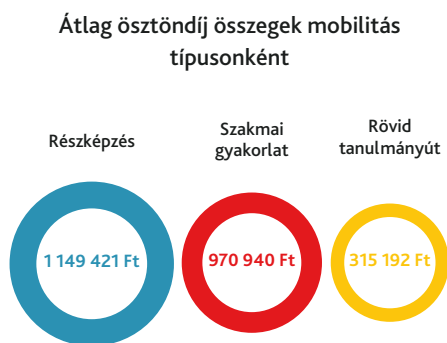
A MOBILITÁSOK ÁTLAGOS IDŐTARTAMA

Az átlagos mobilitás időtartama az alábbiak szerint alakult:

Részképzés	4,59 hónap
Szakmai gyakorlat	3,41 hónap
Rövid tanulmányút	18 nap

ÖSZTÖNDÍJ ÖSSZEGETEK

Az ösztöndíjak összegét nézve az alábbi ábra mutatja az átlag ösztöndíj összegeket mobilitás típusonként:

Az átlag ösztöndíj összegek esetében érdemes a két végletet is megemlíteni:

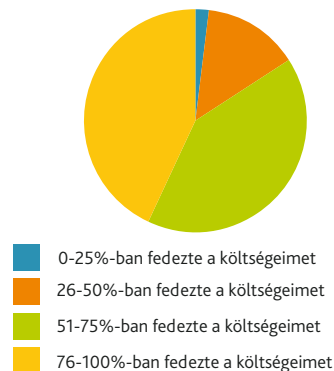
	Legalacsonyabb ösztöndíj összeg	Legmagasabb ösztöndíj összeg
Rész- képzés	62 723 Ft*	3 905 000 Ft
Szakmai gyakorlat	105 000 Ft	2 887 500 Ft
Rövid tanul- mányút	65 000 Ft	642 800 Ft

*A részképzés legalacsonyabb ösztöndíj összegét torzítja a Covid időszak, hiszen az itthonról online teljesített időszakokra nem számolhattunk el ösztöndíjat, itt a vis maior költségtérítések összege jelenik meg az elszámolt ösztöndíjak összegeiben.

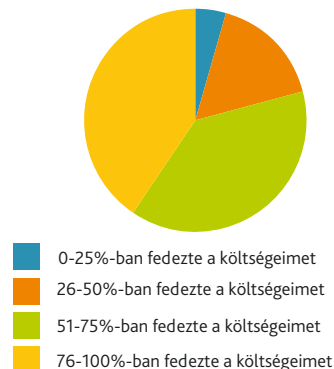
gében.

A fenti kimutatásokban az ösztöndíjakon felül a kiegészítő támogatások összege is szerepel. Az, hogy az ösztöndíj összege milyen mértékben fedezte a felmerülő költségeket, országon-

A Campus Mundi ösztöndíj milyen mértékben fedezte az ösztöndíjas időszak alatt felmerülő költségeit? - Részképzés

A Campus Mundi ösztöndíj milyen mértékben fedezte az ösztöndíjas időszak alatt felmerülő költségeit? - Szakmai gyakorlat

ként eltérő, de a hallgatói beszámolók alapján alább láthatjuk:

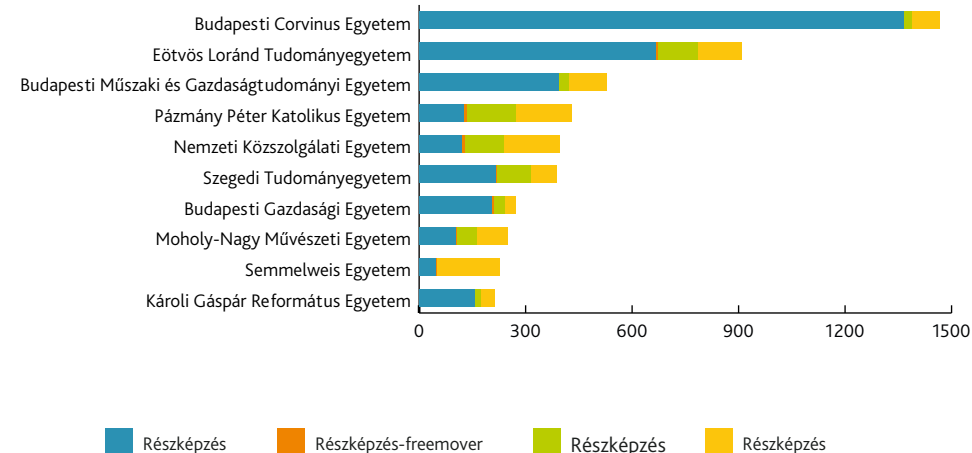
Az ösztöndíj összege legkevésbé az Amerikai Egyesült Államokban, Ausztráliában, Dániában, az Egyesült Királyságban, Írországban, Izlandon, Kanadában, Lichtensteinben, Nor-

végiában, Svájcban, Svédországban és Új-Zélandon fedezte a külföldi tartózkodás költségeit.

KÜLDŐ INTÉZMÉNYEK

A Campus Mundi ösztöndíjak pályázati lehetőségét az ország minden felsőoktatási intézményébe sikerült eljuttatnunk. A legtöbb ösztöndíjas hallgató, 1492 fő a Budapesti Corvinus Egyetemről utazott ki, az Eötvös Loránd Tudományegyetemről 972 fő, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemről 540 fő, a Szegedi Tudományegyetemről 456 fő, és a Debreceni Egyetemről

Campus Mundi ösztöndíjas hallgatói létszám, 100+

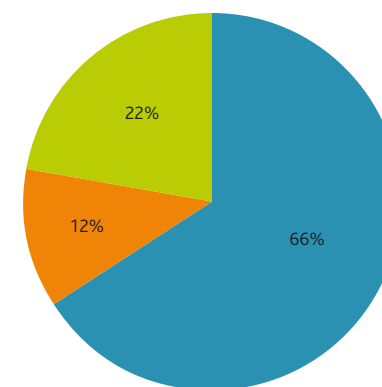

450 fő részesült támogatásban – ez több, mint a teljes kiutazói létszám fele.

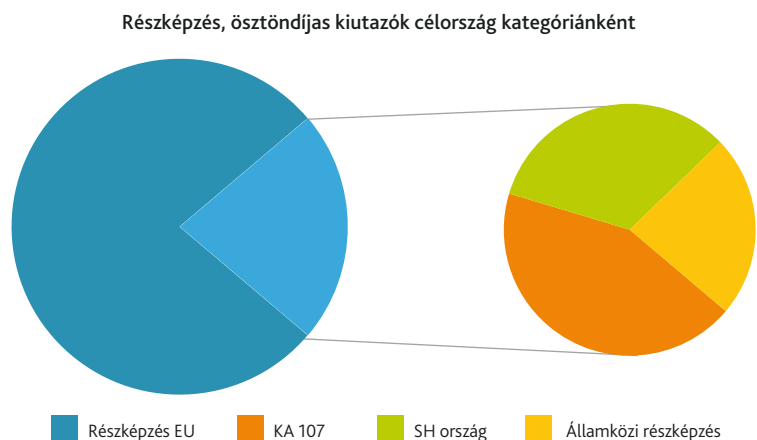
AZ ÖSZTÖNDÍJASOK ARÁNYA MOBILITÁS TÍPUSONKÉNT

A projekt tervezésekor (2015-ben) legnagyobb arányban a rövidebb időtartamú, munkaerőpiaci szempontból kiemeltebb szakmai gyakorlat mobilitástípus támogatását terveztük, a tervezett költségvetés 2/3-át szántuk szakmai gyakorlati ösztöndíjakra. A beérkezett és támogatott pályázatok aránya azonban a részképzés iránti magasabb keresletet mutatta, ezért a projekt költségvetését, célszámaint rendszeresen monitoringoztuk és az igények alapján terveztük újra.

Campus Mundi ösztöndíjasok aránya mobilitás típusonként

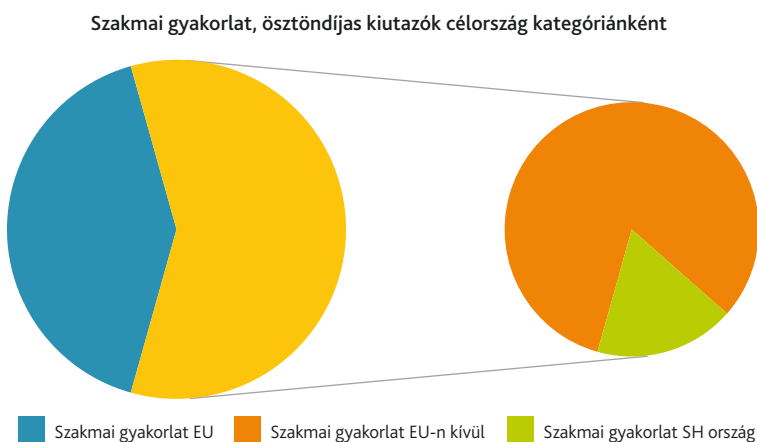

A legtöbb ösztöndíjasunk részképzésre utazott ki:

Szintén az újratervezés szükségességét jelentette a célország kategóriák aránya:

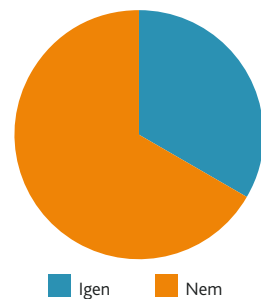
Míg a részképzések esetében nagyjából az előre tervezett 2/3 - 1/3 arányban EU-n belüli és EU-n

kívüli célországokba utaztak a hallgatók, addig a szakmai gyakorlatoknál ez az arány megfordult és jellemzően Európán kívüli célországokba utaztak ki a hallgatók:

A szakmai gyakorlatok finanszírozását ezért

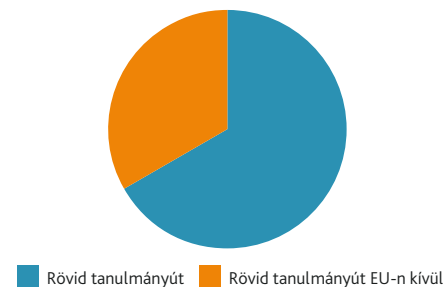
Szakmai gyakorlat, kapott-e fizetést és/vagy természetbeni juttatást?

többször át kellett gondolnunk, és a lehetőségek és az igények összevetése után született az a döntés, hogy a fizetett szakmai gyakorlatok esetén – a pályázók 33%-ának – csak résztámoogatást nyújt a projekt:

Az anyagi és/vagy természetbeni juttatást kapott hallgatók számára még így is sokat jelentett az ösztöndíj, hiszen a vízum- és kiuta-

Rövid tanulmányút, ösztöndíjas kiutazók célország kategóriáinként

zási költségeiket ebből fedezhették.

Rövid tanulmányút esetén az előzetes várakozásoknak megfelelően alakultak a kiutazások, 2/3 - 1/3 arányban itt is jellemzően Európán belüli kiutazások valósultak meg:

A legnépszerűbb célországokról az egyes mobilitás típusoknál írtunk bővebben.

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

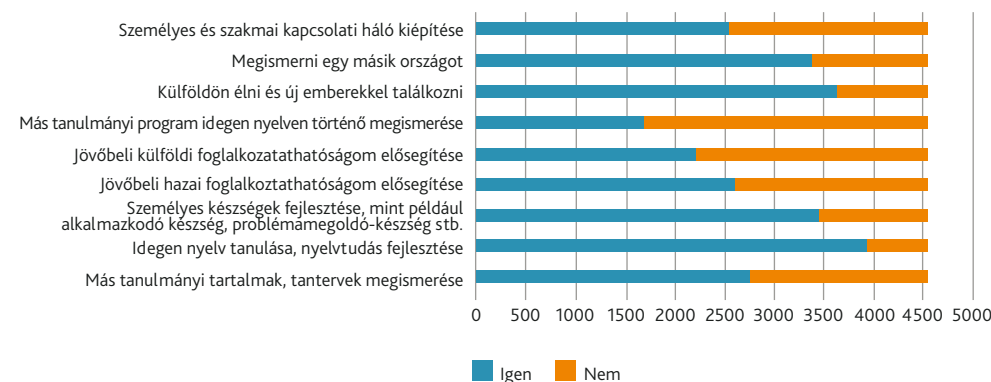
AMI A HALLGATÓI VISSZAJELZÉSEKBŐL KIDERÜL

Campus Mundi pályázóinktól egy hallgatói be- számoló kérdőív kitöltését kértük a mobilitásuk befejezése után. Ezek elemzése során számos tanulságos információ birtokába jutottunk mindhárom ösztöndíjtípus vonatkozásában,

ezeket az eredményeket osztjuk meg a kiad- vány 1. számú mellékletében.

A RÉSZKÉPZÉssel UTAZÓ HALLGATÓK VISSZAJELZÉSEI

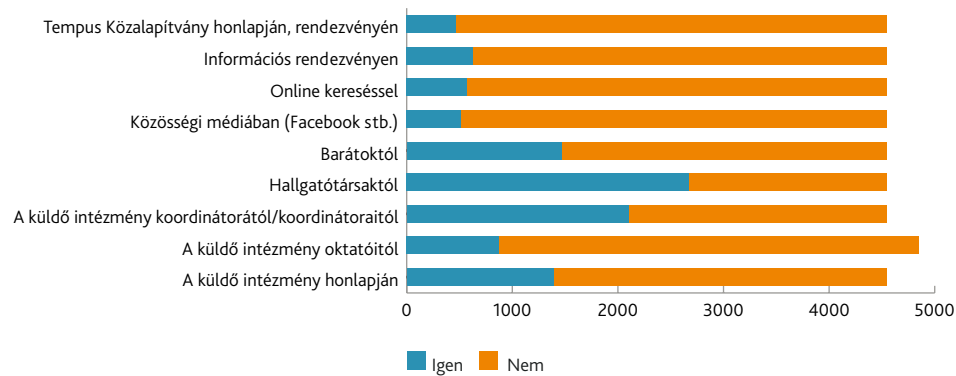
Mik voltak a Campus Mundi ösztöndíjra való jelentkezésének fő motivációi?

Erre a kérdésre több választ is lehetett adni. A legtöbb jelölést a nyelvtanulás kapta, mint moti- váció, ez szinte az összes hallgatónál szempont volt. Népszerűségben nem sokkal marad el ettől a külföldön élés és az új emberekkel való megis- merkedés szándéka. Ezt követi a személyes kés- ségek – mint például problémamegoldó készség, alkalmazkodókészség – fejlesztésére való törek- vés. Az, hogy a személyiségfejlődés milyen fontos hozadéka volt a mobilitásoknak, a kérdőív végén

feltett kérdésre („Milyen képességét fejlesztette? Miben fejlődött?") adott szöveges válaszokból is egyértelműen látszik. A negyedik legjellemzőbb válasz az egy másik ország megismerése volt. Érzékelhető, hogy a fiatalokban erősen munkált a kalandvágy, amikor az ösztöndíjra jelentkeztek. Ezt igazolja, hogy más motivációk hátrébb soro- lódtak: a legkevesebb jelölés a foglalkoztatathat- óság elősegítésére és a más tanulmányi program idegen nyelven történő megismerésére érkezett.

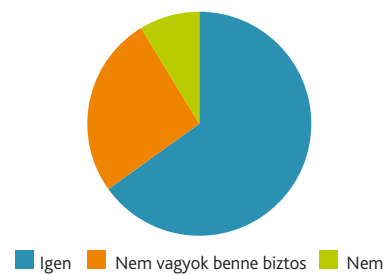
Honnan hallott, illetve hogyan talált rá a részképzésre vonatkozó Campus Mundi ösztöndíj lehetőségére?

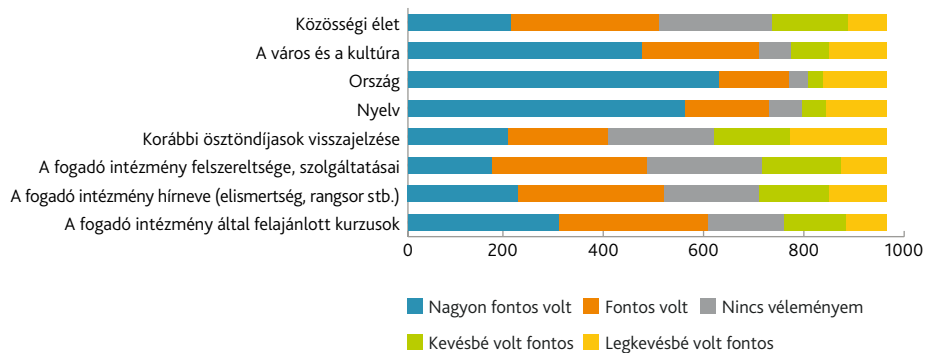
Jól látható, hogy – bár számos tájékoztató rendezvényt szerveztünk - az ösztöndíj híre leginkább informális csatornákon, a hallgatók között terjedt. A második legfontosabb információforrást a küldő egyetemek koordinátorai jelentették, akiknek rendszeresen nyújtottunk felvilágosítást a programról mind e-mailben, mind személyesen.

A részképzésről a pályázók többségének pozitív tapasztalatai voltak. 65 százalékuk szívesen folytatná képzését ugyanazon a külföldi egyetemen, 26 százalékuk bizonytalan ebben, és csak 9 százalékuktól érkezett nemleges válasz erre a kérdésre.

Ha lenne rá lehetősége, folytatná tanulmányait a fogadó egyetemen?

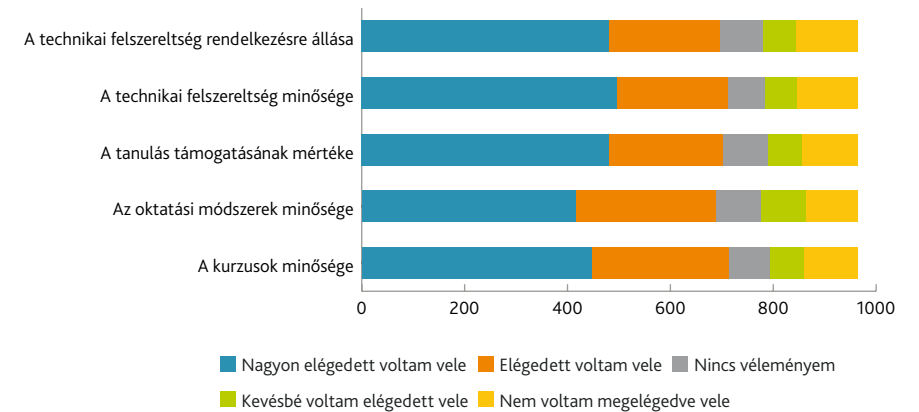

Mik voltak a fogadó intézmény kiválasztásának fő szempontjai?

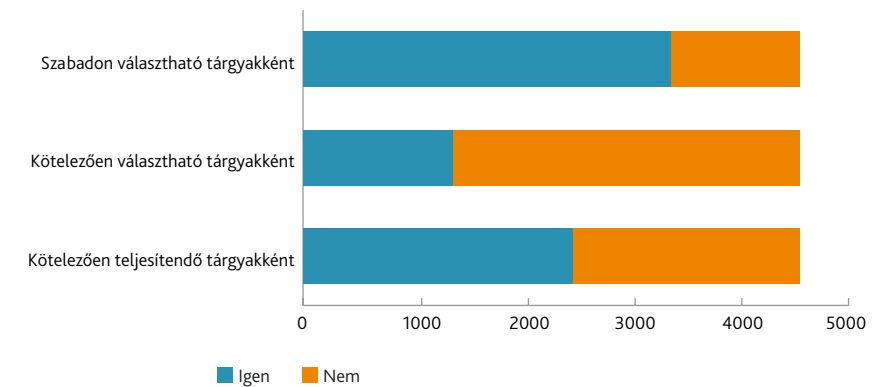
A fogadó intézményre elsősorban az ország alapján esett a hallgatók választása. A második szempontot a nyelv jelentette, és szintén döntő tényező volt a város és a kultúra megismerése, ahol az egyetem elhelyezkedik. A fogadó intézmény által felajánlott kurzusok fontosak voltak, de jelentőségükben elmaradtak a fenti három szempont mögött.

Elégedett volt a tanulás és az oktatás színvonalával a fogadó intézményben?

A tanulás és oktatás színvonalával a hallgatók döntő többsége elégedett vagy nagyon elégedett volt, ami összhangban van azzal, hogy a legtöbbjük folytatná tanulmányait a fogadó intézményben, ha lehetősége lenne rá.

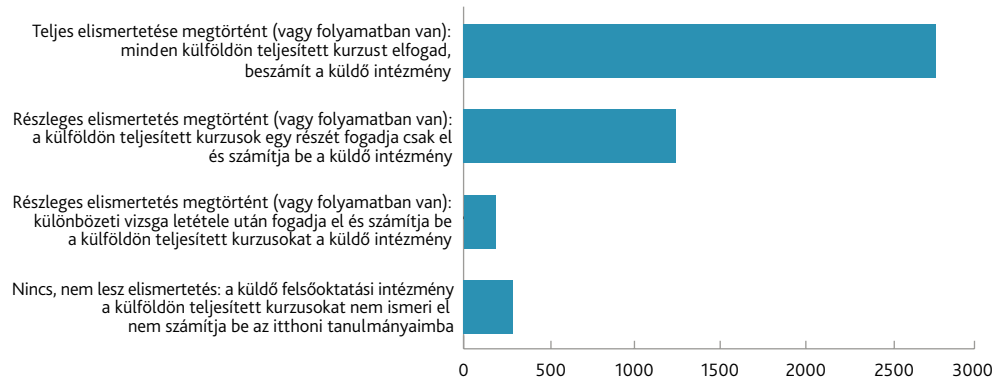
Amennyiben a külföldön teljesített kurzusokat, tárgyakat beszámítja a küldő intézmény, akkor ezek milyen tárgyként kerülnek/kerültek elfogadásra, beszámításra?

A fenti grafikonból jól kirajzolódik az a probléma, hogy a hazai egyetemeknek még sok tennivalójuk akad a külföldön szerzett kreditek beszámítása terén. A legtöbb kreditet szabadon választható tárgyként tudták elfogadtatni a

pályázók, a legkevesebbet kötelezően választható tárgyként. Kötelezően teljesítendő, tantervi tárgyként csak a kreditek alig több, mint felét sikerült elismertetniük a hallgatóknak.

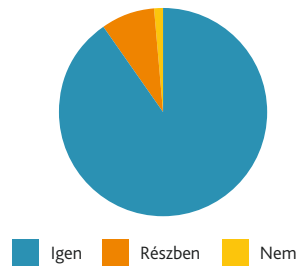
A külföldön teljesített kurzusaim:

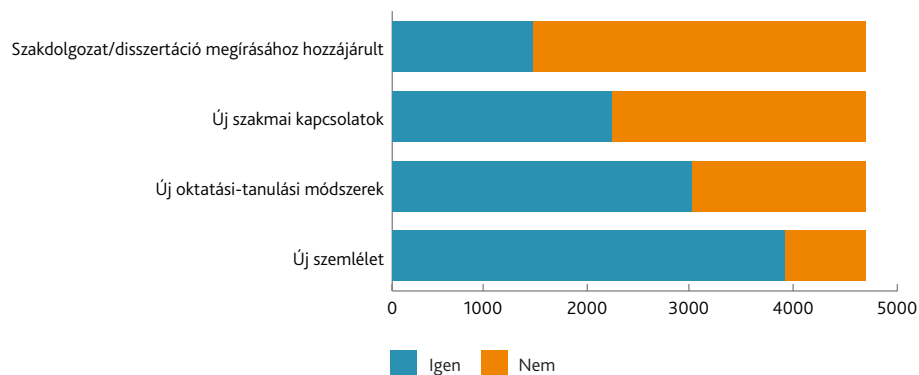
A 4190 részképzésre utazott pályázóból 2822 fő jelezte, hogy kurzusait teljes mértékben elfogadta a küldő egyetem. 274 hallgatónál nem történt meg a kreditek elismerése.

A program sikerességét bizonyítja, hogy a részképzésen résztvevők több mint 90 százalékának teljesen, 8 százalékának részben beváltotta szakmai várakozásait a fogadó egyetem.

A benyújtott pályázat céljait tekintve beváltotta a fogadó egyetem az előzetes szakmai várakozásait?

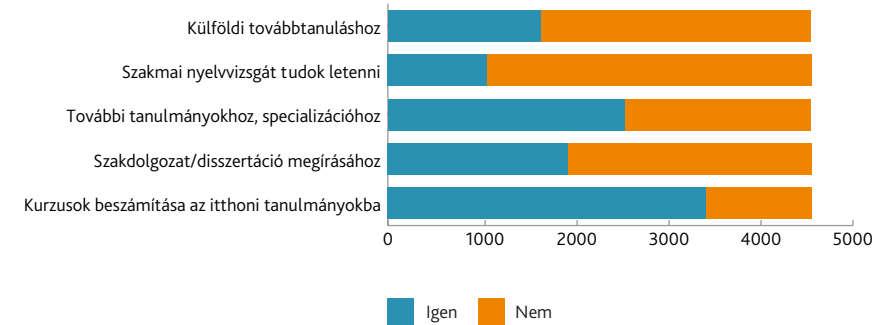

Szakmai fejlődése szempontjából miket emelne ki a külföldi félév eredményeiként?

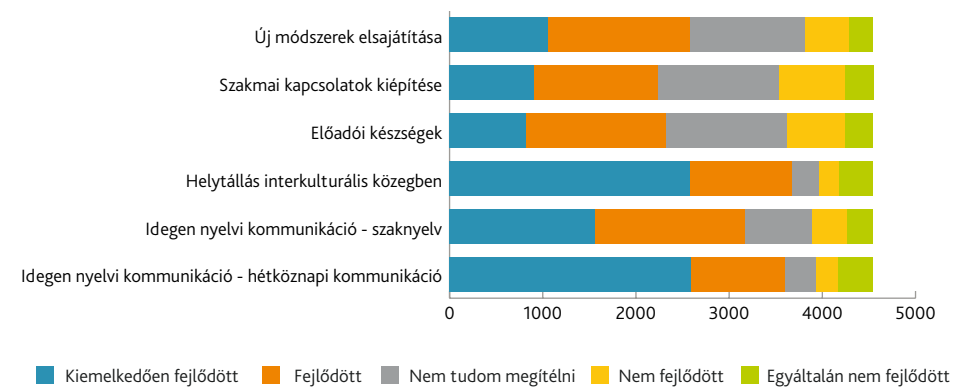
A külföldi félév legfőbb eredményeként az új szemlélet elsajátítását emelték ki a hallgatók, amit az új oktatási-tanulási módszerek megismerése és az új szakmai kapcsolatok kiépítése követtek. A pályázók közel egyharmadának a szakdolgozat megírásához is segítséget jelentett a részképzés.

Milyen módon tudja hasznosítani megszerzett szakmai tudását, tapasztalatait a jövőben tanulmányaihoz, szakmai karrierjéhez?

A hallgatók leginkább a külföldön megszerzett kurzusok itthoni tanulmányokba való beszámításában látták a külföldi félév hasznosulását szakmai szempontból. További tanulmányokhoz, specializációhoz, valamint szakdolgozat vagy disszertáció megírásához is viszonylag nagy számban találták hasznosnak a külföldi félévet.

Személyes szempontok: mely területen, területeken fejlődött leginkább?

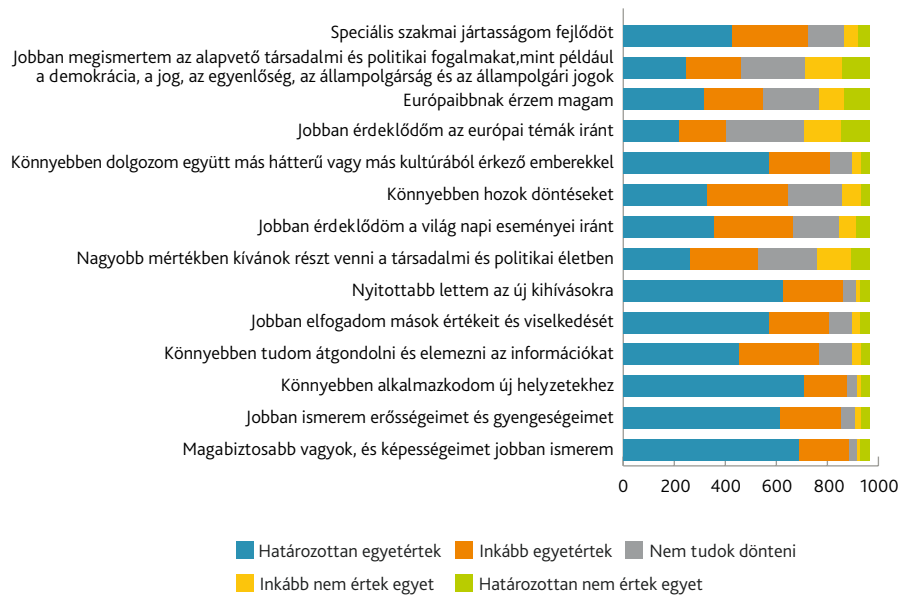
A személyes fejlődés terén magasan vezetnek az idegen nyelvi kommunikáció és az interkulturális közegben való helytállás szempontjai.

A külföldi félévem időtartama alatt megtanultam, hogyan lehet:

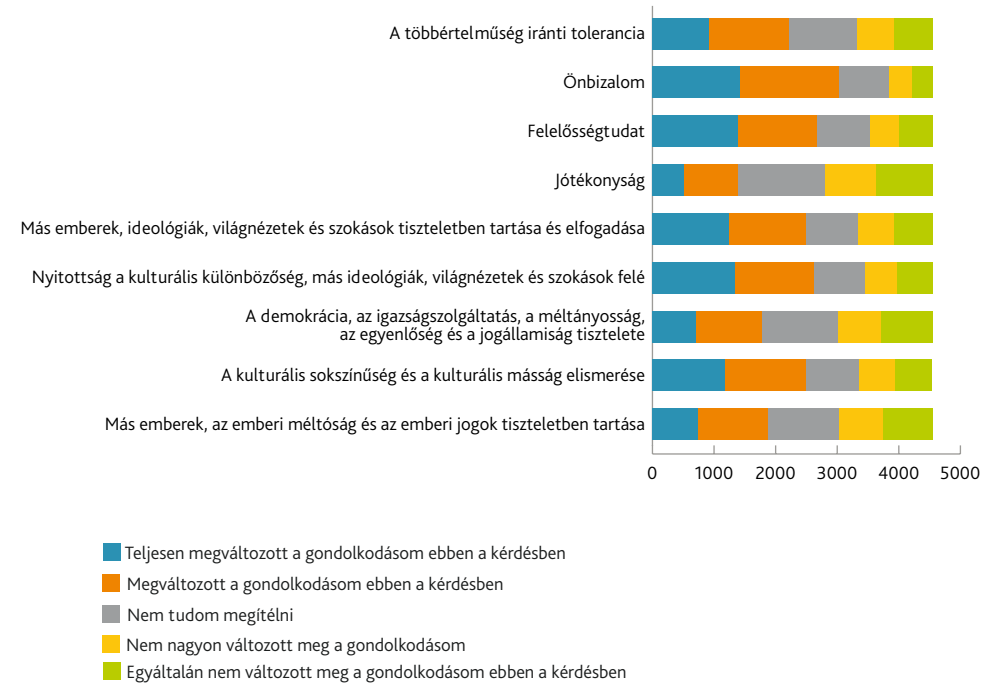
Olyan általános készségek, képességek fejlődéséről is kaptunk visszajelzést, mint – a válaszok arányának sorrendjében – a különböző kultúrák értékeinek felismerése, a problémamegoldás, vagy a pénz beosztása.

A most véget ért külföldi félévem után:

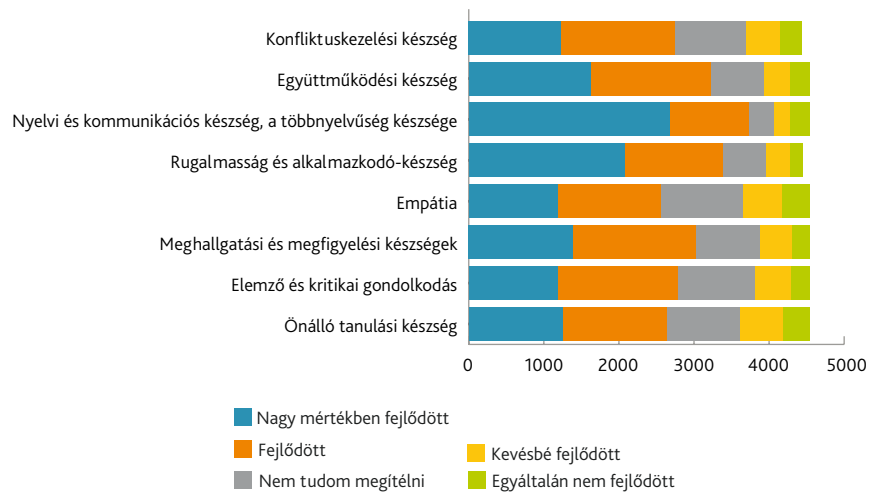
A pályázók személyiségfejlődésében is komoly előrelépést jelentett a külföldön töltött félév. Sokan állították, hogy magabiztosabbá váltak, fejlődött az alkalmazkodóképességük, nyitottabbak és elfogadóbbak lettek, javult az önismeretük.

Véleménye szerint a külföldi félév milyen mértékben változtatta meg az alábbi kérdésekről a gondolkodását?

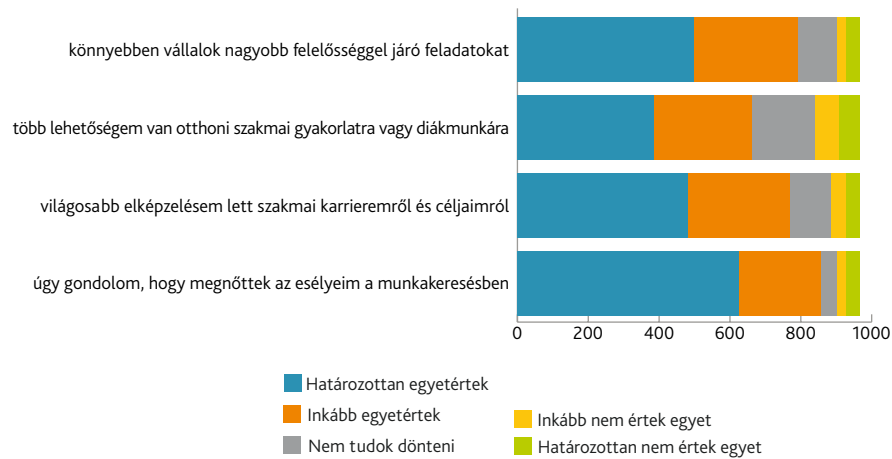
A fenti kérdéssorra adott válaszokból is kiderül, hogy az önbizalom erősödése a legfontosabb személyiségbeli változás a külföldön eltöltött hónapoknak köszönhetően. Szintén jellemző a felelősség tudat és a tolerancia növekedése.

Véleménye szerint az alábbi készségeit mennyire fejlesztette a külföldi félév során?

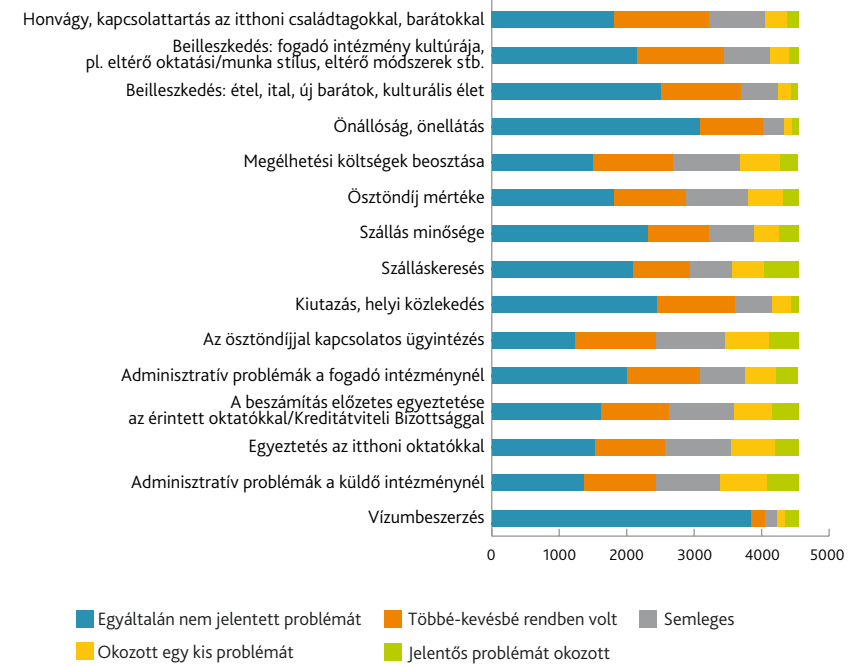
A készségek fejlődése tekintetében ösztöndijasaink leginkább a nyelvi kommunikációs készség fejlődését és a rugalmasság, alkalmazkodókészség és együttműködési készség fejlődését emelték ki.

Megvalósított Campus Mundi részképzésemnek köszönhetően:

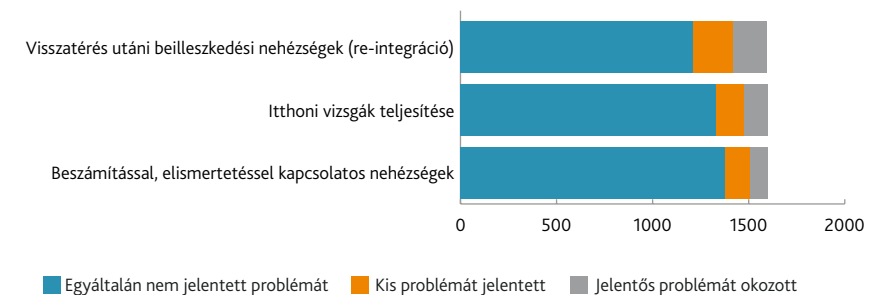
Egy külföldi félév jelentősen növeli az elhelyezkedési esélyeket, ezt ösztöndijasaink közel 90 százaléka is így gondolja, illetve közel 80 százaléuk felelősségvállalási kedve is nőtt.

Milyen nehézségekkel, problémákkal szembesült külföldi féléve során?

Ösztöndijasaink számára leginkább az adminisztrációval kapcsolatos problémák (mind a küldő, mind a fogadó egyetemmel, illetve az oktatókkal való egyeztetések), a szálláskeresés és az ösztöndíj beosztása jelentett nehézséget. Érdemes az adminisztratív folyamatokat egyszerűsíteni, a mobilitási ablakok bevezetésével pedig az oktatókkal való egyeztetések terhe is csökkenthető.

Milyen nehézségekkel, problémákkal szembesült hazatérését követően?

A hazatérés utáni nehézségekről is kérdeztük a hallgatókat, szerencsére többségük nem szembe-sült komoly problémákkal, de 15-20 százalékuknak gondja akadt az itthoni vizsgák teljesítésével és a kreditbeszámítással, 1/3-uk pedig a visszatérés után nem találta a helyét, beilleszkedési, úgynevezett re-integrációs problémáik voltak.

A RÖVID TANULMÁNYÚTRA UTAZÓ HALLGATÓK VISSZAJELZÉSEI

A Campus Mundi rövid tanulmányúton részt vett hallgatók is a mobilitási időtartam befe-

jezése után töltötték ki a kérdőívet, amelyben részletes tájékoztatást nyújtottak a projekttel és a mobilitással kapcsolatos tapasztalataikról. Rendszerünk lehetővé tette, hogy ezeket az információkat összegyűjtsük és a statisztikai adatok alapján rámutassunk néhány fontos megállapításra vagy érdekességre, amely a külföldön töltött rövid tanulmányutakat a hallgatók tapasztalatai alapján jellemezte.

A jelentkezés motivációi

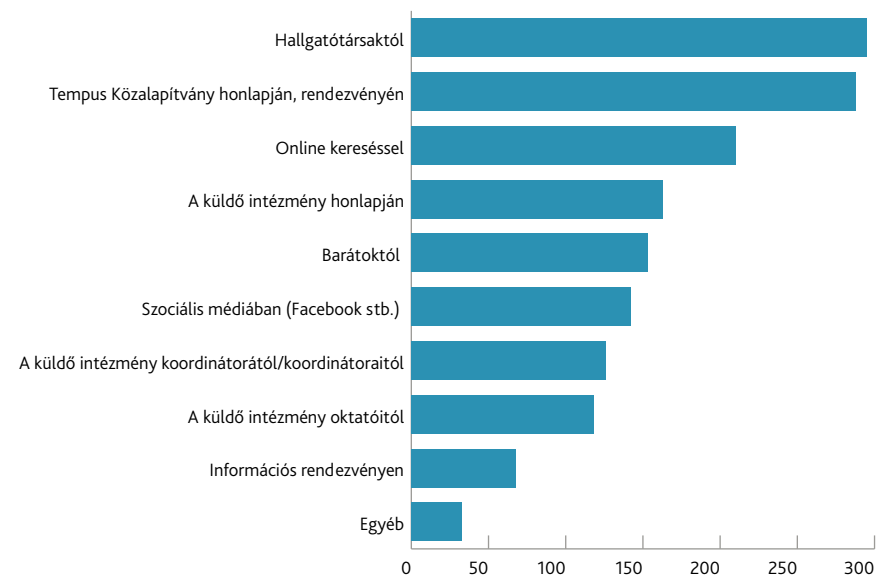
Mik voltak a Campus Mundi ösztöndíjra való jelentkezésének fő motivációi?

A hallgatók beszámolója alapján az ösztöndíjra jelentkezés fő motivációja az volt, hogy szakmai tevékenységet végezhetek idegen nyelven; a válaszadók 69,83%-a nyilatkozta ezt. Személyes és szakmai kapcsolati háló kiépítése a válaszadók 58,62%-nak, míg a szakmai készségek fejlesztése (pl. szaknyelvi kommunikáció, nemzetközi csapatban dolgozni stb.) 54,2 %-nak volt fontos. Az idegennyelvi kommunikáció fejlesztése és az új módszerek megismerése a kérdőívet kitöltő hallgatók 47,63% és 41,70%-ának volt

fő szempont. Kevesebben választották a hallgatók az olyan lehetőségeket, mint például a személyes készségek fejlesztése, a jövőbeli hazai foglalkoztathatóságának elősegítése, a képzés során elsajátított elméleti ismeretek gyakorlatba átültetése, egy másik ország megismerése, jövőbeli külföldi foglalkoztathatóságának elősegítése és a külföldön élés. Az egyéb válaszok között jellemzően a kutatómunka végzése, anyaggyűjtés disszertációhoz és a forrásgyűjtés szerepelt.

Honnan hallott, illetve hogyan talált rá a Campus Mundi rövid tanulmányút ösztöndíj lehetőségére?

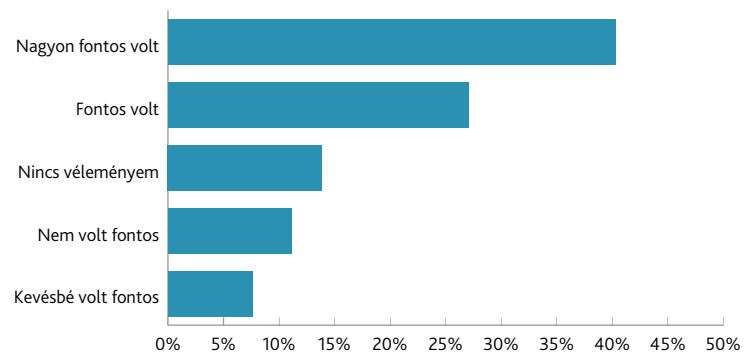
A Campus Mundi rövid tanulmányútra pályázók 31,79%-a hallgatótársaitól hallott a projektről. A Tempus Közalapítvány honlapján és rendezvényein a válaszadók 31,03%-a tájékozódott a pályázatról. Többen jelölték be az online keresést és a küldő intézmény honlapját is. Az egyéb válaszok között jellemzően az volt a felelet, hogy a hallgató már korábban részt vett Campus Mundi mobilitáson, tehát voltak ismeretei a pályázatról.

Nem meglepő, hogy a fogadószervezet kiválasztásakor a nyelv nagyon fontos szempont volt, a hallgatók csaknem 60%-a jelölte ezt az opciót. Szintén ilyen arányban jelölték meg az országot, valamint a várost és a kultúrát a kiválasztás fontos szempontjaként. A közösségi élet a hallgatók 41,23%-a szerint nem volt befolyásoló szempont, míg 31,94%-uk ezt igenis fontosnak tartotta.

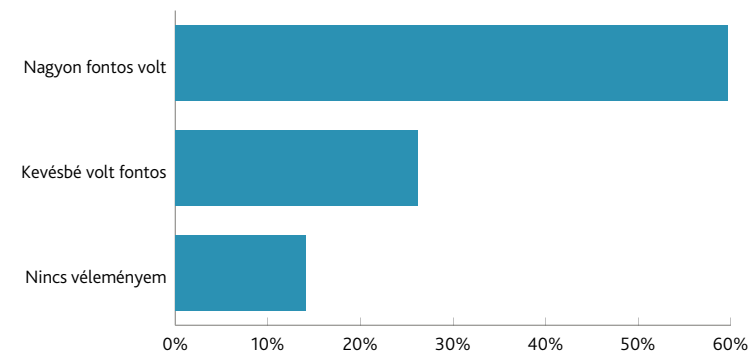
A fogadó szervezet kiválasztásának szempontjai

Arra is kíváncsiak voltunk, hogy melyek voltak a fogadó szervezet kiválasztásának fő szempontjai. A válaszokból kiderült, hogy a fogadó szervezet hírneve és az elismertsége, illetve a felszereltsége és szolgáltatásai az ösztöndíjasok 40,31%-nak nagyon fontos volt. A korábbi ösztöndíjasok véleményére azonban kevesen voltak csak kíváncsiak, a választ adók 36,78%-a ezt nem tartotta fontosnak, mindössze 15,58% jelölte nagyon fontosnak ezt a szempontot.

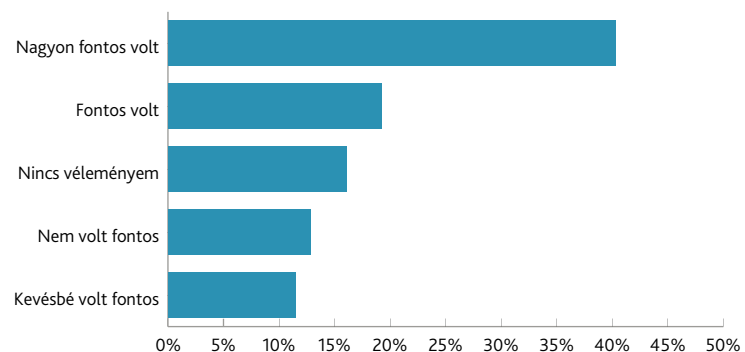
Mik voltak a fogadó szervezet kiválasztásának fő szempontjai:
Hírnév, elismertség

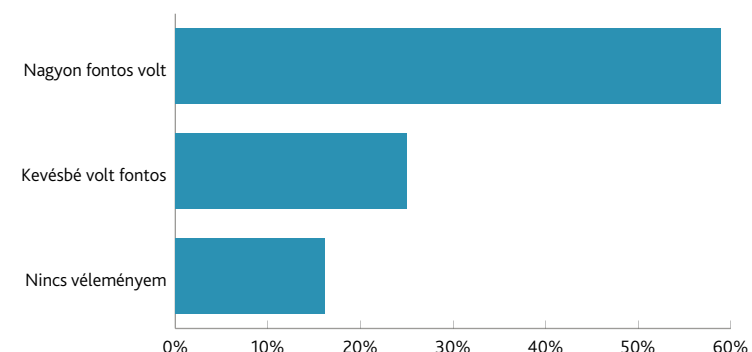
Mik voltak a fogadó szervezet kiválasztásának fő szempontjai:
Nyelv

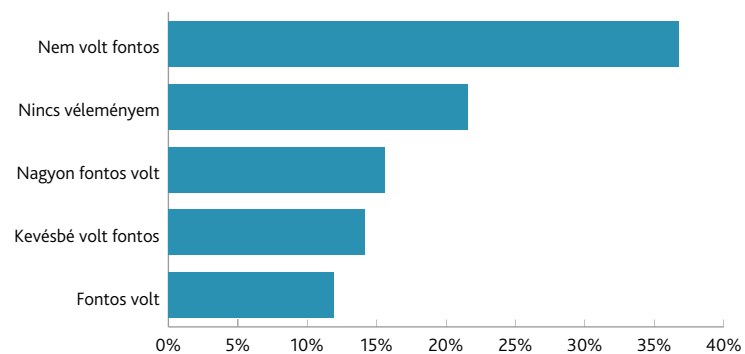
Mik voltak a fogadó szervezet kiválasztásának fő szempontjai:
A fogadó szervezet felszereltsége, szolgáltatásai

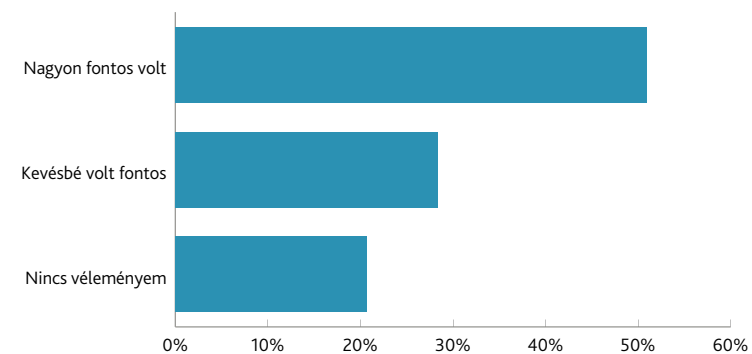
Mik voltak a fogadó szervezet kiválasztásának fő szempontjai:
Ország

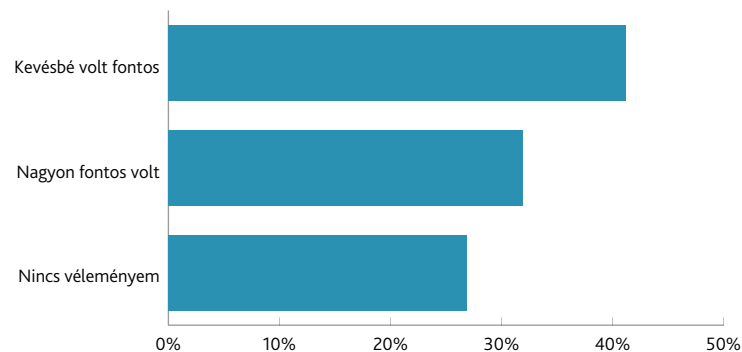

Mik voltak a fogadó szervezet kiválasztásának fő szempontjai:
Korábbi ösztöndíjasok visszajelzése

Mik voltak a fogadó szervezet kiválasztásának fő szempontjai:
Város és kultúra

Mik voltak a fogadó szervezet kiválasztásának fő szempontjai:
Közösségi élet

Tapasztalatgyűjtés és személyiségfejlődés

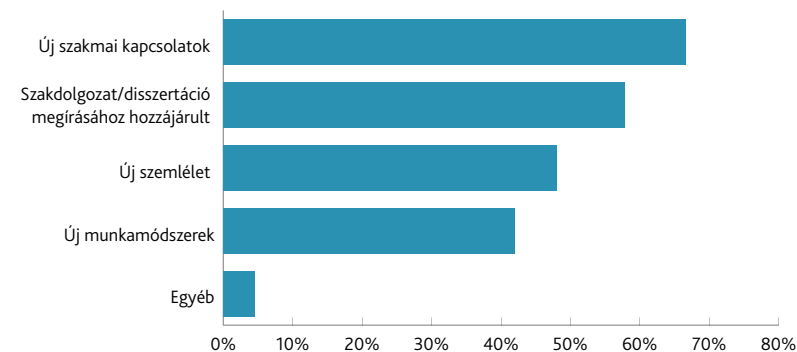
Megkérdeztük a hallgatókat arról, hogy szert tettek-e olyan tudásra, tapasztalatra, amit hazai tanulmányaik során nem tudtak volna megszerezni. A válaszadók 64,44%-a erre a kérdésre igennel felelt. Lehetőség volt a kérdés bővebb kifejtésére is, ezekből választottunk néhány érdekességet. Volt, aki megismerte a japán diákok oktatásának, értékelésének a folyamatait, más hozzájutott olyan dokumentumállományhoz, amely Közép-Európában nem érhető el. Az egyik ösztöndíjas nemzetközi zsűri előtt prezentált, és többen írták, hogy olyan forrásanyagokhoz fértek hozzá, amelyek nagy jelentőséggel bírtak disszertációjuk elkészítéséhez. Ugyancsak sokan emelték ki menyire fejlődött idegennyelvtudásuk (szakmai/tudományos szinten és hétköznapi kommunikációban is). Többen értékelték a lehetőséget, hogy olyan kutatókkal, a tanulmányaikhoz kapcsolódó szakemberrel találkozhattak, akik jelentősen inspirálták, segítették munkájukat. Speciális tudásra is szert tettek hallgatónk, egyikük ezt írta: „Amerikában használt balett-technika (Balanchine technika) nagyban eltér attól a rendszertől (Vaganova módszer) amelyet gyermekkorom óta tanulok itthon. Mivel a balettnak ez az ágazata még nem ért el hazánkba, így hálás vagyok, hogy Amerikába kiutazva ezt első kézből tanulhattam meg, amely nagyban hozzájárult tudásom és technikám fejlődéséhez”.

Egy másik hallgató visszajelzése: „Rövid tanulmányutam során betekintheztem a holland orvosi oktatási rendszerbe, amelynek sokban más szemlélete van, mint a magyarnak. Emellett a konferencián sok új ismeretségre tettem szert, valamint meglátogathattam a leideni klinikán kísérletesen működő 7 Tesla MRI labort, amit nagyon érdekesnek találtam, hasonlóra hazai berkeken belül nem lett volna lehetőségem”.

Pozitívum, hogy a hallgatók előzetes szakmai várakozásait – a benyújtott pályázat céljait tekintve – a válaszadók 79,31%-a szerint beváltotta. Mindössze 1,40% és 0,22%-uk választotta a „részben” vagy „nem” lehetőséget. Akik az utóbbi két választ adták megjegyzésként azt írták, hogy a vártnál kevesebb forrásanyagot találtak vagy a konferencia kisebb méretű volt, illetve túl sok bürokratikus, adminisztratív teher nehezítette feladatukat és emiatt nem váltotta be a fogadóintézmény az előzetes várakozásukat. A hallgatók túlnyomó többsége, 89,75%-a szakmai fejlődés szempontjából hasznosnak értékelte külföldi rövid tanulmányútját.

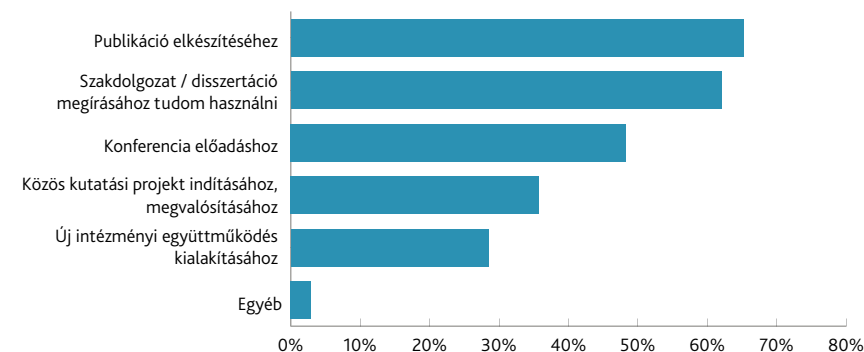
Összességében elmondható, hogy sokféle benyomás érte mobilitásuk alatt a hallgatókat, amelyek pozitív hatással voltak személyiségük fejlődésére és tanulmányaik bővítésére.

Szakmai fejlődése szempontjából miket emelne ki a külföldi rövid tanulmányút eredményeiként?

A válaszadók 66,59%-a az új szakmai kapcsolatok kiépítését találta a legeredményesebbnek fejlődése szempontjából. 57,76%-uk a szakdolgozat/disszertáció megírásához való hozzájárulás, míg 48,06% szerint az új szemlélet kialakulása hozott kedvező eredményt. Az új munkamódszerek megismerése 42,03%-uknak volt hasznos. Az egyéb válaszok között szerepelt az idegennyelv fejlesztése, külföldi előadáson való szereplés, programozási rendszerek megismerése, máshol nem elérhető forrásokhoz való hozzáférés.

Milyen módon tudja hasznosítani megszerzett szakmai tudását, tapasztalatait a jövőben tanulmányaihoz, szakmai karrierjéhez?

A választ adók 53,45%-ának konkrét eredményt hozott külföldi rövid tanulmányútja. Például a talált források birtokában idegennyelvű szakdolgozatok születtek. Volt, aki külföldi konferencián adott elő és a kiadványba bekerült a cikke. Szakdolgozatok, disszertációk megírásához járult hozzá a tanulmányút. A mobilitáson részt vett hallgatók 65,19%-a írta, hogy a publikáció elkészítésében tudta kamatoztatni megszerzett tudását, tapasztalatát. Több választ is bejelölhettek a kérdőívben, így ugyancsak magas (62,07%) azoknak a száma, akik a szakdolgozat/disszertáció megírását választották. A konferencia előadást a válaszadók 48,28%-a, a közös kutatási projekt indítását 35,78%-a, új intézményi együttműködés kialakítását 28,45%-a jelölte be.

Személyes szempontok és fejlődés

A személyes szempontok közül elsőként azt láthatjuk az idegennyelvi, hétköznapi kommunikációt figyelembe véve, hogy 71,87% szerint ez kiemelkedően fejlődött a mobilitás hatására. Az idegennyelvi, szaknyelvi kommunikáció fej-

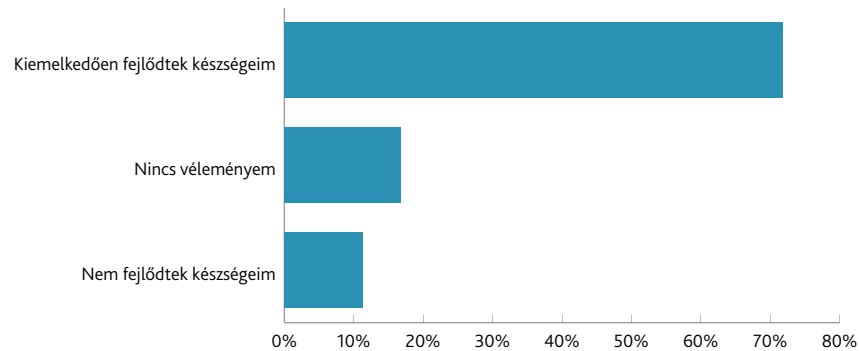
lődését ugyancsak magas arányban jelölték be a válaszadók, 75,33%-uk gondolta úgy, hogy ez kiemelkedően fejlődött a rövid tanulmányútja során.

Várhatóan magas, 77,07% azoknak a válaszadóknak a száma, akik szerint helytállásuk interkulturális közegben rendkívüli módon fejlődött. Mindössze 9,07% választotta, hogy ilyen irányú készsége nem fejlődött.

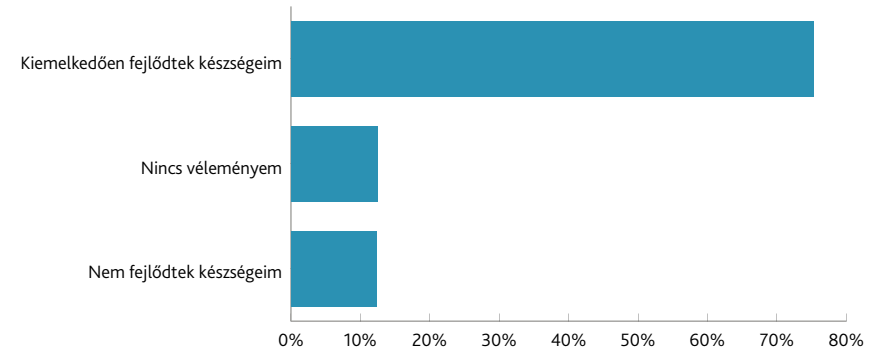
Jobban eloszlanak a válaszok az előadói készségekről, hiszen nem mindenkinek volt arra lehetősége, hogy szerepeljen. Így a válaszadók 52,4%-ának jelentett kiemelkedő fejlődési lehetőséget, hogy prezentálhatott, míg 25,6% választotta azt a lehetőséget, hogy ilyen irányú készségfejlődés nála nem történt.

Kiemelkedően magas, 83,47% azoknak a válaszoknak az aránya, amik szerint kiemelkedő volt a szakmai kapcsolatok építése a rövid tanulmányút alatt. Csupán 9,33 százalék választotta azt a lehetőséget a válaszok közül, hogy ez a személyes szempont nem hozott fejlődést számára.

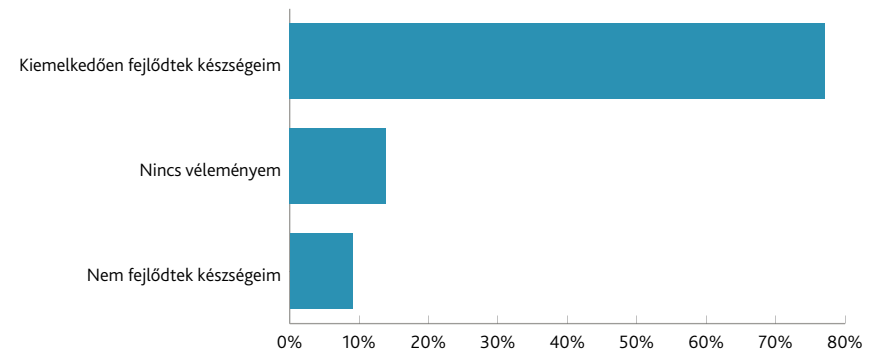
Személyes szempontok: mely területen, területeken fejlődött leginkább? Idegen nyelvi kommunikáció - hétköznapi kommunikáció

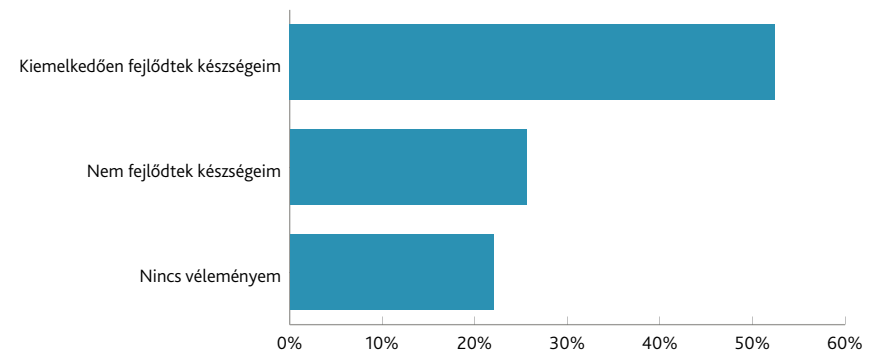
Személyes szempontok: mely területen, területeken fejlődött leginkább? Idegen nyelvi kommunikáció - szaknyelv

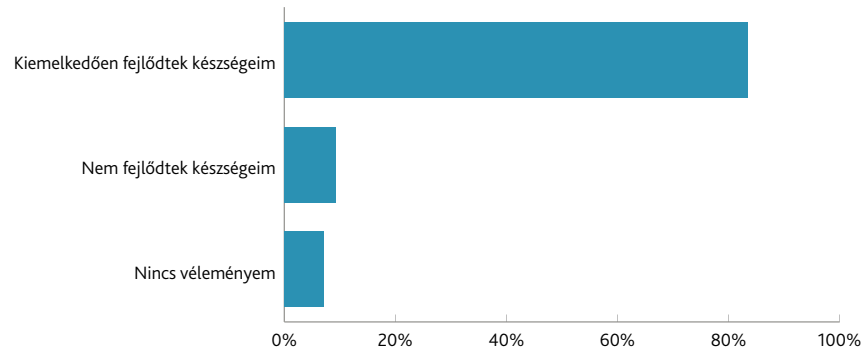
Személyes szempontok: mely területen, területeken fejlődött leginkább? Helytállás interkulturális közegben

Személyes szempontok: mely területen, területeken fejlődött leginkább? Előadói készségek

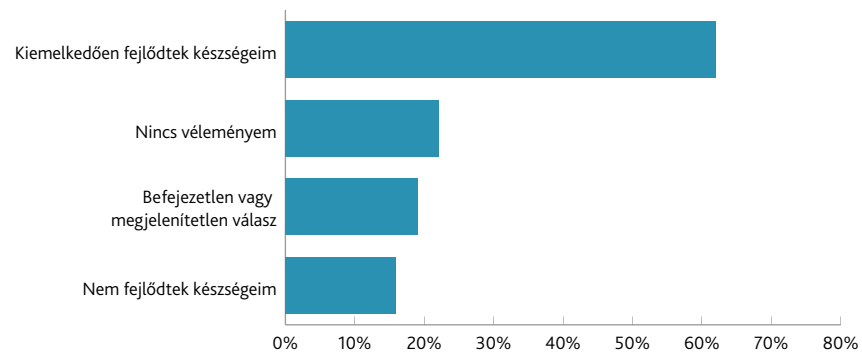
Személyes szempontok: mely területen, területeken fejlődött leginkább?
Szakmai kapcsolatok kiépítése

Új módszerek elsajátítása

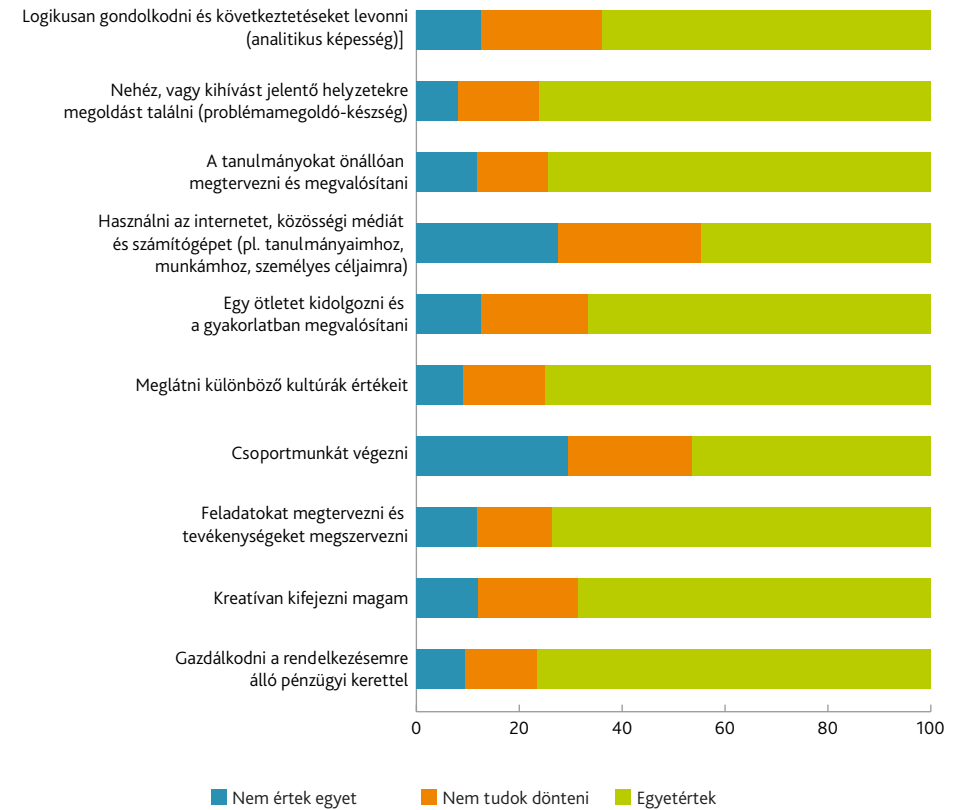
Az új módszerek elsajátítása szintén olyan személyes szempont volt, amely a válaszadók többségének (62%) kiemelkedő fejlődési lehetőséget hozott. Megadtuk a lehetőséget, hogy bővebben is kifejtsek véleményüket, ezekből válogattunk néhányat. Sokan írták, hogy problémamegoldó képességük mélyült, a csapatban való együttműködés ugyancsak többeknél felmerült.

Személyes szempontok: mely területen, területeken fejlődött leginkább?
Új módszerek elsajátítása

A következő diagram ugyancsak a személyes fejlődés különböző aspektusairól mutat képet. Tíz lehetőséget értékelhettek a válaszadók, hogy milyen mértékben értenek egyet az állításokkal. Az látható, hogy mindegyik esetben magasabb annak az aránya, amely szerint a válaszadók egyet-értenek az állítással. Kijelenthető tehát, hogy ezek a képességek fejlődtek a rövid tanulmányút során.

Kérjük, jelölje be, milyen mértékben ért egyet az alábbi állításokkal:

A következő ábrán azt láthatjuk, hogy kiemelkedően egyet értenek a következő állításokkal a hallgatók:

- ♦ Speciális szakmai jártasságom fejlődött (88,13%)
- ♦ Magabiztosabb vagyok, képességeimet jobban ismerem (84,8%)
- ♦ Nyitottabb lettem az új kihívásokra (80%)
- ♦ Könnyebben alkalmazkodom új helyzetekhez (78,93%)

- ♦ Jobban ismerem erősségeimet és gyengeségeimet (77,87%)

- ♦ Könnyebben dolgozom együtt más háttérű vagy már kultúrából érkező emberekkel (73,47%)

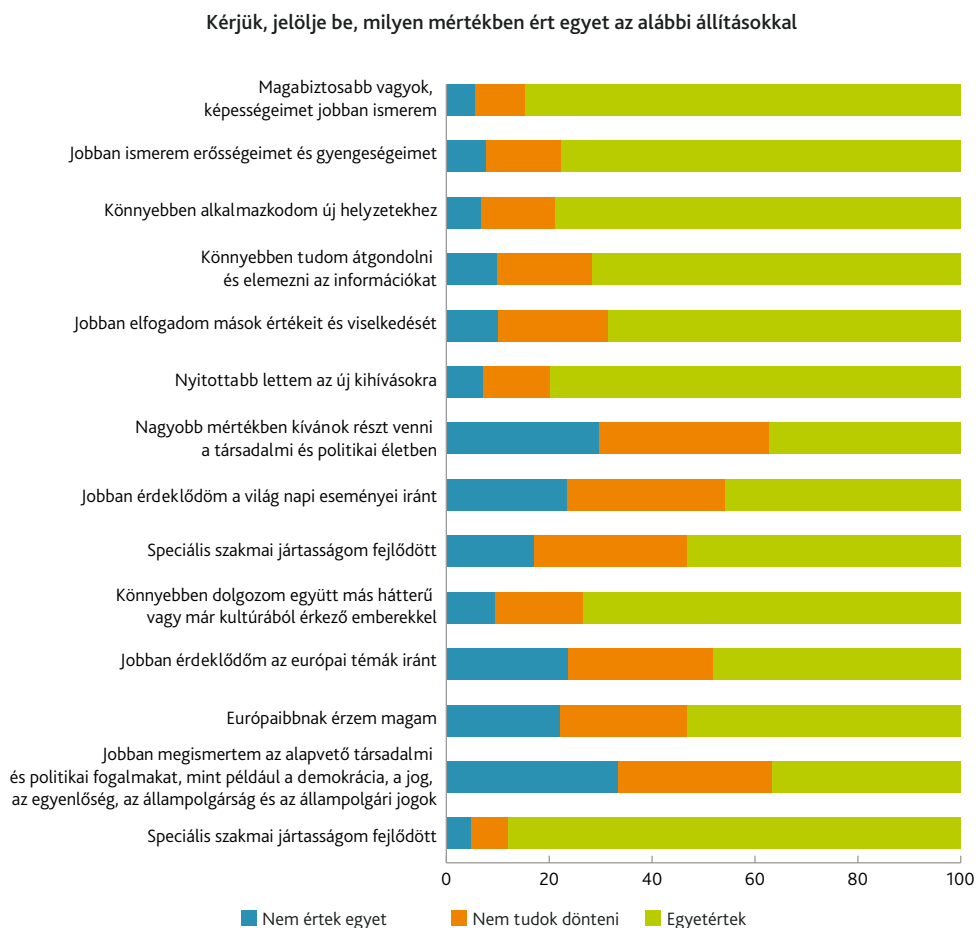
- ♦ Könnyebben tudom átgondolni és elemezni az információkat (71,73%)

Nem volt ennyire határozott az egyetértés a következő állításokkal:

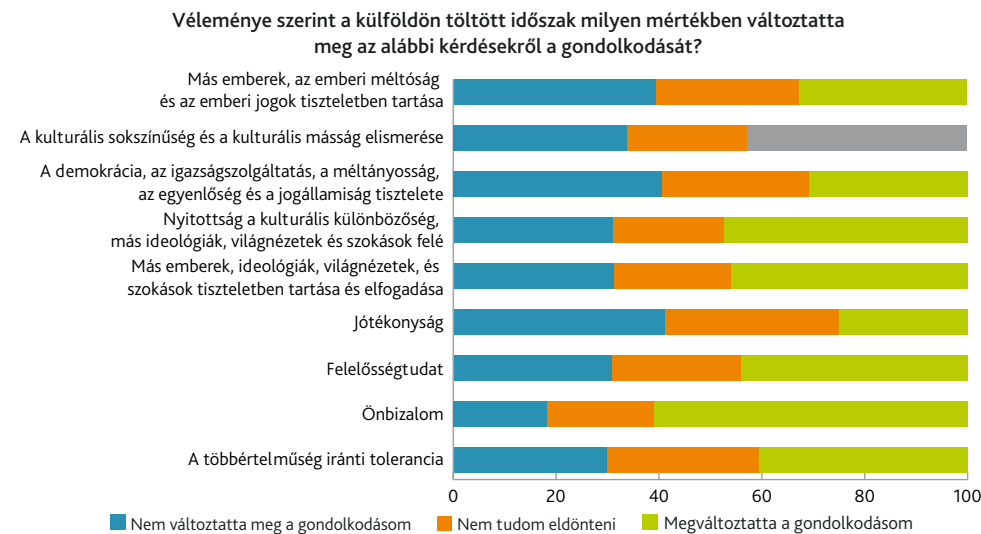
- ♦ Jobban elfogadom mások értékeit és viselkedését (68,67%)

- ♦ Speciális szakmai jártasságom fejlődött (53,2%)
- ♦ Európaibbnak érzem magam (53,2%)
- ♦ Jobban érdeklődöm az európai témák iránt (48,27%)
- ♦ Nagyobb mértékben kívánok részt venni a társadalmi és politikai életben (37,33%)
- ♦ Jobban érdeklődöm a világ napi eseményei iránt (48,27%)
- ♦ Jobban megismertem az alapvető társadalmi és politikai fogalmakat, mint például a demokrácia, a jog, az egyenlőség, az állampolgárság és az állampolgári jogok (36,67%)

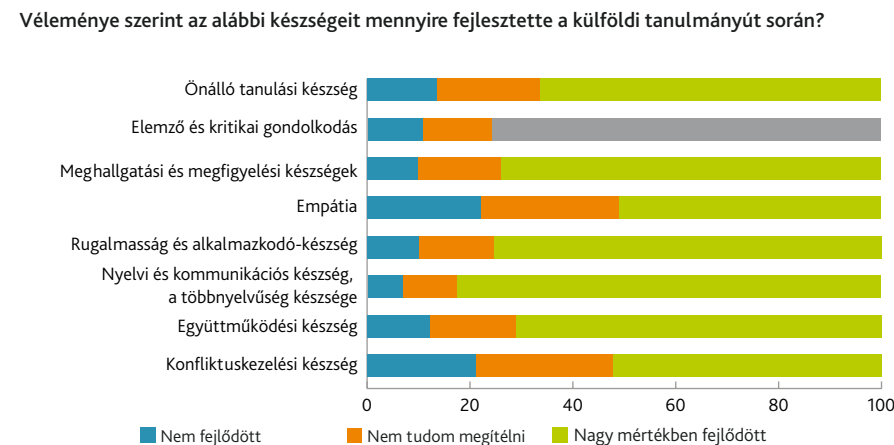
Ennél is jobban megoszlott a vélemény három lehetőségnél, ahol már egyáltalán nem választották olyan sokan, hogy ezzel egyetértenének:

A hallgatók gondolkodását jelentősen megváltoztatta a tanulmányút arról, hogy mit gondoltak a mobilitás előtt az önbizalomról és mit ezt követően (61,07%). Ez volt a legkiemelkedőbb érték a következő kilenc kérdés közül. Érdekes megfigyelni, hogy többségüknek nem változtatta meg gondolkodását a mobilitás után sem, amit a más emberek, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletben tartásáról tartottak (39,33%), vagy a demokráciáról, az igazságszolgáltatásról, a méltányosságról, az egyenlőségről és a jogállamiság tiszteletéről tartottak (40,53%). Ide sorolható még a jótékonyosság, amely 41,2%-uk szerint nem változott külföldön töltött időszakuk alatt.

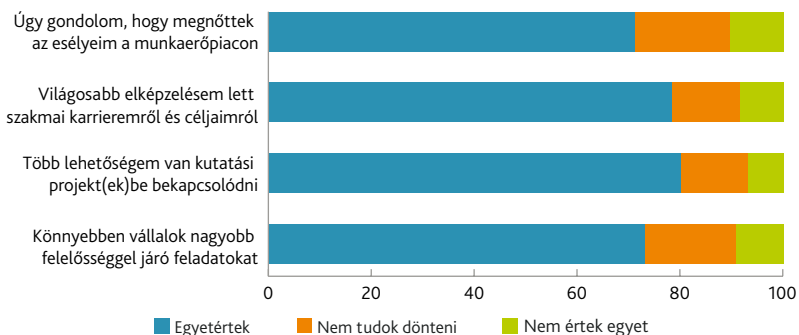
A hallgatók közül kiemelkedően sokak jelezték, hogy nyelvi-és kommunikációs készségük fejlődött mobilitásuk alatt (82,51%). Hasonlóan magas, 75,7% jelölte, hogy elemző és kritikai gondolkodása változott pozitívan, akárcsak alkalmazkodókészsége (75,43%). A válaszadók 22,03%-a szerint legkevésbé empátiája fejlődött a külföldi rövid tanulmányút során.

Jól látható a következő négy kérdés esetében a külföldi mobilitás pozitív hatása. Minden válasznál 70%-nál magasabb azoknak a válaszadóknak a száma, akik egyetértettek azzal, hogy megnőtték az esélyeik a munkaerőpiacon

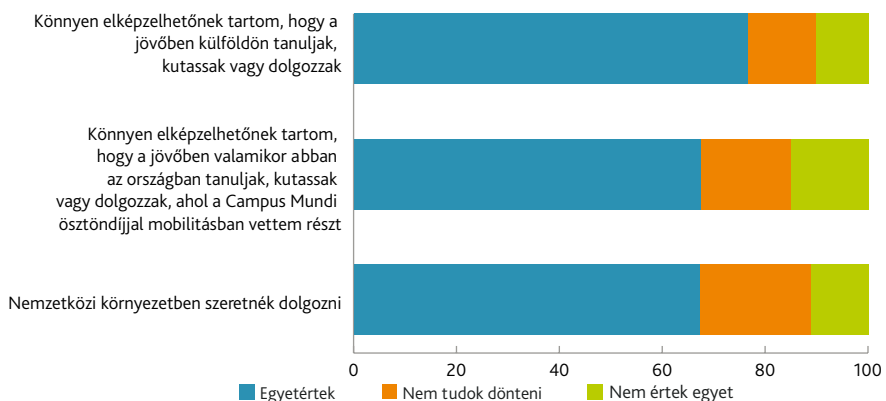
(71,3%), világosabb elképzelésük lett a szakmai karrierjükről és céljaikról (78,5%), több lehetőségük lett kutatási projekt(ek)be bekapcsolódni (80,11%), illetve könnyebben vállalnak nagyobb felelősséggel járó feladatokat.

Kérjük, jelölje be, hogy az alábbi állításokkal milyen mértékben ért egyet!

A magabiztos idegennyelvtudás, a külföldön végzett tanulmányok, a mobilitáson megszerzett tapasztalatok, készségek mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a hallgatók nagyobb mértékben tudják elképzelni a jövőbeni külföldön végzett tanulmányokat vagy nemzetközi környezetben vállalt munkát.

Külföldi tanulmányútja megváltoztatta jövőbeli tanulmányairól vagy munkájáról való elképzeléseit?

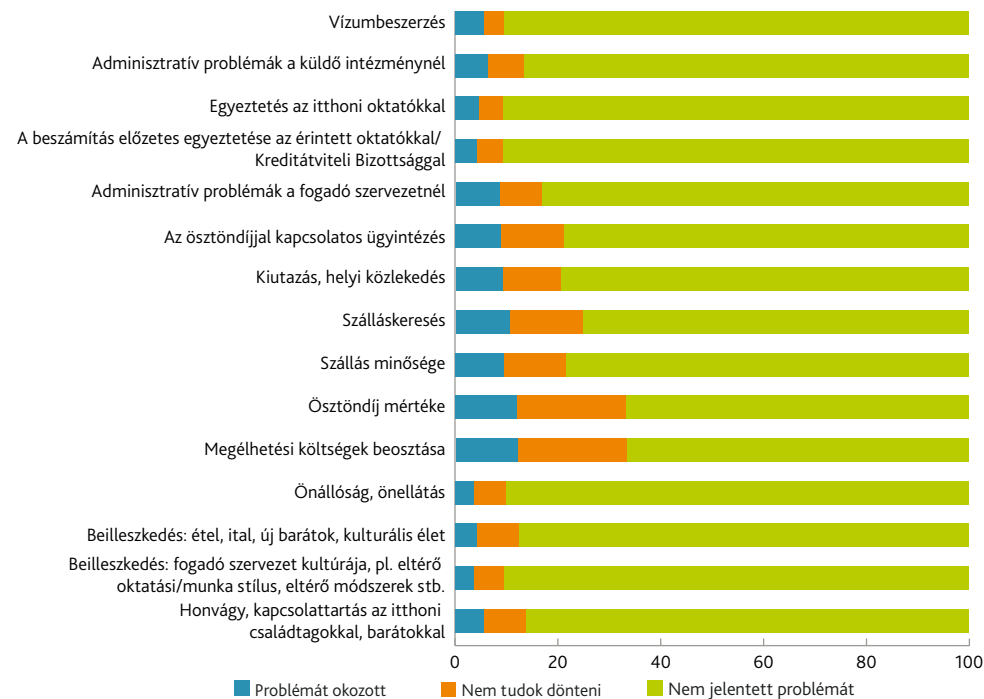

A mobilitás megszervezése és megvalósítása jelentős plusz terhet jelent a hallgatóknak. Sok nehézséggel kell szembenézniük a hazai és külföldi szervezeteknél való ügyintézésről kezdve, az utazás-és szállás szervezésén át, a saját személyiségük esetleges korlátjáig. Hiszen mindenki másként éli meg a saját határainak feszegetését. A következő diagram azt mutatja be, mivel küzdött meg a leginkább egy-egy hallgató.

hallgatók válaszait, akik csekély arányban ugyan, de jelezték küzdelmeiket. A diagramon kék színnel láthatók azok a válaszok, amelyek valamilyen problémára mutatnak rá. Például a megélhetési költségek beosztása 33,51%-nak okozott fennakadást, az ösztöndíj mértéke 33,24%-nak, a szálláskeresés 24,9%-nak, a szállás minősége 21,67%-nak, a kiutazás és helyi közlekedés 20,59%-nak, míg az ösztöndíjjal kapcsolatos ügyintézés 21,13%-nak. A legkevesebb fennakadást az egyeztetés itthoni oktatókkal (9,29%) és a beszámítás előzetes egyeztetése az érintett oktatókkal (9,29%) okozta.

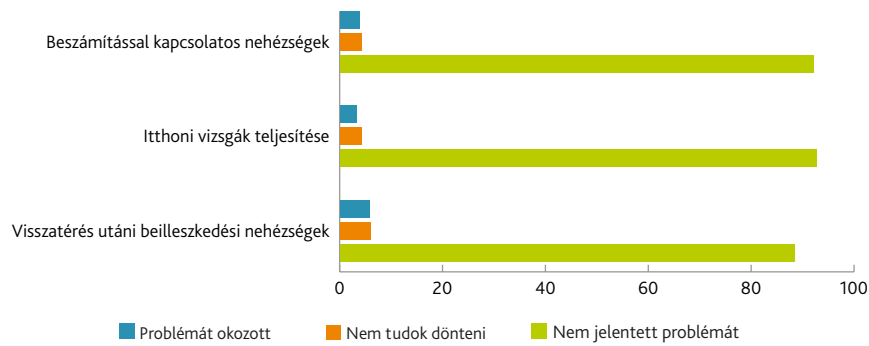
Többségében elmondható, hogy pozitív válaszok érkeztek a kérdőívre, de nem szabad figyelmen kívül hagyni az ingadozó vagy azon

Milyen nehézségekkel, problémákkal szembesült külföldi tanulmányútja során?

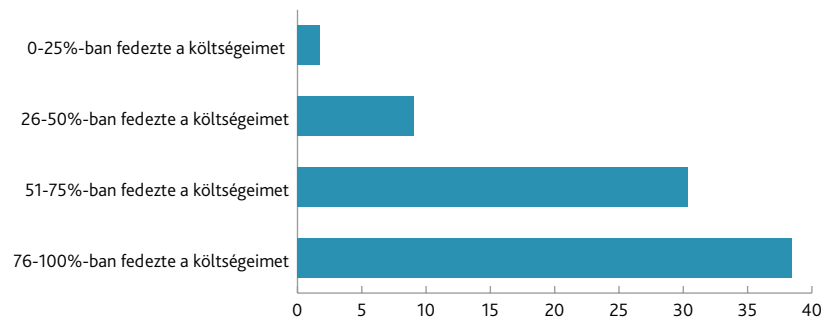
Hazatérést követően keletkező problémákról lényegében alig számoltak be hallgatók. A kérdőívet kitöltők csupán 5,66%-a jelezte a visszatérés utáni beilleszkedési nehézségeket. Ezen kívül a beszámítással kapcsolatos és az itthoni vizsgák teljesítése sem okozott kiugró nehézségeket az ösztöndíjasoknak.

Milyen nehézségekkel, problémákkal szembesült külföldi tanulmányútja során?

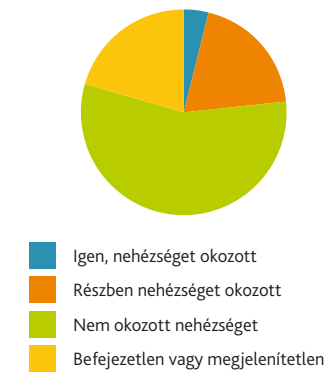
A következő diagram önmagáért beszél, hiszen az adatok könnyen leolvashatók róla. Az ösztöndíjasok 38,47%-ka nyilatkozta, hogy az ösztöndíj mértéke 76-100%-ban fedezte kiadásait. Csupán 1,72%-kuk választotta azt, hogy 0-25%-ban fedezte csak költségeit az elnyert összeg.

A Campus Mundi ösztöndíj milyen mértékben fedezte az ösztöndíjas időszak alatt felmerülő költségeit?

Az előző adatokat támasztja alá ez a diagram is, amely mutatja, hogy a kérdőívet kitöltő hallgatók 56,14%-kának nem okozott nehézséget az ösztöndíj beosztása. 19,40% jelezte, hogy részben okozott problémát és 4,09%-nak nem okozott problémát a beosztás.

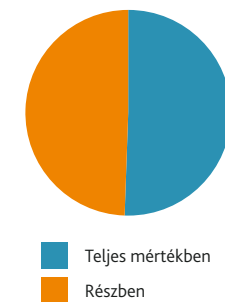
A Campus Mundi ösztöndíj milyen mértékben fedezte az ösztöndíjas időszak alatt felmerülő költségeit?

Nehézséget többnyire az okozott, hogy a fogadó országokban a megélhetési költségek magasabbak a Magyarországinál. A kifejtendő résznél több hallgató számolt be arról, hogy nem számoltak vele előzetesen, mennyivel magasabb a választott országban a szállás, illetve a megélhetés költsége.

Az útiköltség támogatás diagramja a következőket mutatja: a válaszadók 29,09%-a tartotta teljes mértékben elégnek az összeget, 20,15%-uk részben, míg 50,65%-uk nem fejezte be a választását.

Az útiköltség támogatás összege milyen mértékben fedezte a tényleges utazási költségeket?

A kérdőív végső konklúziójaként elmondható, hogy a Campus Mundi külföldi rövid tanulmányút rendkívül gazdag és sok tudományágat felölelő ismeretanyaghoz juttatta az ösztöndíjasokat azáltal, hogy külföldi fogadó intézményekben tanultak, dolgoztak, illetve konferenciákon vettek részt. Általuk és eredményeik által pedig mi magunk is gazdagodtunk, mert számos publikáció, disszertáció született eredményként. Mindez nem csak egy alkalommal segítik társadalmunkat, hanem folyamatosan, hosszú éveken át, ahányszor csak ösztöndíjsaink a megszerzett tudást felhasználva hazájukban kamatoztatják ismereteiket.

2. RÉSZ: A CAMPUS MUNDI ÉS A NEMZETKÖZIESÍTÉS

A nemzetközivé váló felsőoktatási környezet számos előnnyel jár: a diplomás pályakövető vizsgálatok szerint a kreditmobilitásban részt vevő hallgatók karrieresélyei jobbak, a mobilitás során elsajátított kompetenciák a munkaerőpiaci elhelyezkedés során jelentős előnyt biztosítanak. A bejövő külföldi hallgatók révén pedig a hazai intézményekben tanuló hallgatók is értékes interkulturális tapasztalatokhoz juthatnak. A határokon átívelő mobilitás ugyanakkor a nemzetköziesítés összetett folyamatának csupán egyetlen – bár fontos – szelete.

Ennek megfelelően az intézmények nemzetköziesítést célzó tevékenységeit motiválhatják olyan tényezők, mint például a nemzetközi orientáció, a hallgatók nagyobb számban történő küldése-fogadása, láthatóság nemzetközi rangsorokban, versenyképesség mind diákok és oktatók megszerzésében, tudás-transzfer és nem utolsósorban gazdasági-bevételi szempontok.

Ennek ellenére a felsőoktatási intézmények meghatározó részében továbbra is nehézségek tapasztalhatóak a kreditelismerés, a hallgatók mobilitással kapcsolatos motiválása és támogatása, valamint a nemzetköziesítéshez szükséges erőforrások biztosítása terén. A külföldi hallgatók számának növekedése is kihívások elé állítja az intézményeket, ami sok esetben nem feltétlenül jár együtt az intézmény képzési, kutatási, valamint szolgáltatási tevékenységének fejlesztésével.

A Tempus Közalapítvány által koordinált felsőoktatási programok ezeknek a kihívá-

soknak a kezelésében nyújtanak segítséget, továbbá eszközöket biztosítanak az intézmények számára azzal a céllal, hogy az Európai Unió és a magyar kormány támogatásával megvalósuló különböző programok összehangolt működtetésével erősítsék a felsőoktatási intézmények nemzetköziesítését, valamint ösztönözzék az egyes tevékenységek megvalósulását és a magyar felsőoktatás bekapcsolódását a nemzetközi folyamatokba.

Mára a Tempus Közalapítvány koordinálja a Magyarországon elérhető valamennyi felsőoktatási nemzetköziesítési programot – többek között: Campus Mundi, Erasmus+, Stipendium Hungaricum, államközi ösztöndíjak, CEEPUS, Diaszpóra Ösztöndíjprogram. Így a különböző projektek és programok egymást kiegészítve erősítik az intézmények nemzetközi munkájának sikerét.

A TKA a Campus Mundi programmal kiemelt hangsúlyt fektetett a magyar felsőoktatás nemzetköziesítését támogató szakmai tevékenységekre: a hallgatói mobilitás erősítése, a magyar felsőoktatás nemzetközi (el)ismertségének, hallgatóvonzó képességének növelése, a széleskörű és sokszínű nemzetközi kapcsolatok kialakítása elengedhetetlen ahhoz, hogy az európai elvek mentén stabil, fejlődő és versenyképes felsőoktatással rendelkezzen Magyarország.

A Campus Mundi program támogatásával a magyar felsőoktatási intézmények nemzetközi partnerkapcsolat-építő kiállításokon és hallgatótoborzó eseményeken (a továbbiakban együtt: nemzetközi megjelenések) való

együttes megjelenésének támogatása régóta meglévő igényként jelentkezett. Ezért is bír nagy jelentőséggel, hogy a **hazai felsőoktatási intézmények 2013 óta a világ legnagyobb és legrangosabb oktatási vásárain képviseltethetik magukat a TKA szervezésében; 2013-2015 között a Campus Hungary program, majd 2016-tól a Campus Mundi program célzott támogatásával. A távoli országokban való bemutatkozást az is indokolta, hogy 2015-től az Erasmus+ program is megnyitotta kapuit a nagyvilág felé.**

A nemzetközi megjelenések fontos célja, hogy Magyarország és a magyar felsőoktatás jelen legyen a nemzetközi térben, megismeresse más országokkal a magyar kultúrát és felsőoktatást, a különböző régiókat és sajátosságait, egyfajta országpromóciós tevékenységet betöltve. A különböző típusú megjelenések során **a TKA támogatja a magyar felsőoktatási intézmények munkáját a Magyarországon elérhető idegen nyelvű képzések szinergikus, egységes szakmai képviselésével, népszerűsítésével, valamint a magyar felsőoktatási intézmények mint potenciális partnerintézmények nemzetközi bemutatkozásával** azáltal, hogy tájékoztatást nyújt a magyar felsőoktatásról és ösztöndíj-lehetőségekről, a magyar felsőoktatási intézményi profilokról és a TKA által kezelt programokról, együttműködési lehetőségekről.

A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY ÁLTAL KOORDINÁLT PROGRAMOK HATÁSA A FELŐOKTATÁS NEMZETKÖZIESÍTÉSÉRE

A TKA célja, hogy programjaival a gyakorlatban támogassa a felsőoktatási intézmények nemzetköziesítését, hogy a felsőoktatási intézmények tevékenységei lehetőség szerint erősítsék az intézmény nemzetközi jelenlétét. Elengedhetetlen a nemzetközi feladatok stratégiai tervezése, a vezetők és oktatók elkötelezettségének növelése, és ide tartozik a tantervek és nemzetközi képzési programok fejlesztése, valamint a hallgatói szolgáltatások, illetve a „nemzetköziesítés itthon” szemlélet megerősítése. Emellett számos tevékenység célozza a felsőoktatási intézmények innovatív potenciáljának és vállalkozóképességének fokozását³, az inkluzív oktatás előtérbe helyezését vagy az IKT eszközök és új oktatási módszerek elterjesztését.

A magyar felsőoktatási intézmények körében az utóbbi évek legismertebb, nemzetköziesítést és ehhez kapcsolódó intézményi szakmai fejlesztést célzó programja a Campus Mundi projekt. A projekt keretében lehetőség volt a felsőoktatás nemzetköziesítésének támogatására számos tevékenységen keresztül:

1. Az intézmények nemzetközi tevékenységeinek feltárását és elemzését támogató kutatások

2. Fejlesztési tevékenységek (tanácsadás, képzések, szakmai kiadványok és rendezvények stb.)
3. A globális láthatóságot segítő rendezvényeken való részvétel (intézmény és hallgatótoborzó vásárok, külképviseletekkel történő együttműködés)
4. Hallgatói és oktatói mobilitás támogatása
5. Alumni tevékenységek

Fontos azt is megjegyezni, hogy a CM projekten kívül a felsőoktatás nemzetköziesítésének folyamatait számos további TKA által koordinált program is támogatja, mint például a Stipendium Hungaricum, az Erasmus+, a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogram vagy az Európai Felsőoktatási Térség reformja (PROFFORMANCE projekt). A programok szinergikus összehangolásával a TKA igyekszik hozzájárulni a magyar felsőoktatás nemzetköziesítésének elősegítéséhez. Bár a tevékenységeket **különböző programok keretében valósítja meg, az eredményeket nem a finanszírozó program, hanem tevékenység szerinti egységben kezeli.** Ennek oka, hogy egy horizontális, programokon átívelő, a felsőoktatás nemzetköziesítését összehangoltan, folyamatosan fejlesztő, hosszútávú tevékenységről van szó.

A különböző, egymás mellett futó projektek tekintetében is árnyalt a kép. Sokszor hajlamosak vagyunk teljesen különálló tevékenységi körként tekinteni az ösztöndíjazásra (mint pl. kimenő és bejövő irányú hallgatói részképzés és teljes képzés, oktatói mobilitás) és a nemzetköziesítés-fejlesztési folyamatot támogató szakmai tevékenységekre (pl. intézményi kapacitásfejlesztés, hallgatótoborzás stb.), holott ezek **egymásra kölcsönösen ható folyamatok, és mind a nemzetköziesítési folyamat nélkülözhetetlen elemei.**

A NEMZETKÖZI ALUMNI HÁLÓZAT FEJLESZTÉSE

Az Alumni Network Hungary (a továbbiakban: ANH) hálózat közvetlen célja a magyarországi felsőoktatásban tanult, illetve jelenleg is tanulmányokat folytató külföldi hallgatók hálózatba szervezése, középtávon helyi szintű alumni hálózatok kialakításának elősegítése, hosszú távon annak támogatása, hogy a volt külföldi hallgatók tanulmányaik befejezését követően is kapcsolatban maradjanak hazánkkal – beleértve az üzleti-gazdasági, tudományos, kulturális, és diplomáciai kapcsolatokat – továbbá közvetlenül vagy közvetve népszerűsítsék Magyarországot és a magyar felsőoktatást.

A hálózat célcsoportjába egyaránt beletartoznak a különböző ösztöndíjprogramok (Campus Mundi, Stipendium Hungaricum, Erasmus+, CEEPUS), illetve egyéb kétoldalú megállapodások keretében, továbbá az önköltséges formában Magyarországon végzett, vagy jelenleg itt tanuló hallgatók. A nemzetközi jó gyakorlatok nyomán a célcsoport tagjai számára már tanulmányaik kezdetétől lehetséges a hálózathoz való csatlakozás (pre-alumni státusz), azonban nem automatikus, hanem egyéni regisztrációhoz kötött.

A hálózat másodlagos célja az érintett szakmai partnerek bevonása, tevékenységeik támogatása; a magyar felsőoktatási intézményekben zajló alumni tevékenységek fejlesztéséhez való szakmai hozzájárulás, többek között képzések, illetve együttműködési lehetőségek biztosításával; továbbá a magyar külképviseletek kapcsolódó tevékenységeinek támogatása.

³ lásd HEInnovate program – https://tka.hu/docs/palyazatok/1_andrearozelindhofer_shortened.pdf

A HÁLÓZAT MŰKÖDÉSÉNEK ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA

A hálózathoz kapcsolódó tevékenységek rövid távon két, a hálózat közvetlen céljának megvalósulását biztosító alcélt szolgálnak: a tagtoborzást (új tagok bevonását a hálózatba), illetve a már regisztrált tagok tájékoztatását, különböző funkciók, szolgáltatások biztosítását. Az utóbbi egyrészt a tagtoborzás hatékonyságát növeli (a szolgáltatások igénybe vételéhez tagság szükséges), másrészt elősegíti, hogy a már csatlakozott tagok érdeklődése a hálózat iránt fenntartható legyen.

A hálózat működésének elsődleges platformja az alumninetworkhungary.hu weboldal, amely egyaránt funkcionál adatbázisként, illetve egyes tevékenységek platformjaként. A hálózathoz csatlakozó hallgatók egyéni regisztrációt követően többek között:

- ♦ megkereshetik egymást (kapcsolattartásra jelenleg a platformon kívül van lehetőség, az adatbázisban kontaktadatok találhatóak, illetve különböző szempontok szerinti szűrések végezhetőek);
- ♦ csatlakozhatnak csoportokhoz (a képző intézmény, a végzés éve, szakterület stb. szerint);
- ♦ híreket, tájékoztatókat, interjúkat olvashatnak (a témák Magyarországra, a magyar felsőoktatásra, illetve a magyarországi tanulmányokhoz kapcsolódó egyéb tartalmakra bonthatók, az utóbbi kategóriában innovációs, kulturális stb. aktualitások, hallgatói véleménynyilvánítások, ajánlások [testimonialok] stb. jelennek meg);
- ♦ alumni szolgáltatásokat vehetnek igénybe (pl. nemzetközi karrierépítésről szóló virtuális coaching videósorozat, webináriumokon való részvétel);

- ♦ rendezvényekre regisztrálhatnak.

Az alumninetworkhungary.hu felülethez kapcsolódik Facebook oldal is ([Alumni Hungary](https://www.facebook.com/AlumniHungary)).

A hálózatépítéshez kapcsolódó kiemelt tevékenység a tagtoborzás, amely megerősített intenzitással, toborzókampány formájában zajlik a végzés időszakában, emellett az alumni szolgáltatások révén egész évben. A hálózat működtetéséhez az említett honlaphoz kapcsolódó feladatokon (a honlap funkcionális fejlesztése, illetve karbantartása; tartalomfejlesztés stb.) túli tevékenységek többek között a tájékoztató kiadványok és egyéb promóciós eszközök gyártása, (online) rendezvények szervezése, képzések kidolgozása és lebonyolítása.

A szakmai partnerek számára a hálózat tájékoztató anyagok formájában, információk és képzési alkalmak szervezése, valamint a hálózat közvetlen elérésének biztosítása révén, illetve együttműködések kiépítése által jelenik meg.

ALUMNI ÖNKÉNTESK BEVONÁSA

A helyi hálózatosodás elősegítése miatt külön említendő tevékenység az alumni önkéntes rendszer működtetése, beleértve az önkéntesek kiválasztását, egyéni munkatervek kialakítását, illetve feladataik végrehajtásának folyamatos koordinációját. Az alumni önkéntesek bevonása egyrészt a hálózat promóciós tevékenységeihez járul hozzá (pl. az önkéntesek tartalmat készítenek az alumni portálra), másrészt azt segíti elő, hogy a hálózatosodás a tagok interakciói által is megtörténhessen (pl. az alumni önkéntesek saját közösségükben alumni csoportok kialakítását facilitálják).

Az önkéntesek változatos tevékenységekkel segítik a hálózat munkáját:

- ♦ saját élményeik révén hitelesen tudják népszerűsíteni a magyarországi felsőoktatást: magyarországi tanulmányaik során szerzett tapasztalataik megosztásával, blogok írásával támogatják céljaink elérését;
- ♦ aktívan közreműködnek a származási országukban megvalósuló oktatási vásárokon, ösztöndíjbörzéken az ott megjelenő magyar stand tevékenységében, például szervezési, országpromóciós, tolmácsolási és fordítási feladatok ellátásával;
- ♦ elősegítik az új hallgatók toborzását és mentorként segítkeznek a Magyarországra készülő leendő hallgatók felkészülésében;
- ♦ saját országukban facilitálják a helyi hálózatok önszerveződésének folyamatát.

Az önkéntesek a tevékenységükhöz kapcsolódóan folyamatos, személyre szóló szakmai támogatást, munkájukról visszajelzést kapnak, egyes feladatok elvégzéséhez pedig képzési alkalmakat szervezünk számukra.

A PARTNEREK ÉS MULTIPLIKÁTOROK SZAKMAI TÁMOGATÁSA

Az alumni hálózat építése kapcsán két fő szakmai partneri kör jelenik meg: a magyar felsőoktatási intézmények, illetve a magyar külképviseletek. A magyar felsőoktatási intézmények alumni építési tevékenységét szakmai konzultációk, információs napok, képzések, továbbá a hálózathoz való közvetlen hozzáférés biztosításával támogatjuk; a külképviseletek esetén az alumnik közvetlen megkeresésével, kontaktadatok, információk és információs anyagok átadásával, illetve igény szerint felmérések végrehajtásával, konzultációkkal segítjük.

A HÁLÓZAT KIALAKÍTÁSÁNAK TÖRTÉNETE, FONTOSABB MÉRFÖLDKÖVEK

A Tempus Közalapítvány az EMMI megbízásából 2016. elején indította el a nemzetközi alumni hálózat kiépítését a 2015 nyarán megfogalmazott, majd 2017 júliusában frissített és kibővített koncepció alapján. A nemzetközi alumni tevékenység finanszírozását részben az EFOP-3.4.2-VEKOP-15-2015-00001 azonosítójú Campus Mundi projekt, részben a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram lebonyolításához kapcsolódó működési támogatás biztosítja.

Az alumni hálózat kialakításának mérföldkövei:

- ♦ 2016 októberében nagyszabású alumni konferencia valósult meg az EMMI szervezésében, a TKA közreműködésével, több mint 100 külföldi résztvevővel.
- ♦ 2016-tól a felsőoktatási intézmények alumnival foglalkozó munkatársai számára rendszeres képzések és konzultációs rendezvények kerültek megtartásra, többek között az alumni portál továbbfejlesztéseként elérhetővé vált felsőoktatási koordinátori hozzáférés és belső üzenetküldési funkció használatáról; nemzetközi jópéldák megismeréséről (példaként 2021-ben Jan Geerts a koronavírus nemzetközi alumniépítésre vonatkozó hatásáról tartott műhelye).
- ♦ 2017 tavaszán létrejött az Alumni Hungary Facebook oldal, majd 2018 májusában elindult az alumni portál (alumninetworkhungary.hu).
- ♦ 2017-ben megrendezésre került az első, külföldön rendezett nemzetközi alumni találkozó a brazil felsőoktatási intézményi vásár kísérőrendezvényeként a Sao Paolo Egyetemen.

- ♦ 2017-ben elindult az alumni önkéntes program, amely 2020-ban megújításra került.
- ♦ 2018 októberében nemzetközi szakmai műhely került megrendezésre „Innováció az egészségügyben” címmel.
- ♦ 2019-től elérhetőek az alumni szolgáltatások (coaching videósorozat, alumni webináriumok).
- ♦ 2020 tavaszára újabb nemzetközi alumni konferencia előkészítése zajlott a Külügyminisztérium kezdeményezésére és irányításával, amely azonban a koronavírus miatt lemondásra került.

A projekt keretében megvalósult kutatások a felsőoktatás nemzetköziesítésének különböző területeit érintették. A kérdések, témák vizsgálata során, a nemzetköziesítés átfogó megközelítéséhez igazodva, nemcsak a mobilitás témakörét járták körbe a kutatók, hanem a nemzetköziesítés koncepcióját kitágítva, számos szervezeti szintű tényező elemzésére is sor került. Ennek eredményeként 2017 és 2021 között a hallgatói mobilitástól kezdve, a doktori iskolák nemzetköziesítésén keresztül, az oktatók mobilitásáig számos fontos téma került a kutatások fókuszába. Több olyan elemzés is megvalósult, amelynek nem volt előzménye a hazai kutatási palettán. Újszerűnek számított például a külföldi diplomások végzettség utáni pályájának feltárása. A kutatások eredményeként sikerült olyan alapokat letenni, amelyekre építve nemcsak a téma iránt érdeklődő kutatók tudják bővíteni a nemzetköziesítésről való tudásunkat, hanem a gyakorlatban dolgozó szakemberek is előremozdíthatják fejlesztő tevékenységeiket.

A Campus Mundi program keretében öt kutatás készült el, amelyet az alábbi táblázat tartalmaz.

A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉGEIT FELTÁRÓ ÉS TÁMOGATÓ KUTATÁSOK

Év	Kutatás címe	Kutatást végezte
2016	Magyarország és a magyarországi oktatás a hazánkban tanuló külföldi hallgatók véleményének tükrében	Dr. Malota Erzsébet egyetemi docens
2017	Nemzetközi hallgatók a hazai felsőoktatási intézményekben	T-Tudok Zrt.
2017	A magyar doktori iskolák nemzetköziesedése	T-Tudok Zrt.
2019	Magyarországon végzett külföldi hallgatók pályakövetése	Oktatási Hivatal
2021	Az oktatói/kutatói mobilitás elősegítő és akadályozó tényezői, motivációi és hatásai	Dr. Malota Erzsébet egyetemi docens

Hallgatói véleményfelmérés 2016. Magyarország és a magyar felsőoktatás a külföldi hallgatók szerint (2016)

A Tempus Közalapítvány megbízásából kutatás készült a hazánkban teljes- és részképzésben tanuló külföldi hallgatók véleményének feltárása érdekében, vizsgálva a hazánkkal, oktatási szolgáltatásainkkal, valamint a mobilitással kapcsolatos percepciókat és attitűdöket.

A 10 kvalitatív mélyinterjú mellett készült egy nagy mintás kvantitatív felmérés: 72 különböző országból származó, 27 hazai felsőoktatási intézményben tanuló, 1566 külföldi hallgató válasza alkotják az adatbázist. A válaszadók nagy része (81%-a) Stipendium Hungaricum ösztöndíjas, 12%-a pedig az Erasmus+ program keretében tanult nálunk.

Fő kutatási célok: a Magyarországról kialakult pozitív és negatív percepciók, valamint az oktatással és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokkal való elégedettség vizsgálata.

Nemzetközi hallgatók a hazai felsőoktatási intézményekben (2017)

A kutatás célja a magyar felsőoktatás nemzetköziesedési folyamatainak, kihívásainak feltárása volt. Olyan területeket vizsgált, mint a nemzetközi hallgatók integrációja, a mobilitást akadályozó tényezők feltárása, valamint az intézmények nemzetköziesedési céljainak, tevékenységeinek feltérképezése.

Az elemzés szempontjából érdemes megkülönböztetni további dimenziókat is, mint a nemzetköziesedés mennyiségi és minőségi vonulata vagy a külső és belső nemzetköziesedés megkülönböztetése. A mennyiségi elemeket az idegen nyelven folyó képzések, illetve a mobilitásban részt vevő hallgatók számával ragadhatjuk meg, a

minőségi elemek pedig azok, amelyek az oktatás színvonalára hatnak, mint például az oktatók mobilitása vagy a tananyag nemzetköziesítése. A külső-belső dimenzió mentén pedig a külső folyamatok, tevékenységek azok, ahol az országhatárt átlépjük (pl. transznacionális oktatás), a belső folyamatok alatt viszont az intézményen belül zajló nemzetközi tanulási környezetet biztosító fejlesztéseket értjük (tananyag nemzetköziesedése, belső tudásmegosztás stb.).

A kutatás a felsőoktatás meghatározó spektrumára, az alap-, mester-, valamint az osztatlan képzési szintekre fókuszált.

A doktori iskolák nemzetköziesedésének vizsgálata (2017)

A magyar doktori iskolák egyre inkább a felsőoktatás minőségének zálogává válnak. A doktori képzésben részt vevők számának növelése deklarált oktatáspolitikai cél, az innováció növelésének és kiterjesztésének egyik garanciája.

Ennek hátterében többek között egyrészt az az igény áll, hogy a megnövekedett hallgatói létszám több oktatót igényel, másrészt annak a munkaerő-piaci igénynek a megjelenése, hogy a legújabb informatikai, technológiai tudást innovatívan használni tudó, illetve a társadalmi és gazdasági komplex problémák elemzésében jártas kutatókat bocsásson ki a felsőoktatás.

A kutatás során törekedtünk az intézményi jó gyakorlatok feltárására, valamint a külföldi és hazai PhD hallgatók igényeinek, véleményének megismerésére. Ehhez egyaránt felhasználtuk a vonatkozó szakirodalmat, az egyetemi dokumentumokat és honlapokat, a felsőoktatási adminisztrációs adatbázisokat. Ezen felül az oktatók és hallgatók körében online kérdőíves vizsgálatot, valamint interjúkra alapozó kvalitatív vizsgálatot foly-

tattunk. A vállalati szféra doktori képzésre vonatkozó releváns tapasztalatait fókuszcsoporthoz beszélgetések és interjúk formájában csatornáztuk be.

Magyarországon végzett külföldi hallgatók pályakövetése (2019)

A „Magyarországon végzett nemzetközi hallgatók pályakövetése” c. kutatás hiánypótló munkának tekinthető. A kutatás célja, hogy a felsőoktatásban végzett külföldi hallgatók háttéréről, a Magyarországon való tartózkodásuk körülményeiről, a munka világába való átmenetről, valamint a Magyarországgal való kapcsolatokról mélyebb képet kapjunk. A kutatás célcsoportja a 2012 és 2019 között Magyarországon abszolutóriumot szerzett külföldi állampolgársággal rendelkező hallgatók voltak. Az adatfelvétel 2020. március 19-től 2020. április 20-ig tartott.

Nemzetközi mobilitás a felsőoktatásban. Az oktatói/kutatói mobilitás elősegítő és akadályozó tényezői, motivációi és hatásai (2021)

A kutatás első szakaszában feltáró (kvalitatív) mélyinterjúk készültek a mobilitásban részt vevő, illetve nem részt vevő oktató/kutató kollégákkal a motivációk, az attitűdök, a percepciók és a magatartásminták feltárására. Emellett a kutatók intézményi szakértői interjúkat készítettek, amelyek az intézmény környezetét és a mobilitás feltételrendszerének megértését szolgálták.

A második szakaszban a mobilitásban részt vevő oktatók és kutatók körében online kérdőíves felmérés valósult meg, standard kérdőív segítségével, melynek fő célja a döntési folyamat, a motivációk, az egyéni és szervezeti akadályozó/ösztönző tényezők, valamint a mobilitási tapasztalatok vizsgálata volt.

A kutatás eredményei többek között azt mutatják, hogy

- ◆ az oktatók elégedettek a mobilitási programokkal, közel háromnegyedük mindenképpen szeretne a jövőben is mobilitási programban részt venni, és célzott erőfeszítést is hajlandó tenni ennek érdekében;
- ◆ a mobilitási pályázat beadásakor a választásban elsősorban a célország és az egyetem, legkevésbé pedig az adott város játszik fontos vagy döntő szerepet;
- ◆ a szakmai motivációk közül legfontosabbnak jelölték a kapcsolatok építését, a nemzetközi beágyazottság erősítését, más egyetemi infrastruktúra/technológia megismerését, valamint a saját kutatási téma nemzetköziesítését és disszeminációját;
- ◆ az egyéni motivációk közül a legerősebb az utazás és világlátás.

INTÉZMÉNYEK SZAKMAI FEJLESZTÉSÉT TÁMOGATÓ TEVÉKENYSÉGEK

Az intézményekben zajló kapacitásfejlesztés és tudásbővítés, a nemzetköziesítési folyamatok kiemelt fontossággal bírnak a hazai felsőoktatási intézmények szakmai fejlesztése szempontjából. A változó globális és hazai trendek miatt folyamatos fejlődésre, tudatos önfejlesztésre és alkalmazkodásra van szükség mind intézményi, mind egyéni szinten. A TKA saját műhelyek, képzések és konferenciák szervezésével, és más szervezetek szakmai rendezvényein való részvétel támogatásával

járult hozzá a fentiekhez. A rendezvények mellett tudásközpontként online és nyomtatott kiadványokkal is segítette a szakmai fejlesztést.

NEMZETKÖZIESÍTÉSI TANÁCSADÓ-ÉRTÉKELŐ ELJÁRÁS – IQA (INTERNATIONALIZATION QUALITY ASSESSMENT)

Az előző évek sikeres nemzetköziesítési projektjeinek bázisán a TKA a Campus Hungary program, majd később az ezt követő Campus Mundi program keretében vállalta, hogy a jelentkező felsőoktatási intézményekben megvizsgálja és értékeli a nemzetköziesítés helyzetét. Magyarországon előzmények nélküli volt a felsőoktatás területén a nemzetközi folyamatokra irányuló tanúsítási eljárás, így 2013-ban hazai és külföldi szakértők (fő partner az Academic Cooperation Association), a nemzetköziesítés területén dolgozó intézményi vezetők és dolgozók, valamint a fenn tartói-irányítói szint képviselői bevonásával készültek el az alapvető dokumentumok, a módszertani kézikönyv. A folyamat olyan nemzetközi auditok tapasztalatait is felhasználta, mint az ACA (Academic Cooperation

Association) és az OECD közreműködésével megvalósított IQRP (Internationalisation Quality Review Process).

Az eljárás fő célja az volt, hogy az intézmény saját nemzetköziesítési folyamatainak belső és külső elemzése, értékelése révén képessé váljon ezeknek a folyamatoknak a még tudatosabb kezelésére, fejlesztésére.

Az eljárás módszertana a nemzetköziesítés dimenzióinak elkülönítésén és azok kvalitatív és kvantitatív adatokkal (indikátorok) történő bemutatásán alapult. Az önértékelés, majd ennek elemzése alapján egy helyszíni látogatás és végül az összefoglaló szakértői értékelés lépései alkották a tanácsadás egyes fázisait. **A hangsúly az értékelésre, a fejlesztési javaslatokra és az intézmény intézkedési tervére került.** Az eljárásban résztvevő intézmények számára az előrehaladás nyomkövetése érdekében a TKA monitoring látogatás keretében is támogatást nyújtott.

A Campus Mundi projekt keretében 2018 és 2021 között a következő tanácsadó és értékelő eljárásokra került sor:

Év	Tanácsadás típusa	Intézmény neve
2018	Tanácsadó-értékelő eljárás	Budapesti Corvinus Egyetem
2018	Tanácsadó-értékelő eljárás	Eötvös Loránd Tudományegyetem
2018	Monitoring látogatás	Eszterházy Károly Egyetem
2019	Monitoring látogatás	Miskolci Egyetem
2019	Monitoring látogatás	Szegedi Tudományegyetem
2019	Monitoring látogatás	Pécsi Tudományegyetem
2019	Monitoring látogatás	Budapesti Gazdasági Egyetem
2019	Monitoring látogatás	Debreceni Egyetem
2020	Tanácsadó-értékelő eljárás	Budapesti Műszaki Egyetem
2020	Monitoring látogatás	Pázmány Péter Katolikus Egyetem
2020	Monitoring látogatás	MOME Moholy-Nagy Művészeti Egyetem
2021	Tanácsadó-értékelő eljárás	Óbudai Egyetem

A nemzetköziesítési tanácsadás bemutatása

- ◆ A szakértői tanácsadás minden esetben **intézményre szabott**. A nemzetköziesítés szempontjából nincsen „mintaintézmény”, nincs egy elérendő állapot, mert minden intézményt a szakértők saját magához, céljaihoz, lehetőségeihez képest értékelnek.
- ◆ **A szakértői tanácsadásnak nincs optimális időpontja.** Történhet a nemzetköziesítési folyamat indulásakor, illetve úgy is, hogy az intézmény már számos eredménnyel rendelkezik a területen.
- ◆ **A szakértői tanácsadás bizalmas**, a szakértő jelentésekkel az intézmény rendelkezik, tehát az intézmény dönti el, hogy a tanácsadási jelentést belső fejlesztési dokumentumként kezeli, vagy honlapján egészben vagy részeiben nyilvánossá teszi. **A szakértői tanácsadás előre rögzített módszertan és eljárásrend szerint valósul meg.** Minden esetben **az intézmény részvételi szándéka indítja el a folyamatot**, majd a jelentkezés elfogadása esetén **önértékelést** végez. Ennek során az alábbi hat területen tekinti át és értékeli eddigi eredményeit:

- 1. Intézményi elkötelezettség** (a stratégiai dokumentumok és egyéb objektív szempontok alapján)
- 2. A nemzetköziesítés erőforrásai** (van-e erre költségvetés, működik-e nemzetközi iroda és milyen rendszerben, van-e idegen nyelvű honlap stb.)
- 3. Nemzetköziesítés az oktatási tevékenységekben** (vannak-e idegen nyelvű programok, joint/double degree programok, magyar hallgatók számára idegen nyelvű programok, oktatnak-e az intézményben rendszeresen külföldi oktatók stb.)

- 4. Nemzetköziesítés a kutatási tevékenységekben** (futnak-e nemzetközi kutatási projektek, hogyan gondoskodik az intézmény az eredmények publikálásáról, tudományos folyóirat kiadása stb.)
- 5. A nemzetköziesítést elősegítő szolgáltatások** (hallgatói tanácsadás, kreditelismerés, nyelvoktatás, diákszervezetek bejövő hallgatók számára stb.)
- 6. Minőségbiztosítás** (történik-e adatgyűjtés, a nemzetköziesítés eredményeinek elemzése, nemzetköziesítés folyamatának nyomon követése, érintettek visszajelzéseinek elemzése, működnek-e az intézményben a nemzetközi tevékenységekkel kapcsolatos eljárásrendek stb.)

Az önértékelési dokumentum alapján áll össze az **intézménylátogatás** pontos programja. Az intézménylátogatáson a szakértők mindazokkal megbeszélést folytatnak, akik véleménye, tapasztalata fontos lehet a nemzetköziesítési tevékenység fejlesztése szempontjából (intézményvezetés, oktatók, nemzetközi iroda munkatársai, hallgatók). A szakértők a tanácsadó-értékelő jelentést az önértékelés és a látogatás alapján állítják össze. Területenként leírják tapasztalataikat és fejlesztő javaslatokat tesznek.

Erre alapozva készíti el az intézmény a **nemzetköziesítési akciótervét**, amelyben konkrét tevékenységekkel, határidőkkel cselekvési programot határoznak meg a saját maguk számára. A szakértők három éven belül **nyomonkövető látogatás** keretében áttekintik az intézmény által elért eredményeket, az azóta felmerült nehézségeket, kihívásokat, és egy záró jelentésben értéklik az intézmény elért eredményeit, valamint ajánlásokat tesznek a következő időszakra.

A tanácsadó-értékelő eljárás tanúsítvány átadásával zárul.

SZAKMAI KÉPZÉSEK ÉS KONFERENCIÁK

A Campus Mundi projekt keretein belül szervezett szakmai műhelyek, képzések, PLA (Peer-Learning Activity) jellegű együttműködések és konferenciák célja elsősorban az intézmények nemzetközi ügyeivel, partnereivel és a nemzetközi hallgatókkal kapcsolatba kerülő munkatársak, valamint oktatók képzési támogatása, szakmai fejlesztése volt. A rendezvények témái a szakpolitikai fejlemények függvényében, valamint a felsőoktatási programok megvalósítása során és az intézményektől kapott visszajelzések mentén azonosított kulcsfontosságú területek köré szerveződtek.

Kiemelt szakmai műhelyek a projekt során:

- ◆ Az éves **Campus Mundi konferencia** a felsőoktatás nemzetköziesítése területén érintett szereplők tapasztalatainak, tudásának és jó gyakorlatainak megosztásán keresztül fórumot biztosított a felsőoktatás nemzetköziesítését érintő aktuális kérdések megvitatására. A konferencia minden évben más-más téma köré szerveződött. 2019-ben az oktatók szerepe és lehetőségei, 2020-ban pedig a járványhelyzet nemzetköziesítésre gyakorolt hatásai voltak a fókuszban. A konferenciákon elhangzott előadások anyagai elérhetőek a Tempus Közalapítvány honlapján.
- ◆ Az éves **Országos Nemzetközi Koordinátori Találkozó** célja a felsőoktatási programokkal, nemzetközi tevékenységekkel, együttműködésekkel kapcsolatos tapasztalatok, tervek, elképzelések, irányok széles körű megvitatása volt. A többnapos rendezvény során a magyar előadók mellett külföldi meghívott vendégek is emelték a

szakmai színvonalat. Az egyes (ösztön-díj) programok aktualitásain túl a felsőoktatás időszerű témáival foglalkoztak a szekciók. Az utóbbi évek kiemelt témakörei többek között az alábbiak voltak: a külföldi diákok szakmai gyakorlata itthon, a magyar nyelv oktatása külföldi hallgatóknak és a kreditelismerés dilemmái. Külön szekciók foglalkoztak a nemzetközi hallgatótoborzás és kapcsolatépítés területével olyan témákat is érintve, mint a nemzetközi alumni szerepe a hallgatótoborzásban, illetve a nemzetközi rankingek, de megvalósult már absztraktíró műhely is.

- ◆ **Évente megrendezésre került egy szakmai műhely a nemzetközi megjelenéseken résztvevő** intézményi munkatársak számára annak érdekében, hogy minél hatékonyabban képviseljük intézményüket, valamint a Study in Hungary brand név alatt a magyar felsőoktatást a nemzetközi oktatási vásárokon. Továbbá, az éves szakmai műhelyt egészítették ki az egyes megjelenések előtt, a TKA által szervezett felkészítő napok az aktuálisan kiutazó magyar delegáció részvételével.
- ◆ Az éves műhelyeken túl alkalmi képzéseket is szervez a TKA. **Angol nyelvű, kétnapos ún. „in-house” tréningek** valósultak meg a TKA székhelyén neves külföldi trénerekkel az ACA és EAIE képviselőjében olyan témákban, mint a „nemzetköziesítés itthon” lehetőségei a hazai felsőoktatásban, nemzetközi hallgatói tanácsadás, nemzetközi kapcsolatépítés.

A felsőoktatási intézmények nemzetközi munkájának támogatása érdekében az alábbi szakmai szervezetek képzéseiben, konferenciáiban való intézményi részvételt is támogatta a TKA a Campus Mundi program keretében.

- ♦ Oktatási kiállítások (**APAIE, NAFSA, EAIE**), amelyeken a TKA szervezésében közös magyar delegációval jelent meg a magyar felsőoktatás (intézményi fókuszú nemzetközi megjelenések). A konferenciaszervezők a szakmai előadásokon, tudáscserén kívül nagy figyelmet fordítottak a nemzetközi hálózatépítés támogatására.
- ♦ Több alkalommal lehetőség nyílt más nemzetközi szervezetek által megrendezett képzéseken való részvételre is. Ilyen volt az **EAIE Akadémia**, amelynek 2019 őszén Budapest adott otthont. A European Association for International Education (EAIE) nonprofit szervezet évente kétszer, más-más európai nagyvárosban (illetve 2021-ben online) szakmai tréningorozatot szervez a nemzetköziesítésben részt vevő felsőoktatási szakértőknek. A nemzetközi szakértők, tréner bevonásával szervezett, angol nyelvű kurzusokra a világ minden tájáról érkeztek résztvevők, melyre a Campus Mundi költségvetéséből szintén minden évben részvételi lehetőséget biztosított a TKA a hazai felsőoktatási Intézmények számára.

KIADVÁNYOK, SEGÉDANYAGOK, GYŰJTEMÉNYEK

A TKA tudásközpontként a felhalmozódott, az oktatás nemzetköziesítését célzó pályázati és képző tevékenységen túlmutató szakmai tudást és tapasztalatot visszaforgatja, és megosztja az érintett célcsoportokkal, legyen szó akár az intézményekben, akár a TKA-n belül összegyűjtött tudásanyag-ról. Kiadványok, gyűjtemények és szakmai segédanyagok formájában mindez szintén hozzájárul a nemzetköziesítési célokhoz.

A Campus Mundi projekt keretében és támogatásával az alábbi kiadványok készültek:

Év	Cím	Típus
2016	HALLGATÓI VÉLEMÉNYFELMÉRÉS 2016 Magyarország és a magyar felsőoktatás a külföldi hallgatók szerint	Kutatási összefoglaló
2017	A STIPENDIUM HUNGARICUM-HALLGATÓK VÉLEMÉNYE A HAZAI FELSŐOKTATÁSRÓL	Hallgatói véleményfelmérés
2017	MENTORPROGRAM NEMZETKÖZI HALLGATÓK TÁMOGATÁSÁRA	Kézikönyv
2017	AMIT NEMZETKÖZI MENTORKÉNT TUDNOD KELL!	Módszertani segédlet mentor-hallgatóknak
2018	NEMZETKÖZI MEGJELENÉSEK A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY SZERVEZÉSÉBEN	Szakmai kiadvány
2018	A DOKTORI ISKOLÁK NEMZETKÖZIESEDÉSÉNEK VIZSGÁLATA	Kutatási összefoglaló
2018	TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK A NAGYVILÁGBÓL - BŐVÍTETT KIADÁS	Hallgatói tanulmánykötet
2018	EGYETEMEK A NEMZETI ÉS GLOBÁLIS RANGSOROK KERESZTEZŐDÉSÉBEN	Szakmai kiadvány
2019	NEMZETKÖZI HALLGATÓK A HAZAI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEKBEN	A kutatás vezetői összefoglalója
2019	NEMZETKÖZIESÍTÜNK 3. Felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési jó gyakorlatai	Módszertani gyűjtemény
2019	NEMZETKÖZIESÍTÜNK 2. Felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési jó gyakorlatai	Módszertani gyűjtemény
2019	NEMZETKÖZIESÍTÜNK 1. Felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési jó gyakorlatai	Módszertani gyűjtemény
2019	HOW TO MAKE HUNGARIAN UNIVERSITIES' BRANDING COMPELLING FOR THE PURPOSE OF RECRUITING AMERICAN STUDENTS	Módszertani gyűjtemény
2020	TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK A NAGYVILÁGBÓL 2.	Hallgatói tanulmánykötet
2020	NEMZETKÖZIESÍTÜNK 4. Felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési jó gyakorlatai	Módszertani gyűjtemény
2021	NEMZETKÖZIESÍTÜNK 5. Felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési jó gyakorlatai	Módszertani gyűjtemény
2021	MAGYARORSZÁGON VÉGZETT KÜLFÖLDI HALLGATÓK PÁLYAKÖVETÉSE	Kutatási gyorsjelentés
2022	NEMZETKÖZI MOBILITÁS A FELSŐOKTATÁSBAN	Kutatási gyorsjelentés az oktatói mobilitás egyéni és intézményi hatásairól
2022	KÉZIKÖNYV A NEMZETKÖZI HALLGATÓTORZÁSHOZ ÉS AZ INTÉZMÉNYI KAPCSOLATÉPÍTÉSHEZ A FELSŐOKTATÁSBAN	Kézikönyv

A kiadványok kialakításánál elsődleges cél volt a felsőoktatási intézmények nemzetköziesítésének szakmai támogatása:

- ♦ A kutatások és elemzések nagymértékben hozzá tudtak járulni a nemzetköziesítési tevékenység tervezéséhez, megújításához, minőségi megvalósításához, az intézmények nemzetköziesítési stratégiáinak és fejlesztéseinek sikeréhez. Ezért a CM projekt keretében lefolytatott valamennyi kutatás összefoglaló elemzése elérhető kiadvány formájában is.
- ♦ A nemzetköziesítés esetében elmondható, hogy jó gyakorlatok körülmekintő adaptációjával az intézmények kiváló eredményeket érhetnek el. A módszertani gyűjtemények a nemzetköziesítés különböző területein kínálnak ilyen gyakorlatokat. A TKA gondozásában a CM projekt támogatásával jelent meg a „Nemzetköziesítünk” c. disszeminációs kiadvány sorozat négy kötete, mely a felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési jó gyakorlatait mutatja be.
- ♦ A jelentősebb szakmai események előadásai kézikönyvek formájában kerültek megosztásra.
- ♦ A külföldi, oktatási kiállítással egybekötött konferenciákon a Campus Mundi keretein belül a Tempus Közalapítvány az alábbi témákban szerepelt sikeresen poszterelőadásokkal: a nemzetközi hallgatói véleményfelmérés, együttműködés a külképviseletekkel a magyar felsőoktatás külföldi promóciója terén, a nemzetközi hallgatók integrációja, valamint a befelé irányuló mobilitás hatása a nemzetköziesedésre. A TKA poszterek [itt](#) megtekinthetők.

NEMZETKÖZI MEGJELENÉSEK, MINT A FELSOÓKTATÁS NEMZETKÖZIESÍTÉSÉNEK HATÉKONY ESZKÖZE

A Tempus Közalapítvány a Campus Mundi program keretében kiemelt hangsúlyt fektetett a magyar felsőoktatás nemzetköziesítését támogató, valamint a kifelé és befelé irányuló mobilitást segítő szakmai tevékenységekre. A magyar felsőoktatás nemzetközi (el)ismertségének, hallgatóvonzó képességének és ezzel együtt a hazánkban tanuló külföldi hallgatók számának növelése, a stratégiai fontosságú partnerországokkal intézményi/szervezeti szintű kapcsolatok kialakítása elengedhetetlen ahhoz, hogy stabil, fejlődő és versenyképes felsőoktatással rendelkezzen Magyarország. Így a magyar felsőoktatás láthatóságának növelése komplex tevékenység, melynek egyik eleme a befelé irányuló mobilitás ösztönzése.

A Campus Mundi projekt kiemelt célja volt, hogy támogassa a magyar felsőoktatási intézmények

- ♦ nemzetközi oktatási együttműködésekének élénkítését, hatékonyságának növelését, ezzel többek közt elősegítve a hallgatói és oktatói cserék, valamint a kutatási együttműködések volumenének növekedését;
- ♦ hallgatótoborzó tevékenységét annak érdekében, hogy hosszú távon minél több nemzetközi hallgató szerezzon diplomát magyarországi felsőoktatási intézményben.

A fenti célok érdekében a TKA szakmailag és költségek átvállalásával is támogatta a nemzetközi megjelenéseket. A szakmai szerepvállalás elsősorban az alábbiakat jelentette

- ♦ célrégió vagy célrendezvény meghatározása a kijelölt stratégiák mentén;
- ♦ központi koordináció;
- ♦ a megjelenés szakmai kereteinek kijelölése;
- ♦ saját szervezésű szakmai rendezvények megtervezése és lebonyolítása;
- ♦ a delegáció szakmai útjának szervezési támogatása;
- ♦ partnerekkel való kapcsolattartás és helyszíni tárgyalások;
- ♦ szakmai konferencia programjába való bekapcsolódás;
- ♦ diplomáciai kapcsolatépítés.

Emellett az egységes és folyamatos megjelenések biztosítása érdekében a TKA bizonyos költségeket is átvállalt a felsőoktatási intézményektől, többek között a standbérlet és a standdal kapcsolatos egyéb tételeket, valamint intézményenként egy delegált fő kiutazásához szükséges bizonyos költségeket.

A TKA célja volt, hogy a felsőoktatási intézmények ezen a téren tett eddigi erőfeszítéseit és eredményeit támogassa olyan formában, ami nem korlátozza az intézményi autonómiát, valamint lehetőséget biztosít a szakmai szerepvállalásra és a költségek megosztására. A megfelelő költségelosztás és szakmai képviselő érdekében a TKA a Campus Mundi program keretében

pályázatot hirdetett a magyar felsőoktatási intézmények körében a nemzetközi megjelenések biztosítására. Két típusú pályázat jelent meg; az egyik pályázat az **intézményi fókuszú kiállításokra**, a másik a **hallgatótoborzó vásárokr**a vonatkozott. Külön pályázati felhívás került kiírásra a 2016-2018 közötti időszakra, valamint a 2018-2021 közötti ciklusra. A pályázat bevezetésének hátterében többek közt olyan megfontolások is álltak, mint a szervezett, közös nemzetközi megjelenések biztosítása az egységesség szellemében, közös fellépés a nemzetközi szinten a Study in Hungary brand égisze alatt, valamint az, hogy a nemzetközi megjelenések anyagi és szakmai támogatása célzottabb módon valósulhasson meg.

A pályázat további kiemelt célja volt az, hogy egy állandó szakmai kör (szakmai pool) alakuljon ki. A pályázó intézmények által jelölt és elfogadott munkatársak két szakmai hálózat tagjaivá válnak; az ún. intézményi fókuszú pool, valamint hallgatótoborzó pool tagjaivá. A hálózatok tagjai közül kerülhetnek ki a nemzetközi megjelenések TKA által financiálisan is támogatott résztvevői. A poolok tagjai rutint és tapasztalatot szereztek, és munkakörükből kifolyólag hasznosították az intézményükben a szerzett kapcsolatokat, valamint az egymásra épülő tapasztalatokat és tudást. A TKA felkészítő tréningeket, műhelyeket is biztosított számára, így a szerzett tapasztalatok és jó gyakorlatokat e képzéseken is megoszthatták a pooltagok, a megjelenésekre való felkészülés mellett pedig lehetőség nyílt a megjelenések értékelésére, új ötletek felvetésére, a közös megjelenést erősítő módszerek megbeszélésére.

A pályázati rendszer bevezetése ellenére az intézményeknek lehetősége volt saját költségen, más forrásból olyan munkatársakat is delegálni a nemzetközi megjelenésekre, akik nem voltak a pool tagjai, így ők

is a magyar delegáció teljes jogú tagjaivá válhattak.

A fenti célok elérést a 2. mellékletben található térképen jelölt nemzetközi megjelenéseken való részvételt támogatta.

A TKA által szervezett nemzetközi megjelenések tervezésekor a célországok kiválasztásánál kiemelt szempont volt az ösztöndíjprogramok népszerűsítésén túl a felsőoktatási partnerkapcsolatok kiépítése és elmélyítése, felsőoktatási intézmények közötti együttműködés elősegítése, a magyar felsőoktatás nemzetközi népszerűsítése és önköltséges hallgatók bevonása, a nemzetközi alumni hálózat bővítése, valamint Magyarország imázsának és ismeretségének növelése.

A TKA által biztosított, központilag szervezett megjelenési lehetőségek további célja volt, hogy hosszabb távon elősegítsék, előkészítsék az intézmények önálló részvételét nemzetközi oktatási kiállításokon. A TKA által nyújtott nemzetközi megjelenési lehetőségek és az ezekhez kapcsolódó felkészítő tevékenységek, promóciós és marketing (online-offline) eszközök szintén ezt a célt is szolgálják.

INTÉZMÉNYI KIÁLLÍTÁSOK ÉS KONFERENCIÁK

A nagyszabású oktatási kiállítások keretében a magyar felsőoktatási intézmények lehetőséget kaptak nemzetközi szinten való bemutatkozásra és partnerkapcsolatépítésre. A kiállításokhoz kapcsolódó konferenciák fontos lehetőséget biztosítottak a szakmai fejlődésre, az oktatási trendek megismerésére, valamint a hazai szakmai eredmények nemzetközi terjesztésére.

Az intézményi fókuszú kiállításokon felsőoktatási szakemberek, felsőoktatási intézményi

képviselők, vezetők és munkatársak, nemzeti szintű irodák és ügynökségek, toborzó irodák és különféle cégek vettek részt partnerkeresés és saját tevékenységük népszerűsítése céljából. Ebből kifolyólag az elsődleges hangsúly az együttműködések kialakításán, partneri egyezmények megkötésén volt. Az intézményi fókuszú kiállítások jellemzően szakmai konferenciával egybekötött rendezvények.

Az intézményi fókuszú kiállításokon való megjelenés céljai:

- ♦ a magyar felsőoktatás egészének népszerűsítése;
- ♦ a magyar felsőoktatási intézmények szakmai képviselete és promóciója;
- ♦ a meglévő intézményközi együttműködések erősítése és bővítése;
- ♦ a lehetséges új partnerekkel történő kapcsolatfelvétel elősegítése;
- ♦ hallgatói, oktatói, kutatói csere, valamint közös képzési programok kidolgozása.

A globális felsőoktatási szinten működnek olyan szervezetek, amelyek célja az oktatási szakemberek összefogása, az oktatásban és azon belül a felsőoktatásban zajló globális trendek megértése és a felsőoktatás nemzetköziesítése, nemzetközivé tétele. Ezek a világméretű felsőoktatási szakmai szervezetek bizonyos területi fókuszponttal, de nemzetközi szakmai közösségi hálózattal indítanak párbeszédet globális oktatási témák és problémák mentén.

Képzésekkel, tréningekkel, elemzésekkel és publikációkkal, nemzetközi szakértői szolgáltatásokkal támogatják a felsőoktatás fejlesztését nemzetközi szinten, és évente

világméretű, konferenciával egybekötött kiállítással hívják egybe az érintett és érdeklődő oktatási szakembereket: felsőoktatási intézményekben dolgozókat, nemzeti oktatási szervezetek képviselőit, kormányzati kapcsolódású oktatási szakembereket, oktatáshoz kapcsolódó egyéb szervezetek képviselőit.

Működésük a tagsági bevételeken túl piaci alapú, az általuk nyújtott szolgáltatások közé tartoznak a szakértői vállalások és felsőoktatási témájú rendezvények. Szerepük azonban ezen túl igen jelentős, mivel a holdudvarukban megforduló oktatási szakemberek számára fontos partnerkeresési potenciált és szakmai tudásmegosztást jelentenek világszinten. Ugyanakkor elősegítik az aktuális trendek, a sokszor konfliktust jelentő közéleti-oktatási témák felszínre kerülését is, amelyeket független szervezetekként szakmai szempontból és az oktatás lehetőségei felől vizsgálnak.

A Campus Mundi projekt keretében a TKA számos szervezet felsőoktatási kiállításán képviselte a magyar felsőoktatást a Study in Hungary brand alatt. Ezek közül a legnagyobbak az alábbi szervezetek éves konferenciával egybekötött kiállításai voltak: **European Association for International Education (EAIE)**, mely minden évben valamely európai nagyvárosban rendez meg konferenciáját; az Ázsiát és a csendes-óceáni régiót lefedő **Asia-Pacific Association for International Education (APAIE)**; valamint észak-amerikai központú **NAFSA - Association of International Educators (NAFSA)**.

E három konferencia az adott földrajzi régiók legnevesebb és legnagyobb felsőoktatási konferenciával egybekötött kiállításának tekinthető, így a Tempus Közalapítvány a Campus Mundi projekt keretében a 2016. májusi NAFSA éves konferenciájától kezdve

egészen a pandémiát megelőző 2019. szeptemberi EAIE konferenciáig mindhárom szervezet éves rendezvényén részt vett, a magyar felsőoktatást kiállítóként képviselte, közös magyar stand megvásárlásával támogatta, valamint koordinálta, szervezői munkával támogatta a magyar felsőoktatási intézmények képviselőinek megjelenését, adott esetben ún. kiegészítő rendezvényt szervezett a konferenciárészvétel mellé (pl. fogadás). Továbbá, a Tempus Közalapítvány a pályázati és jelentkezési felhívások keretében kiválasztott intézmények képviselői számára a részvétel költségét (pl. regisztrációs díj, szállás, utazás) is részben vagy egészben átvállalta. A TKA által ily módon támogatott intézmények száma rendezvényenként eltérő volt, de átlagosan kb. 10 intézmény egy-egy képviselőjének külföldi kiküldetési költségeihez járult hozzá a Campus Mundi projekt.

A magyar delegáció támogatása és a központi koordináció mellett a Tempus Közalapítvány a konferenciák szakmai programjához is rendszeresen hozzájárult; poszterelőadásokat tartott, valamint szekcióelőadásokban vett részt, ezzel is a magyar felsőoktatás láthatóságát emelve és eredményeit disszeminálva.

Az alábbiakban e három nagy éves rendezvényt és az azokat rendező szervezeteket ismertetjük, valamint a felsorolás végén mutatjuk be azokat a további külföldi felsőoktatási konferenciákat és kiállításokat, melyeken a Campus Mundi projekt keretében a TKA képviselte a magyar felsőoktatást a Study in Hungary brand alatt.

European Association for International Education (EAIE)

Az EAIE nonprofit szervezetet 1989-ben alakult, és azóta a felsőoktatás nemzetköziesítésében elismert európai központtá

vált. Célja azoknak a felsőoktatási szakembereknek a támogatása és összefogása, akik részt vesznek munkájuk során az intézményük nemzetköziesítésében. Tréningeket, konferenciákat szerveznek számukra, ahol bővíthetik és megoszthatják a tudásukat hasonló területen dolgozó oktatási szakemberekkel, továbbá kapcsolatot ápol olyan kulcspartnerekkel, intézményekkel, amelyek segítik munkájukat a felsőoktatás nemzetköziesítésének előrehaladásában Európában és azon túl.

A felsorolt tevékenységekhez illeszkedve, azok részeként rendezik meg Európa legnagyobb nemzetközi, felsőoktatással foglalkozó konferenciáját és kiállítását minden év szeptemberében, valamely európai nagyvárosban. Az esemény fontos találkozó pont a nemzetközi oktatási közösségben, az európai fókuszot megtartva, de a globális trendekbe ágyazottan.

A Tempus Közalapítvány 2013 óta vesz részt a konferenciával egybekötött kiállításban. A Campus Mundi projekt keretében pedig 4 alkalommal kiállítóként is megjelent a magyar felsőoktatás; a 2016-os liverpooli, a 2017-es sevillai, a 2018-as genfi és a 2019-es helsinki rendezvényen is a közös magyar Study in Hungary standon várták a TKA és a magyar felsőoktatási intézmények képviselői az érdeklődőket és partnereket. A pandémiát követően virtuális platformra került át a rendezvény, így a Campus Mundi projekt támogatásában valósult meg a 2020-as virtuális konferencián is a magyar részvétel, melyen kiállítóként már nem jelent meg a magyar felsőoktatás, viszont – csakúgy, mint a 2016-2019 közti jelenléti rendezvények esetén – a projekt keretében számos magyar felsőoktatási intézmény kollégáinak részvételét támogatni tudta a TKA.

Az EAIE konferencia programjába előadóként bekerülni kifejezetten nehéz, így

a 2018-as genfi konferencia kiemelt eredménye, hogy a Tempus Közalapítvány kollégái három szekcióelőadásban is közreműködtek; a TKA előadott az alumni témakörében a Svéd Intézettel, valamint a holland NL Alumni Networktel együttműködésben; a mobilitási ablak témakörében az észti Archimedes Foundation, valamint az Academic Cooperation Association szervezettel együttműködésben; továbbá bemutatta a magyar vonatkozásokat a TKA a régióspecifikus nemzetköziesítési trendekről szóló „Mapping Internationalisation in Hungary, Poland and the Czech Republic” c. szekcióelőadásban, melyhez a TKA mellett a lengyel NAWA és a cseh DZS nemzeti irodák is hozzájárultak.

Asia-Pacific Association for International Education (APAIE)

A szervezet Szöulban alakult 2004-ben, az akkori alapító bizottságban 13 egyetem részvételével az ázsiai és csendes-óceáni térségből. Az APAIE célja az intézmények közötti együttműködések, nemzetközi programok, cserék és a minőségi oktatás támogatása az ázsiai régióban és azon túl. Az EAIE szervezethez hasonlóan segíti az oktatási szakemberek találkozását, partnerkapcsolat-építését, miközben fókuszában az ázsiai és csendes-óceáni régió mozgásba hozása, népszerűsítése és a globális véráramba való bekapcsolása áll.

Az APAIE minden év márciusában szervezi meg az ázsiai és csendes-óceáni térség egyik legkiválóbb nemzetközi oktatási fórumát, valamely régióbeli ország nagyvárosában. A konferenciával egybekötött oktatási kiállításban oktatási szakemberek, felsőoktatásban dolgozók és a nemzetköziesítéssel foglalkozó munkatársak vesznek részt. A vándorrendezvény mindig a kijelölt országban talál társrendezőkre.

A TKA 2014 óta szervez magyar megjelenést a kiállításon. A Campus Mundi projekt keretében 3 alkalommal vett részt a TKA; mind a tajvani, Kaohsiung városában megrendezett 2017-es kiállításon, mind a 2018-as szingapúri és a 2019-es maláj, Kuala Lumpur-i rendezvényen kiállítóként is megjelent a magyar felsőoktatás, valamint a projekt a magyar delegáció tagjainak részvételi költségeihez is hozzájárult. Kiemelendő, hogy Magyarország a 2018-as szingapúri rendezvény egyik fő támogatójaként képviseltette magát, amely számos előnyt jelentett a megjelenés sikeressége szempontjából. A magyar intézmények kiemelt, központi standhelyen folytathatták tárgyalásait, így olyan országok képviselői is kezdeményeztek tárgyalásokat a magyar delegációtagokkal, amelyek nehezebben elérhetőek a közép-európai régió számára. Kiemelendő továbbá, hogy a 2019-es malajziai konferencián a TKA poszterelőadásra beadott sikeres absztraktja mellett két szekcióelőadásban is közreműködtek a TKA kollégái. A TKA és a Pécsi Tudományegyetem „*Mobility and Diversity: Developing Global Citizens - How an inbound mobility scheme shapes HEIs internationalisation in practice*” című közös posztere mellett a TKA a cseh DZS és a lengyel NAWA nemzeti irodákkal közösen mutatta be a három ország nemzetköziesítési trendjeit és aktualitásait, továbbá ugyanezen partnerekkel és a szingapúri ASEF irodával együttműködésben adott elő részt a magyar partnerekkel történő kapcsolatépítés lehetőségeiről az „*Expert Advice on Building Partnerships between Central-Europe and Asia-Pacific*” c. szekcióelőadás keretében.

NAFSA - Association of International Educators (NAFSA)

A NAFSA nonprofit szervezetként a nemzetközi oktatás minden területével foglalkozik, a nemzetközi hallgatói tanácsadástól

a kampuszok nemzetköziesítésén át a globális felsőoktatási, oktatási folyamatokig. Története régre nyúlik vissza, elődszervezetét 1948-ban hozták létre, akkor még fókuszaltabb szerepkörrel és célokkal, az amerikai egyetemek fejlesztésének érdekében. A ma is használatos nevét 1990-ben kapta, jelezve a szervezeti nyitást a tengerentúli, világszintű felsőoktatási folyamatok felé.

A NAFSA, hasonlóan a fenti szervezetekhez, többféle szolgáltatást nyújt a nemzetközi oktatási szakemberek számára, hogy tréningeken, online képzéseken, konferenciákon és tanulmányokban oszthassák meg a szakértőik által felhalmozott tudást és tapasztalatot. Ezenkívül a szervezet minden év májusában a világ egyik legnagyobb szabású oktatási kiállítását szervezi meg Észak-Amerika valamely nagyvárosában.

A TKA a NAFSA éves rendezvényén a Campus Mundi program keretében 2016-2020 között támogatta a magyar felsőoktatás népszerűsítését a közös „Study in Hungary” stand biztosítása mellett több esetben a kapcsolódó konferencia különböző szekcióiban való megjelenéssel is.

2016-ban Denverben, valamint 2017-ben Los Angelesben a TKA közös standdal járult hozzá a felsőoktatási intézmények megjelenéséhez. A 2018-ban Philadelphiában megrendezésre kerülő rendezvényen a közös stand mellett a TKA két poszterelőadással kapcsolódott be a kiállítással párhuzamosan zajló konferencia programjába. A 2019-ben, Washington D.C.-ben szintén lehetőséget kaptunk a poszterszekcióban történő előadásra, emellett a NAWA, IIE, CBIE szervezetekkel közös szekció is megrendezésre került „*International Students at the University - Special Treatment or Regular Care?*” címmel. 2020-ban a világvárvány következtében online formában megrendezett NAFSA eConnection c. rendezvényen szintén poszter előadást tartott a TKA egy munkatársa.

Intézményi fókuszú kiállítások a világ más tájain

A felsorolt három nagy regionális, éves rendezvény mellett a Campus Mundi projekt további felsőoktatási kiállításokon és konferenciákon való részvételhez is hozzájárult, melyek a következők.

A **Brazilian Association for International Education (FAUBAI)** szervezet 1988-ban alakult meg Braziliában azzal a céllal, hogy programjain, szemináriumain, konferenciáin alkalmat adjon az oktatási szakemberek, nemzetközi intézményi munkatársak számára a szakmai találkozásra nemzeti szinten a brazil felsőoktatás fejlesztéséért, kapcsolatának kiszélesítéséért. Manapság nemzetközi méretű konferenciává és kiállítássá nőtte ki magát, amely támogatja a nemzetközi együttműködések, párbeszéd kialakulását, jó gyakorlatok megosztását a világ felsőoktatási szakemberei között, megtartva a brazil fókuszot.

A TKA a Campus Mundi program keretében két alkalommal támogatta a magyar felsőoktatás népszerűsítését a rendezvényen. Elsőként a 2018-ban, Rio De Janeiroban „*Internationalization of PhD programs. Research on Institutional Practices in Hungary*” címmel tartott konferencia előadás formájában. Ezt követően, a 2019-ben, Belémbe megrendezésre kerülő kiállításon, a felsőoktatási intézményekkel közös „Study in Hungary” standon való megjelenés mellett két konferencia előadás megtartásával.

A **Going Global** a British Council évente megrendezett, kiállítással egybekötött konferenciája nemzetközi oktatásügyben dolgozó oktatási szakemberek, vezetők számára. Célja a nemzetközi tudásmegosztás, az oktatásban zajló globális folyamatok megértése, a döntéshozók és munkatársak közötti párbeszéd lehetőségének megteremtése globális szinten.

A TKA a Campus Mundi program keretében a 2019 évi Going Global rendezvényen vett részt, melyre Németországban, Berlinben került sor. A közel ezer fős konferenciára Magyarország a harmadik legnagyobb delegációt adta. A TKA első alkalommal szervezett delegációt a konferenciára, az intézményeket elsősorban nemzetközi igazgatók és oktatási vagy nemzetközi rektorhelyettesek képviselték.

A **Canadian Bureau for International Education (CBIE)** szervezet komoly szakmai háttérrel rendelkezik, éves rendezvénye 50 éves múltra tekint vissza. Az egyik legkiválóbb nemzetközi felsőoktatási konferencia és kiállítás, amely minden évben Kanadában kerül megrendezésre. A kiállítás célja, hogy a felsőoktatási intézmények számára megjelenési lehetőséget biztosítson a nemzetközi felsőoktatási színtéren, elősegítse a hasonló területen dolgozó szakemberek tapasztalatcseréjét, valamint partnerkapcsolatok kiépítését és fejlesztését.

A Tempus Közalapítványnak a kiállításon először 2018-ban, Ottawában volt lehetősége részt venni felsőoktatási intézmények képviselőiből álló delegációval, a kapcsolódó konferencián külön szekciót tartottunk „*The role of Tempus Public Foundation in the internationalization of Hungarian Higher Education - Academic cooperation between Canada and Hungary*” címmel. A következő évben, Winnipegben megrendezésre kerülő rendezvényen szintén felsőoktatási delegációval vettünk részt, ez alkalommal kizárólag a szakmai konferencián.

A Conference of the Americas on International Education (CAIE) szervezet célja, hogy az általa 2010-óta, két évente szervezett konferencia és kiállítás regionális fókuszú világhiállításá váljon Amerikában.

A Campus Mundi projekt keretében a TKA egy alkalommal, a Kolumbiában, Bogotában megrendezésre kerülő kiállításon és konferencián támogatta a magyar felsőoktatási intézmények megjelenését, 2019-ben. A konferencián önálló szekció tartására is lehetőségünk volt „*Academic cooperation between Latin America and Hungary*” címmel.

Virtuális intézményi fókuszú kiállítások

A hallgatótoborzó vásárokkal ellentétben az online intézményi fókuszú kiállításoknak szinte egyáltalán nem volt hagyománya a koronavírus pandémiát megelőzően, így 2020 mindenképpen fordulópontnak tekinthető. A partnerkapcsolat-építést segítő intézményi kiállítások során kiemelt hangsúlyt kap a személyes jelenlét a sikeres és hatékony tárgyalások lebonyolításában. A tapasztalatok alapján az online formában történő kiállítások a kapcsolatépítésre és az interaktív munkára korlátozottan alkalmasak. Elmondható ugyanakkor, hogy a virtuális kiállításokhoz kapcsolódó konferenciákon való részvétel – a költséghatékonyság mellett – a tudásszerzés és jó gyakorlatok cseréje szempontjából is eredményes és hatékony maradt. A TKA a Campus Mundi program keretében vett részt a 2020. évi NAFSA és EAIE virtuális konferenciákon (lásd feljebb), melyből az EAIE részvétel valósult meg a TKA által koordinált magyar delegáció részvételével, összesen 10 magyar intézmény részvételének támogatásával.

HALLGATÓTORZÓ VÁSÁROK

A befelé irányuló hallgatói mobilitás ösztönzésének egyik legfontosabb eszköze a **hallgatótoborzó vásárokon** való megjelenés. A toborzó munka, így a nemzetközi vásárok során is a fő cél a magyar felsőoktatási rendszer, az elérhető képzési programok és az ösztöndíjas lehetőségek bemutatása volt.

A hallgatótoborzó vásárokon az adott cél régió vagy célország hallgatói számára – középiskolások, egyetemi hallgatók, szülők és tanárok – nyílik lehetőség a kiállító felsőoktatási intézmények, nemzeti pavilonok, valamint különféle cégek által nyújtott képzések és szolgáltatások megismerésére. Ebből kifolyólag az elsődleges hangsúly a hallgatók megnyerésén, az országpromóción és felsőoktatási marketingen van a hallgatótoborzás érdekében.

A nemzetközi hallgatói vásárokon való megjelenés célja a hazánkba irányuló mobilitás növelése, külföldi hallgatók toborzása magyarországi tanulmányok folytatására. A magyar felsőoktatás népszerűsítése és a magyar felsőoktatási intézmények szakmai képviselete mellett kiemelt feladat a képzési rendszer és képzés kínálat bemutatása, valamint a hazánkban elérhető ösztöndíj lehetőségek megismertetése az érdeklődőkkel. A hallgatói vásárok során lehetőség nyílt a partnerkapcsolatok építésére is, akár szervezett keretek között. A magyar felsőoktatási intézmények nemzetközi oktatási együttműködéseinek élenkítése, hatékonyságának növelése és új kapcsolatok kialakítása mind azt célozzák, hogy hosszú távon egyre több külföldi hallgató szerezzon diplomát magyarországi felsőoktatási intézményekben.

A toborzó munka során elengedhetetlen, hogy országspecifikus, naprakész információkkal is segítsük a látogatókat, és be tudjuk mutatni a potenciális hallgatók számára a magyar felsőoktatás pozitívumait és előnyeit. Számos célországban olyan vásári megjelenés valósult meg, amelyen a magyar külképviselet képviseli a magyar felsőoktatást a standon, a TKA pedig szakmai koordinációval segítette a munkájukat. A hatékony együttműködésnek köszönhetően több esetben a magyar felsőoktatási intézmények számára is kiállítási lehetőség

nyílt e vásárokon, egyes esetekben ingyenes stand használattal és regisztrációval az önköltséges kiutazás vállalása mellett.

Virtuális hallgatótoborzó vásárok, webináriumok

A virtuális vásárok elterjedésének és technikai hátterének fejlesztésben a koronavírus világjárvány óriási lökést hozott, aminek eredményeképpen a virtuális vásárok szerepe a hallgatótoborzásban jelentősen megnőtt.

A virtuális vásárok által lefedett célországok tekintetében elmondható, hogy a fizikai vásárokkal ellentétben a legtöbb rendezvény nem egy, hanem több országot vagy egy teljes régiót/kontinentet fedett le, illetve előfordultak globális szinten meghirdetett virtuális toborzók is. Ennek köszönhetően még szélesebb hallgatói kört volt lehetőség elérni.

A vásárokat szervező cégek folyamatosan fejlesztik platformjaikat és mára már az érdeklődő hallgatók körében is bejáratott az online vásárokon való részvétel. A digitális átállás hozománya, hogy a vásárszervező cégek bővítették marketing szolgáltatásaik körét, így a vásárokon való részvétel mellett lehetőség volt például egyéni webináriumok megrendelésére. Emellett jellemző lett, hogy a virtuális vásárokon részt vevő szervezeteket és továbbtanulási lehetőségeiket év közben, a rendezvénytől függetlenül is népszerűsítik.

REGIONÁLIS FÓRUMOK, WORKSHOPOK

A nemzetközi kiállítások és hallgatótoborzó vásárok mellett egyéb szakmai rendezvények is megrendezésre kerültek, többnyire a külképviseletekkel és helyi partnerekkel együttműködésben. Ezek a szak-

mai rendezvények többek között intézményi partnerkapcsolatépítést támogató fórumok, hallgatói tájékoztatók, alumni találkozók és protokoll események, fogadások voltak.

Az **intézményi fórum** célja, hogy a TKA saját rendezvény révén célzottabban és közvetlenül támogassa az intézmények partnerkapcsolat-építését az adott országban. A rendezvényen a résztvevő magyar felsőoktatási intézmények már meglévő, valamint potenciális partnerintézményei vesznek részt, valamint az adott országban releváns egyéb szereplők is meghívást kaphatnak. Az előadások, workshopok mellett a fórum kiemelt programja a marketplace (intézményi körtárgyalások).

A TKA által szervezett **intézménylátogatások** célja, hogy a magyar delegáció megismerkedhessen a helyi, régióbeli jelentősebb oktatási intézményekkel, valamint alkalmat adjon a partnerkapcsolat-építésre felsővezetői találkozások révén. Az intézményi fókuszú kiállítások szervezői általában a programba építve lehetőséget biztosítottak az intézménylátogatásra, amelyekhez díj ellenében lehetett csatlakozni.

A TKA **hallgatói tájékoztatókat** is rendszeresen tartott külföldön, nagyrészt a helyi külképviselet közreműködésével, amelyen az adott ország/régió hallgatóinak mutatta be Magyarországot, a magyar felsőoktatást és a TKA által elérhető ösztöndíj-lehetőségeket. A tájékoztatókon a hallgatók lehetőséget kapnak a személyes egyeztetésre a TKA munkatársaival, valamint az intézmények képviselőivel egyaránt. A hallgatói tájékoztatókon a helyi alumni hallgatók szerepe kiemelt jelentőséggel is bírhat (pl. élménybeszámolók).

A NEMZETKÖZI MEGJELENÉSEK HATÁSELEMZÉSE

A TKA koordinálásában megvalósult nemzetközi megjelenések hatáselemzése a megvalósítás fontos eleme volt. Célja a hallgatótoborzó vásárok, valamint az intézményi fókuszú kiállítások eredményességének vizsgálata, a következtetések alapján ezen tevékenységek folyamatos fejlesztése, a TKA támogató szerepének erősítése.

2018 tavaszán indult a nemzetközi megjelenések hatásmérése, amelynek fontos eszköze az egyes megjelenések előtti és azt követő kérdőívek felvétele a delegáció tagjai körében. A kérdőívek a kapcsolódó intézményi célokról adtak képet, továbbá a TKA-val való elégedettséget (felkészítés, szervezés, segítségnyújtás) is mérték. A nemzetközi megjelenések hatásméréséről, a tevékenység eddigi eredményeiről, tapasztalatairól a felvett adatok alapján már nemcsak az egyes vásárokhöz kapcsolódó elvárásokról, de tágabb kontextusban is tanulságokat tudtunk levonni.

Az intézményi munkatársak visszajelzései alapján bebizonyosodott, hogy a **hallgatótoborzó vásárok** a beiskolázás fontos marketingeszközei, amelyekkel a felsőoktatási intézmények elsődleges célja a mesterképzéses hallgatók toborzása, valamint a felsőoktatási intézmények láthatóságának növelése.

Az **intézményi fókuszú megjelenések** kiemelt célja volt a felsőoktatási intézmény nemzetközi láthatóságának növelése, új partnerkapcsolatok építése, valamint a nemzetközi felsőoktatási helyzetkép feltérképezése. Az intézményi megjelenések elsődleges célcsoportjai a nemzetközi ügyekért felelős munkatársak és felsőoktatási szakértők. Az intézményi munkatársak véleménye szerint ezen megjelenések az előze-

tes intézményi elvárásoknak megfeleltek, a visszajelzések alapján a kísérő rendezvények szerepét nagyon fontosnak tartották a munkatársak.

A kérdőívek elemzése mellett a TKA munkatársai rendszeresen áttekintették az intézményi munkatársak beszámolóit, illetve egyéb kapcsolódó statisztikákat. Ilyenek voltak például a jelentkezési-felvételi statisztikák, vagy a TKA honlaplátogatottsága. Ezek rendszeres áttekintése segítette a nemzetközi megjelenések éves tervezését. A felsőoktatási intézmények munkatársai számára a kérdőívek kitöltése, illetve a beszámolók elkészítése a reflexiós, értékelési folyamat fontos része, ugyanakkor a megjelenések folyamatos, intézményi szintű, adatalapú nyomon követése a megvalósítás elhagyhatatlan részét képezik.

KÜLKÉPVISELETEKKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az elmúlt években kiemelkedően nőtt a külképviseletek szerepvállalása a magyar felsőoktatás nemzetközi népszerűsítése és az ösztöndíj-lehetőségek megismertetése terén. Mindez jelentős támogatást jelent a hazai felsőoktatási intézmények nemzetközi ismertségének növelésében, és segíti a külföldi hallgatók számának dinamikus emelkedését. A nemzetközi promóció elképzelhetetlen lenne a magyar külképviseletek nélkül, ezért a TKA komoly hangsúlyt fektet az együttműködésre és a külképviseletek, valamint a felsőoktatási intézmények közötti kapcsolatok erősítésére. A pandémia előtt, **2019-ben például összesen 34 nemzetközi hallgatótoborzó és intézményközi kapcsolatépítő megjelenés során működtek közre a külképviseletek.**

Az együttműködés még szorosabbá tette és a közös munkához való hatékony szakmai támogatás érdekében a TKA 2018 óta csak-

nem minden évben **felsőoktatási műhelykonferenciát** szervezett a külképviseleti és felsőoktatási munkatársak számára. A rendezvény fontos találkozási, tapasztalatszerzési és információmegosztási lehetőséget biztosít. A résztvevő külképviseleti kollégák ismereteket gyűjthettek a magyar felsőoktatási rendszerről, a hallgatók toborzásának lehetőségeiről és a javasolt kommunikációs eszközökről, valamint megoszthatják régiójuk kapcsán az elért eredményeket, kihívásokat és a felmerülő igényeket. Tájékozódhatnak arról, hogyan tudják támogatni a felsőoktatási intézményeket intézményközi partnerségek kiépítésében. Emellett a rendezvény keretében lehetőség nyílt a felsőoktatási intézmények és a külképviseleti munkatársak közt személyes kapcsolatfelvételre, egyeztetésekre is.

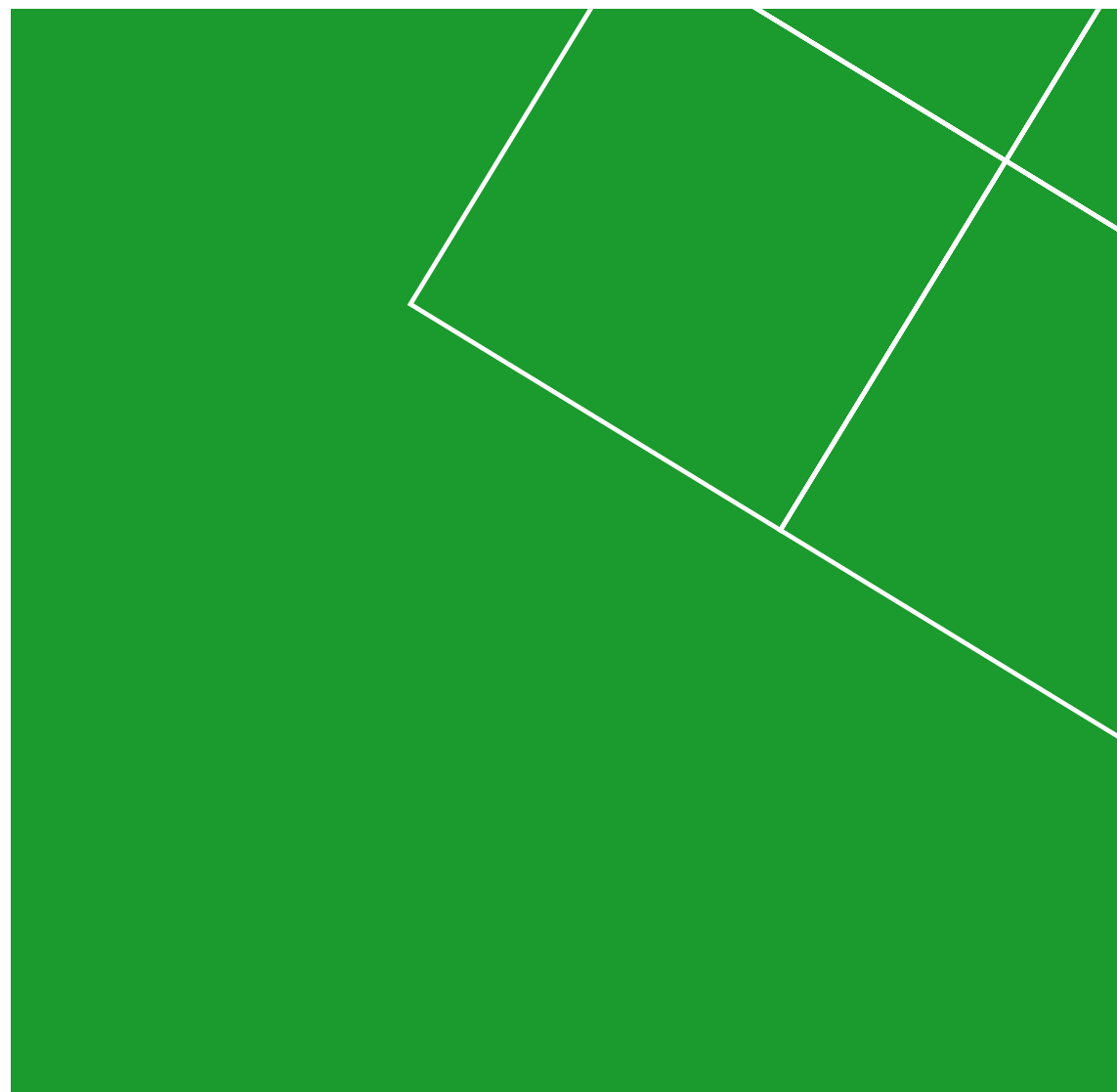
Az elmúlt években a külföldre akkreditált missziók munkatársainak **részvétele az intézményi fókuszú kiállításokon** és a **hallgatótoborzó vásárokon** nagymértékben nőtt, és aktív szereplőkké váltak a felsőoktatási intézmények közötti partnerségek előmozdításában is. A TKA által koordinált közös, delegációs megjelenések során az adott célország magyar külképviseletének bekapcsolódásával zajlik a program előkészítése és lebonyolítása. A képviselet nagyban hozzájárul az adott régióra, országra vonatkozó ismeretével és kapcsolati tőkéjével a sikeres megjelenésekhez. Nem minden meghirdetett hallgatótoborzó vásárra van lehetőség TKA munkatársnak kiutazni, vagy felsőoktatási intézmény részvételét fedezni. Ilyen esetekben **a helyi magyar külképviselet munkatársai képviselték a rendezvényen a magyar felsőoktatást**. Ezekben az esetekben a TKA információval, szóróanyagokkal, az arculati elemek grafikai megtervezésével, némely esetben a vásári standbérleti költségek fedezésével támogatja a külképviselet megjelenését.

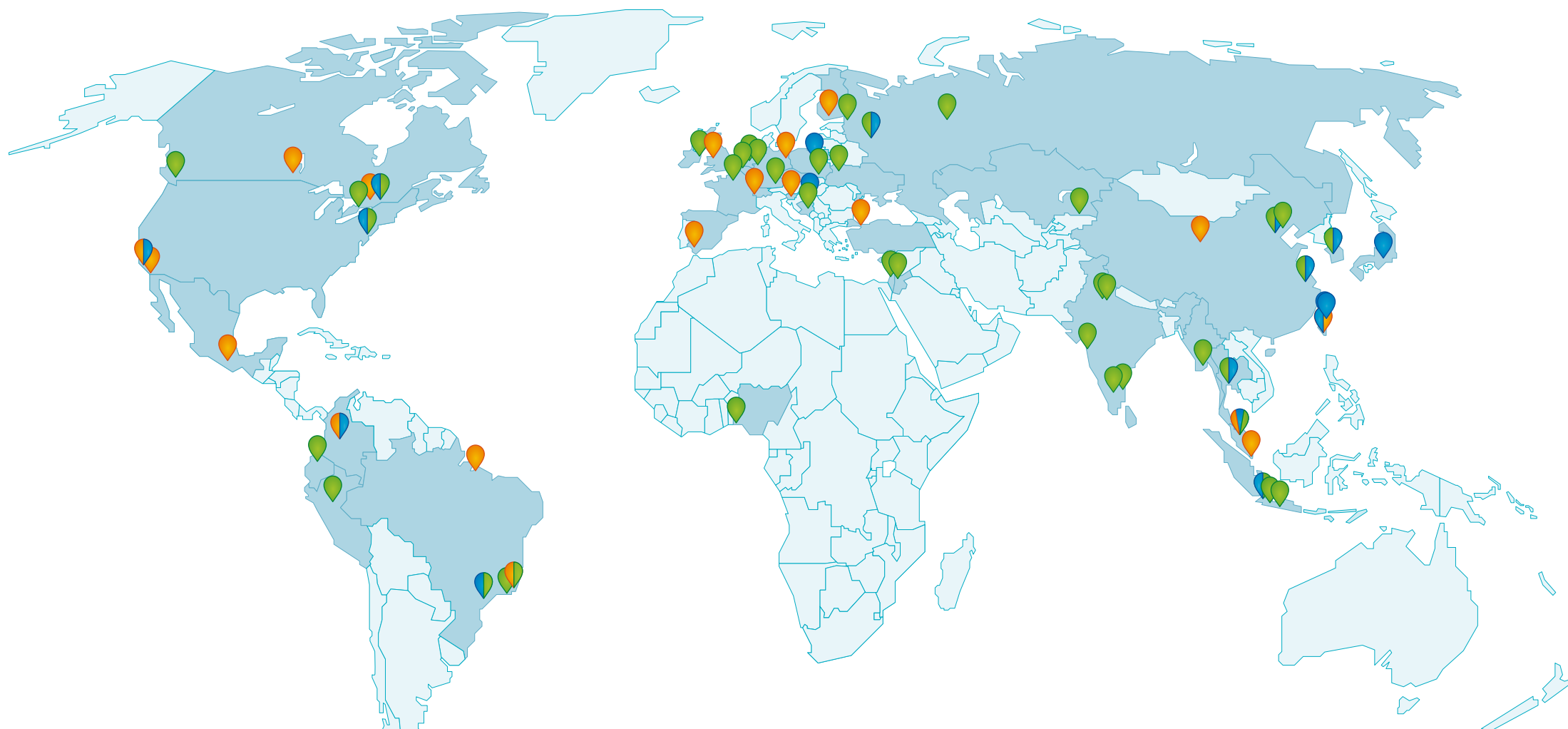
Külképviseleti látogatás keretében a magyar delegációnak lehetősége nyílik az adott ország helyi magyar képviseleti munkatársainak megismerésére, diplomáciai kapcsolatok és jövőbeni szakmai együttműködés kiépítésére.

Ezekon a tudásmegosztó és képzési lehetőségeken kívül a TKA további eszközökkel is támogatta a külképviseletek munkáját a felsőoktatás területén úgy, mint **felkészítés** az önálló vásári megjelenések, előadások előtt, valamint a 2021-ben megjelent külügy munkatársaknak készített **kézikönyv** segítségével.

A közös együttműködésnek és a kölcsönös szakmai és személyes támogatásnak köszönhetően **a magyar felsőoktatás promóciója terén egy stabil, aktív külképviseleti hálózat épült ki, amely tovább mélyíti mind a külképviseleti és intézményi kollégák, mind a szakterületen érintett külképviseleti munkatársak közötti hálózatosodást**. A nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő hálózatosodás folyamatát jól érzékelteti, hogy több rangos nemzetközi felsőoktatási konferencián is beválogatásra került a TKA kapcsolódó poszterelőadása (Going Global 2019, Berlin; NAFSA 2020).

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

+ 8 virtuális konferencia és online hallgatói vásár

 hallgatótoborzó vásár

 intézményi kiállítás és konferencia

 fórum/workshop

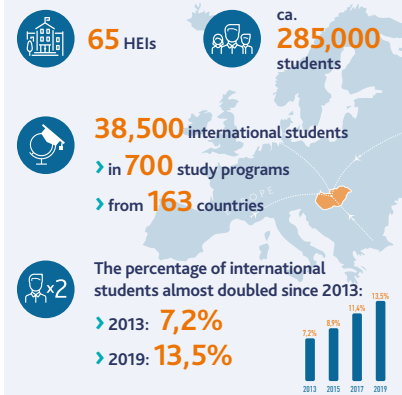
ALMATY • AMMAN • BANGALORE • BANGKOK • BELÉM • BELO HORIZONTE • BERLIN • BOGOTA • CHENNAI • DELHI • DENVER • DUBLIN • DÜSSZELDORF • GENF • GENT • HELSINKI • ISZTANBUL • JAKARTA • JEKATEYRINBURG • KAOHSZIUNG • KUALALUMPUR • LENDVA • LIMA • LIVERPOOL • LJUBLJANA • LOS ANGELES • LVIV • MONTREÁL • MOSZKVA • MUMBAI • MÜNCHEN • OTTAWA • PÁRIZS • PEKING • PERU • PHILADELPHIA • QUITO • RIO DE JANEIRO • SZENTPÉTERVÁR • SZARAJEVO • SÃO PAULO • SZÖUL • SEVILLA • SHANGHAI • SZINGAPÚR • TAJPEJ • TAJVAN • TOKIÓ • TORONTO • ÚJDELHI • UTRECHT • VANCOUVER • VARSÓ • WASHINGTON D.C. • WINNIPEG • YANGON • YOGYAKARTA

A magyar felsőoktatás népszerűsítését célzó nemzetközi megjelenések 2016-2022

COOPERATION WITH FOREIGN MISSIONS IN PROMOTING HIGHER EDUCATION ABROAD

HUNGARIAN HIGHER EDUCATION IN NUMBERS (2019/2020)

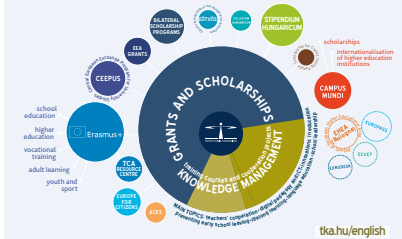

SCHOLARSHIP PROGRAM FOR THE HUNGARIAN DIASPORA

- strengthen the ties between Hungarian diaspora communities and Hungary
- give access for young people living in Hungarian diasporas to study programs in Hungary
- promoting Hungarian language and culture
- support the reconnection to Hungarian heritage
- supporting Hungarian diaspora communities
- Scholarship program starts in the academic year 2020/2021 (application period starts in fall 2020)

TEMPUS PUBLIC FOUNDATION'S ACTIVITIES

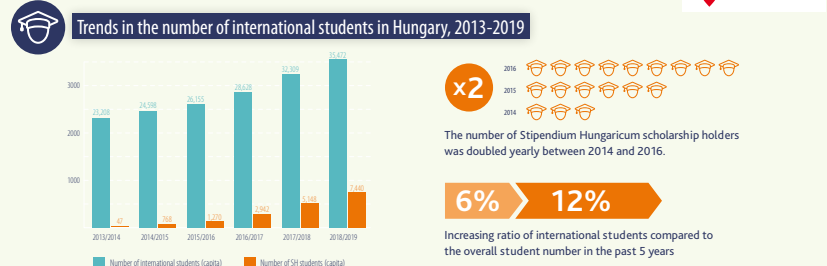
TEMPUS PUBLIC FOUNDATION (TPF) is a non-profit organization established in 1996 by the Hungarian Government, with the task of managing international cooperation programmes and special projects in the field of education, training and EU-related issues. TPF is the national Erasmus+ agency, and coordinates scholarship programmes such as CAMPUS MUNDI for outbound students and STIPENDIUM HUNGARICUM programme for inbound students.

STUDY IN HUNGARY is an initiative for the promotion of Hungarian higher education supported by TPF.

EFFECT OF A NATIONAL INBOUND MOBILITY SCHEME – ENHANCING THE INTERNATIONALISATION PROCESSES OF HUNGARIAN HIGHER EDUCATION

The Stipendium Hungaricum Scholarship Programme is a governmental initiative which offers a unique opportunity for participating universities to increase the number of their students and thus enhance their internationalisation processes.

Increasing number of study programmes in the framework of Stipendium Hungaricum Programme, 2016–2019

Impact on institutional development

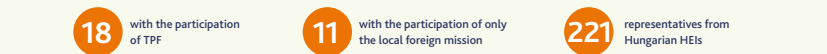
- QUALITY IMPROVEMENT
- STUDENT MENTORING
- CURRICULUM DEVELOPMENT
- CAPACITY BUILDING
- INTERNATIONALISATION ON STRATEGY LEVEL
- CULTURAL DIVERSITY

GLOBAL PROMOTIONAL ACTIVITIES – SUPPORTING INSTITUTIONS IN ENHANCING THEIR INTERNATIONAL VISIBILITY

- international education conferences and exhibitions with the aim of partnership-building (APAIÉ, NAFSA, EAIE)
- Student-recruitment fairs (Europosgrads, EHEF, Study in Europe cooperation)
- participating fairs with the involvement of foreign missions

Study in Hungary promotion in the year of 2019 Foreign missions were involved in 34 visits from the preparation to the organisation stage.

DIPLOMAT-NETWORK – A TOOL FOR STRENGTHENING KNOWLEDGE DIPLOMACY

- ANNUAL CONFERENCE** for Hungarian diplomats responsible for education and culture
- INVOLVEMENT IN PROMOTION** regional student-recruitment activities
- PROFESSIONAL DEVELOPMENT** participation as professionals at education expos
- PARTNERSHIP BUILDING** aiming to promote Study in Hungary regionally
- REGIONAL FORUMS** with the aim of building networks among foreign missions
- DELEGATION SUPPORT** helping Hungarian delegations regionally

OPPORTUNITIES AFTER COVID-19

- organize more online webinars, and training courses for embassies
- creating online platforms for networking and knowledge sharing between HEIs and embassies
- virtual recruitment methods
- professional support – manuals
- participation at virtual education expos

- SHARING KNOWLEDGE**
- GLOBAL PROMOTIONAL STRATEGY**
- REGIONAL FOCUS – GLOBAL NETWORK**
- BRIDGE** higher education institutions – foreign missions: channelling knowledge about domestic and international institutions
- IMPACT ON THE DIPLOMACY AND BUSINESS SECTOR** international higher education has a role in strengthening bilateral relations, international engagements
- LINKING** international higher education and research with international relations

SZÉCHENYI 2020

European Union
European Social Fund

INVESTING IN YOUR FUTURE

AUTHOR: TEMPUS PUBLIC FOUNDATION, Hungary

RESOURCES: www.oktatas.hu The official website of Educational Authority in Hungary provides statistical data (Higher Education Information System) on higher education. www.tka.hu The official website of Tempus Public Foundation provides both general and detailed information on internationalisation of Hungarian higher education.

tpf.hu/english
studyinhungary.hu
stipendiumhungaricum.hu

CAMPUS
MUNDI

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

campusmundi.hu